

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
12 juni 2019
Ons kenmerk
TISB/U201900446
Lbr. 19/045
Telefoon
070-373 8393
Bijlage(n)
7

Onderwerp
Implementatie abonnementstarief Wmo

Samenvatting

In april is het voorstel tot wijziging van de Wmo 2015 inzake de bijdrage voor de maatschappelijke ondersteuning en de beoordeling voor de verstrekking van de maatwerkvoorziening (hierna: 'wetswijziging abonnementstarief') door het parlement aangenomen. Deze wetswijziging wordt met ingang van 1-1-2020 van kracht. De wetswijziging heeft consequenties voor het beleid van en de uitvoering door de gemeente.

In deze ledenbrief geven wij informatie over de beleidsinhoudelijke keuzes die de gemeente zal moeten maken. Deze keuzes moeten vastgelegd worden in de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015. De Modelverordening maatschappelijke ondersteuning 2015 van de VNG is aangepast en bij deze ledenbrief gevoegd. Deze ledenbrief biedt verder globale informatie over de wijzigingen in het berichtenverkeer tussen gemeenten, aanbieders en het CAK.

In de periode 20 juni tot en met 2 juli houdt de VNG met de ketenpartners een vijftal regionale bijeenkomsten voor gemeenten over de consequenties van de wetswijziging. Inmiddels zijn deze bijeenkomsten bijna volgeboekt. In Haarlem zijn nog enkele plaatsen vrij.

Aan de leden**Datum**

12 juni 2019

Ons kenmerk

TISB/U201900446

Lbr. 19/045

Telefoon

070-373 8393

Bijlage(n)

7

Onderwerp

Implementatie abonnementstarief Wmo

Geacht college en gemeenteraad,

1. Inleiding

In april 2019 stemden de Tweede Kamer en Eerste Kamer in met het wetsvoorstel abonnementstarief. Deze wetwijziging wordt met ingang van 1-1-2020 van kracht. De wetwijziging heeft consequenties voor het beleid van en de uitvoering door de gemeente. De gemeente zal bepaalde beleidskeuzes moeten maken en deze moeten vastleggen in de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015. Ook de wijzigingen in het berichtenverkeer (gemeente - CAK) zullen de nodige inzet vragen. Het is zaak dat gemeenten vanaf nu de inzet en werkzaamheden goed in de planning hebben staan om op tijd klaar te zijn. In samenwerking met het CAK zal de communicatie naar cliënten worden verzorgd.

Met deze ledenbrief informeert de VNG de leden over:

- Welke beleidskeuzes er in de komende periode lokaal moeten worden gemaakt (paragraaf 3.1).
- De aanpassing van de Modelverordening maatschappelijke ondersteuning 2015 (hierna: Modelverordening Wmo 2015) (paragraaf 3.2). De aangepaste modelverordening is gevoegd bij deze ledenbrief (bijlagen 2 t/m 5).
- Het gewijzigde berichtenverkeer tussen gemeenten en het CAK (paragraaf 4). De informatie daarover in deze ledenbrief is globaal. In juni 2019 kunnen gemeenten meer concrete informatie verwachten vanuit het landelijke project Gegevensaanlevering 2020 (hierna: project GA2020).
Op 21 mei 2019 zijn de definitieve specificaties van het informatiemodel voor de inrichting van het berichtenverkeer iEigenBijdrage (hierna: iEb) gepubliceerd:

<https://istandaarden.nl/nieuws/bericht/definitieve-specificaties-voor-informatiestandaard-ieb-gepubliceerd>.

De handreiking daarvoor kunt u ook daar vinden (maar wordt ook als bijlage 7 meegestuurd bij deze brief).

De VNG heeft zich verzet tegen het abonnementstarief. We zijn er helaas niet in geslaagd de Kamer op andere gedachten te brengen. Nu het besluitvormingstraject is afgerond en de maatregel wordt ingevoerd, achten wij het onze verantwoordelijkheid om optimale ondersteuning te bieden, ondanks het feit dat we het nog steeds niet eens zijn met dit kabinetsbeleid.

2. Regiobijeenkomsten en Webinar

In de periode 20 juni tot en met 2 juli 2019 houden VWS, VNG, het CAK, het ketenbureau i-Sociaal Domein en het project GA2020 vijf regiosessies over de consequenties voor beleid, uitvoering en berichtenverkeer van de invoering van het abonnementstarief per 1-1-2020.

In deze regiosessies wordt behalve over het abonnementstarief ook informatie verstrekt over:

- De ontwikkeling en implementatie van een nieuw pgb-systeem voor budgethouders, gemeenten en zorgaanbieders (VNG Realisatie).
- De nieuwe standaard administratieprotocollen die meer duidelijkheid bieden over de administratieve afhandeling van zorg in natura bij de uitvoering van de Wmo en de Jeugdwet (Ketenbureau i-Sociaal Domein).

Inmiddels zijn deze bijeenkomsten bijna volgeboekt. In Haarlem zijn nog enkele plaatsen vrij. Zie voor meer informatie en aanmelding:

https://vng.azavista.com/event_website_pages/view/home/5ce29d49-e230-4361-9bc6-00600a1c0207/f76966c7b0

Na afloop van de reeks regiobijeenkomsten is er nog een webinar van VNG en Ketenbureau over dit onderwerp, op maandag 8 juli 2019 om 15.00 uur. Inschrijven hiervoor kan via

<https://vng.webinargeek.com/abonnementstarief-in-de-wmo>

3. Beleidskeuzes voor gemeenten en aanpassing van de Verordening Wmo 2015

In verband met de invoering van het abonnementstarief per 1-1-2020 moet iedere gemeente al in 2019 een aantal beleidskeuzes maken en deze vastleggen in de verordening Wmo 2015.

Hieronder zetten wij de beleidskeuzes op een rij. Voor de nieuw gemaakte keuzes per 2020 is het van belang dat cliënten daarover geïnformeerd worden.

Het is mogelijk dat een aantal van de keuzes die we hier noemen in 2018 (voor 2019) al door de gemeente zijn gemaakt, bij de gedeeltelijke invoering van het abonnementstarief per 1-1-2019, en toen reeds in de verordening zijn opgenomen. Als de gemeente die keuzes in 2020 wil handhaven, hoeft daarvoor in de verordening niets te worden aangepast.

3.1 Beleidskeuzes voor en door gemeenten

Hieronder volstaan wij met een korte opsomming van de beleidskeuzen die gemaakt moeten worden. In bijlage 1 bij deze ledenbrief worden de keuzen toegelicht.

1. De keuze om wel/ niet een eigen bijdrage voor maatwerkvoorzieningen en algemene voorzieningen te vragen.
2. Wel/ niet kiezen om minimabeleid eigen bijdrage te (blijven) voeren, waarbij op basis van een inkomensgrens de bijdrage niet verschuldigd is.
3. Wel/ niet kiezen voor een lager abonnementstarief voor alle cliënten van de Wmo dan het landelijk geldende tarief van €19,00 per maand.
4. Wel/ niet kiezen om voor bepaalde maatwerkvoorzieningen en voor bepaalde algemene voorzieningen geen eigen bijdrage te vragen.
5. Er wel/ niet voor kiezen dat bij een woningaanpassing voor een minderjarige, de ouder bijdrageplicht is.
6. Bepalen voor welke algemene voorzieningen een eigen bijdrage van toepassing is, en daarbij tevens bepalen bij welke algemene voorzieningen sprake is van een duurzame hulpverleningsrelatie. In bijlage 6 bij deze brief wordt het begrip duurzame hulpverleningsrelatie verder uitgelegd.
7. Wel/ niet kiezen om het collectief vervoer in de verordening uit te zonderen van het abonnementstarief.
8. Beoordelen of de contracten met de aanbieders aangepast moeten worden als gevolg van de wijzigingen in het berichtenverkeer.

De beleidskeuzes onder punten 1 t/m 5 moeten, ook al conform huidige afspraken, jaarlijks aan het CAK worden doorgegeven, ook als sprake is van ongewijzigd beleid. Als het CAK geen informatie ontvangt van een gemeente, zal het CAK ervan uitgaan dat er geen gebruik wordt gemaakt van de bevoegdheid om nadere regels te stellen. Het CAK gaat er dan vanuit dat er altijd een bijdrage zal worden gevraagd, er geen minimabeleid wordt toegepast, er geen verlaagd tarief is en geen bijdrageplicht voor de ouder van een minderjarige met woningaanpassing. De beleidskeuzes moeten *zo mogelijk* uiterlijk 30 november voorafgaand aan het betreffende kalenderjaar worden aangeleverd, zodat het CAK-wijzigingen tijdig kan implementeren. Wijzigingen van deze beleidspunten kunnen niet met terugwerkende kracht worden doorgevoerd.

3.2 Aanpassingen in de Modelverordening Wmo 2015

De VNG heeft de artikelen 11 en 12 van de Modelverordening Wmo 2015 op onderdelen aangepast in verband met de invoering van het abonnementstarief per 1-1-2020.

- Artikel 11 bevat nu de bijdrage in de kosten van maatwerkvoorzieningen of pgb's en bij verordening aangewezen algemene voorzieningen waarbij sprake is van een duurzame hulpverleningsrelatie.
- Artikel 12 gaat over de eigen bijdragen voor algemene voorzieningen met uitzondering van bij verordening aangewezen algemene voorzieningen waarbij sprake is van een duurzame hulpverleningsrelatie.

Zie voor de gewijzigde modelteksten en de toelichting daarop de bijlagen 2 t/m 5.

4. Aanpassing in berichtenverkeer iWmo/ Landelijk gemaakte ontwerpkeuzes

4.1 Achterliggende redenen gemaakte landelijke keuzes

De keuze van het kabinet voor het abonnementstarief is, naast een lagere bijdrage voor bepaalde groepen mensen, ook ingegeven vanuit de wens om de administratieve lasten te verlagen én voor meer eenvoud en transparantie voor de cliënt te zorgen. Om deze doelen te bereiken, is een vereenvoudiging van het berichtenverkeer nodig. Bij het ontwerp van het nieuwe berichtenverkeer, dat vanaf 2020 gebruikt gaat worden, hebben deze doelen zwaar meegewogen in de nu gemaakte keuzes:

- Er is gekozen om het berichtenverkeer alleen tussen het CAK en gemeenten te laten plaatsvinden, en niet langer tussen aanbieders en het CAK. Per 1-1-2020 stopt dus de bestaande uitwisseling via de 'HV standaard' en de 'ZA-standaard' (gegevensstandaard voor de zorgaanbieders), met uitzondering voor het Beschermd Wonen intramuraal proces.
- Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de verstrekkingen, het CAK voor de eigen bijdrage. Derhalve wordt niet meer alle informatie over de verstrekkingen naar het CAK gestuurd. Het CAK hoeft alleen te weten wanneer de bijdrage moet starten en stoppen. Gemeenten hebben zelf het totaaloverzicht over de Wmo-verstrekkingen waarvoor de cliënt een bijdrage moet betalen. Gemeenten geven dit in één totaalbericht per cliënt door aan het CAK. Dit gebeurt niet langer per verstrekking.
- De bijdrage is altijd een vast bedrag van € 19,00, tenzij de gemeente een lager bedrag voor alle cliënten in de verordening heeft opgenomen. Er worden geen deelbijdragen meer in rekening gebracht.

De betrokkenheid van minder partijen zorgt naar verwachting voor een verlaging van de administratieve lasten. Hiermee wordt ook de kans op fouten en daarmee het risico op correcties en stapelfacturen voor cliënten verder verkleind. Doordat de gemeente het overzicht heeft over alle verstrekkingen, kan de gemeente de regie houden over de bijdrage die een cliënt verschuldigd is en de communicatie met de burger goed invullen. Dit zorgt voor meer duidelijkheid voor de cliënt waar hij met zijn vragen terecht kan: bij de gemeente voor alle informatie over de verstrekkingen en bij het CAK voor vragen over de eigen bijdrage. De bijdrage is gemakkelijk te begrijpen voor de cliënt, omdat de cliënt nooit meer of minder betaalt dan € 19,00 (tenzij een gemeente voor alle cliënten een lagere bijdrage heeft bepaald).

In de afgelopen maanden is door alle betrokken partijen eraan gewerkt om ook het berichtenverkeer (nodig per 1-1-2020) tussen gemeenten en CAK vorm te geven. Dit vond en vindt

plaats in het project GA2020 en valt onder de Stuurgroep Abonnementstarief, waarin het ministerie van VWS, VNG, Ketenbureau i-Sociaal Domein en CAK zitten. Deze stuurgroep is verantwoordelijk voor de implementatie van het abonnementstarief. Een nieuwe gegevensuitwisseling tussen gemeente en het CAK is daar een belangrijk onderdeel van.

Deze aanpassing in het berichtenverkeer zal in de komende maanden ook een forse inspanning vragen van gemeenten zelf.

De softwareleveranciers hebben eerder aangegeven dat zij de wijzingen in de software op tijd kunnen doorvoeren en het aanleveren van berichten met behulp van logische beslisregels gaan ondersteunen. Wat de softwareleverancier precies moet en gaat realiseren hangt af van enkele (beleids)keuzes die de gemeente moet maken. Wij raden gemeenten aan om zo spoedig mogelijk zelf navraag te doen bij de desbetreffende softwareleverancier.

Versnelde afwikkeling van de uitwisseling van zorggegevens

Per 2020 worden gegevens alleen door gemeenten aan het CAK geleverd en niet langer door de zorgaanbieders. De gegevensuitwisseling tussen zorgaanbieders en CAK wordt zo snel mogelijk beëindigd. We willen voorkomen dat de betreffende gegevensstandaard nog drie jaar in stand moet blijven en ondersteund moet worden door de softwareleveranciers. Langere tijd twee standaarden voor gegevensuitwisseling naast elkaar laten bestaan is niet wenselijk. Daarom wordt de uitwisseling van gegevens over de oude zorgjaren (t/m 2019) versneld afgewikkeld: in 2019 kunnen nog zorggegevens over de jaren tot en met 2018 worden aangeleverd. In 2020 uitsluitend die over 2019. Op deze manier kan de gegevensuitwisseling over de oude zorgjaren een jaar na invoering van het abonnementstarief worden gestopt. Zorgaanbieders hebben in de versnelde afwikkeling dus ook een belangrijke rol. Meer informatie volgt later

Terugval- en vangnetoptie

In het project GA2020 werken we op dit moment ook aan een *tijdelijke* terugval- en vangnetoptie (voor alleen de eerste periode in 2020). Dit is nodig voor het geval het berichtenverkeer bij een van de ketenpartners onverhoopt nog niet helemaal op tijd is ingericht.

In dit verband wijzen we nogmaals op het belang dat alle gemeenten voldoen aan alle afgesproken standaarden voor het berichtenverkeer. Dit is bepalend voor een succesvolle invoering van het abonnementstarief.

4.2 Gemaakte landelijke ontwerpkeuzes

Om een nieuwe gegevensuitwisseling, behorend bij het nieuwe eigen bijdrage proces en volgend uit de nieuwe wetgeving, te kunnen ontwikkelen, moest er eerst een aantal belangrijke definities en ontwerpkeuzes met de ketenpartners (waaronder ook gemeenten) worden vastgesteld. Hierbij is gekeken naar zowel de uitvoering in de praktijk als de beleidskant. In de in paragraaf 1 genoemde handreiking Gegevensuitwisseling Abonnementstarief 2020, de toelichting op het informatiemodel (iEb) van project GA2020, worden deze keuzes verder toegelicht:

<https://istandaarden.nl/nieuws/bericht/definitieve-specificaties-voor-informatiestandaard-ieb-gepubliceerd>. Het gaat met name over:

A. Start- en stopmoment van het abonnement (de eigen bijdrage)

Gemeenten kunnen op dit moment, voor 2020, zelf bepalen welk startmoment voor de eigen bijdrage zij hanteren. De startmomenten voor de eigen bijdragen kunnen daardoor per gemeente verschillen. Het Rijk heeft het voornemen om de startdatum per 2021 landelijk te uniformeren. Het Rijk doet naar de mogelijkheid en wenselijkheid voor deze uniformering nog nader onderzoek. Tijdens de wetsbehandeling werd er in de Tweede Kamer wel veel waarde aan gehecht dat burgers niet al moeten gaan betalen als de ondersteuning nog niet is gestart of de voorziening nog niet is geleverd.

Voor het jaar 2020 is er dus nog geen verplichte standaardisatie. Aangezien het berichtenverkeer vanaf 2020 al aanpassingen vraagt van gemeenten en aanbieders, kunnen gemeenten de keuze maken om deze aanpassing vanaf het begin in lijn te brengen met de voorgenomen richting van de uniformering. Na de zomer van dit jaar wordt een richting bepaald voor de uniformering per 2021. Zodra gemeenten de startdatum van de bijdrage voor 2020 hebben bepaald, moeten zij dit bespreken en inregelen met de softwareleverancier. Enkele voorbeelden van keuzes voor een startdatum waarop de eigen bijdrage gaat lopen zijn:

- Datum van toewijzen (datum beschikking) is start eigen bijdrage, eventueel met bijvoorbeeld standaard een maand vertraging. Voor 90/ 95% van de (eerste) aanvragen moet dit passen en gaan de mensen de bijdrage betalen als de ondersteuning daadwerkelijk is gestart. Bij een pgb kan de bijdrage direct gaan lopen bij beschikkingsdatum. Voor de situaties waarin, op basis van praktijkervaring, wordt voorzien dat de start levering langer duurt, kan een gemeente het startbericht ook later aanleveren bij het CAK.
- Moment van start eigen bijdrage is de daadwerkelijke start van de ondersteuning, of levering van de woningaanpassing, vervoersvoorziening, etc. Hiervoor is dan nog wel berichtenverkeer noodzakelijk tussen aanbieder en gemeente nodig.
- Er zijn ook gemeenten die als startmoment voor de eigen bijdrage kiezen voor het moment dat de eerste factuur van de aanbieder of leverancier binnen is.

Meer informatie hierover is te vinden in de eerdergenoemde handreiking GA2020 die als bijlage 7 is toegevoegd aan deze ledenbrief.

B. Kostprijsbewaking

De wetgever heeft bepaald dat voor woningaanpassingen en hulp- en mobiliteitsmiddelen kostprijsbewaking van toepassing blijft. Dit wordt opgenomen in de nieuwe gegevensuitwisseling met het CAK. De kostprijsbewaking zelf blijft bij het CAK. Echter, door gemeenten in regie te brengen zijn verantwoordelijkheden herzien. Gemeenten gaan over de verstrekkingen, het CAK over de eigen bijdrage. Daarmee ontvangt het CAK niet meer alle verstrekkingen, maar alleen een startbericht (wanneer iemand Wmo ondersteuning afneemt) en een stopbericht (als dat niet meer het geval is). Deze ontwerpkeuze zorgt er ook voor dat, bij meerdere toewijzingen, niet alle kostprijzen naar het CAK gestuurd moeten worden maar alleen de langst lopende. Om dat te bepalen moet de gemeente (software) een virtuele einddatum bijhouden.

Verder betekent dit dat een gemeente voor koop, huur en leaseconstructies de totale kostprijs voor een hulpmiddel en woningaanpassing moet kunnen bepalen. Voor huur en leaseconstructies met een kostprijs van meer dan € 19,00 per maand gaat de bijdrage de kostprijs nooit te boven en hoeft geen kostprijs meegegeven te worden aan het CAK. Voor huur en leaseconstructies met een

kostprijs van minder dan € 19,00 per maand kunnen gemeenten een fictieve kostprijs (bijvoorbeeld gebaseerd op de marktwaarde) doorgeven aan het CAK. Een andere optie is om voor een andere verstrekkingvorm te kiezen, bijvoorbeeld koop in plaats van huur of lease. In de verordening moet worden opgenomen op welke wijze de kostprijs wordt bepaald.

C. Pauze en tijdelijke opschorting abonnement

Een gemeente bepaalt, net als nu, of de inning van de bijdrage voor het abonnementstarief tijdelijk kan worden gestopt (of opgeschort). In de eerdergenoemde handreiking vanuit het GA2020 (bijlage 7) is hierover meer informatie te vinden.

4.3 Gewijzigde informatiestromen, publicatie Informatiemodel, draaiboek 'overgang 2019-2020'

De nieuwe gegevensuitwisseling voor de eigen bijdrage vindt straks dus *uitsluitend tussen gemeenten en het CAK* plaats. Zorgaanbieders leveren over het zorgjaar 2020 geen gegevens meer aan bij het CAK. De bestaande uitwisseling met het CAK via de zogenaamde HV standaard stopt per 1-1-2020 (met uitzondering van beschermd wonen intramuraal). Eigen bijdragen en correctie van vóór 2020 moeten nog wel op de oude manier worden aangeleverd.

Het 'informatiemodel' (zie wederom de handreiking GA2020) is vastgesteld. Dit model is van belang voor gemeenten én voor de softwareleveranciers. Het Zorginstituut Nederland heeft de specificaties voor het berichtenverkeer opgesteld met een afvaardiging van belanghebbenden, waaronder ook gemeenten.

Er komt in september 2019, als onderdeel van het implementatieplan vanuit het project GA2020, nog een draaiboek 'overgang 2019-2020' (migratie) waarin de volgende onderwerpen zijn opgenomen: monitoring, beschrijving hoe de overgang zal verlopen, hoe om te gaan met het afsluiten van oude zorgjaren (<2019) en ondersteuning van oude standaarden (HV- en ZA-standaard), informatie over hoe wanneer om te gaan met resterende kostprijzen (gegevensoverdracht), hoe en wanneer de nieuwe aanleveringen voor het abonnementstarief 2020 doen.

Verdere mijlpalen zijn:

September 2019	Gegevensoverdracht
Oktober 2019	Ketentesten en begeleiding
Januari 2020	Eerste (initiële) aanlevering
Januari 2020	Livegang

Deze ledenbrief heeft 7 bijlagen:

- Bijlage 1 - Toelichting beleidskeuzes
- Bijlage 2 - Was-woord-tabel wijziging Model Verordening Wmo 2015 met artikelsgewijze toelichting: deze kan desgewenst gebruikt worden voor de raadsvoordracht voor de wijziging van de verordeningen.
- Bijlage 3 - Model Raadsbesluit wijziging Verordening Wmo 2015: Opgemaakt in Word 3.0-format (GVOP/DROP) voor publicatie, zonder toelichting.
- Bijlage 4 - Geconsolideerde tekst modelverordening Wmo 2015, met wijzigingen bijgehouden

- Bijlage 5 - Implementatiehandleiding bij Modelverordening Wmo 2015.
- Bijlage 6 - Notitie toelichting duurzame hulpverleningsrelatie
- Bijlage 7 - Handreiking Gegevensuitwisseling Abonnementstarief 2020 (GA2020) / Toelichting informatiemodel (iEb), auteur: project GA2020 Datum: 16-5-2019.

De geconsolideerde teksten van de VNG-modellen (met de bijbehorende toelichtingen) zijn te raadplegen via de Kennisbank Decentrale Regelgeving (www.kder.nl).

Vragen?

Heeft u over het berichtenverkeer, de iStandaarden, het Informatiemodel een vraag of opmerking? Stuur dan een mail naar:

- GA2020@hetcak.nl Voor de inrichting van het berichtenverkeer.
- info@istandaarden.nl Voor vragen over de iStandaarden (Zorginstituut).
- info@vng.nl Voor vragen over beleidsonderwerpen m.b.t. het abonnementstarief.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens
Algemeen directeur

Bijlage I Nadere informatie over de beleidskeuzen

Het gaat om de volgende beleidskeuzen :

1.

Wel/niet kiezen om überhaupt een eigen bijdrage voor maatwerkvoorzieningen en algemene voorzieningen te vragen. We verwachten dat de meeste gemeenten die ervoor hebben gekozen om in 2019 een eigen bijdrage dit ook voor 2020 zullen doen. Het Rijk gaat er van uit dat gemeenten een eigen bijdrage vragen en houdt daarmee rekening bij de financiering.

2.

Wel/ niet kiezen om minimabeleid eigen bijdrage te (blijven) voeren, waarbij op basis van een inkomensgrens de bijdrage niet verschuldigd is (loopt via het CAK). De gemeente stelt in haar verordening een inkomensgrens vast voor één of meer van de volgende groepen: AOW gerechtigde meerpersoonshuishoudens, niet AOW gerechtigde éénpersoonshuishoudens en AOW gerechtigde eenpersoonshuishoudens. Tot deze inkomensgrens betalen cliënten geen bijdrage. De gemeente geeft jaarlijks door aan het CAK voor welke groepen en bij welke inkomensgrens er voor het volgende jaar minimabeleid gevoerd wordt. De niet AOW gerechtigde méerpersoonshuishoudens betalen al per 2019 geen bijdrage meer.

3.

Wel/niet kiezen voor een lager abonnementstarief voor alle cliënten van de Wmo dan het landelijk geldende tarief van €19,00 per maand. Dit lagere tarief geldt voor alle voorzieningen die onder het abonnementstarief vallen en dient in de verordening opgenomen te worden.

4.

Wel/ niet kiezen om voor bepaalde maatwerkvoorzieningen en voor bepaalde algemene voorzieningen geen eigen bijdrage te vragen. Deze moet de gemeente in de verordening opnemen.

5.

Een keuze maken voor welke algemene voorzieningen een eigen bijdrage van toepassing is. Vervolgens bepaalt de gemeente bij welke van de algemene voorzieningen waarvoor een bijdrage gevraagd wordt, er sprake is van een duurzame hulpverleningsrelatie. Dit wordt in de verordening opgenomen. Algemene voorzieningen waarbij sprake is van een duurzame hulpverleningsrelatie (denk hierbij aan hulp bij het huishouden en begeleiding) vallen altijd onder het abonnementstarief tenzij de gemeente in de verordening heeft bepaald dat hiervoor geen eigen bijdrage wordt gevraagd (zie keuze 4). Voor algemene voorzieningen die niet onder het abonnementstarief vallen, bepaalt de gemeente in de verordening de hoogte van de bijdrage. In bijlage 6 bij deze brief wordt het begrip duurzame hulpverleningsrelatie verder uitgelegd.

6.

Een keuze maken om het collectief vervoer wel/ niet in de verordening uit te zonderen van het abonnementstarief. Het rijk heeft de mogelijkheid om deze voorziening uit te zonderen via een AMvB mogelijk gemaakt.

Indien een gemeente (een deel van het) collectief vervoer uitzondert van het abonnementstarief, kan een aparte bijdrage per rit worden gevraagd (zoals veel gemeenten op dit moment ook al doen). De wetgever geeft de beleidsmatige overweging mee dat het wenselijk is dat gemeenten onderscheid

maken tussen vervoer met een structureel karakter (zoals naar de dagbesteding) of met een incidenteel karakter (zoals ritten die cliënten zelf maken met bijvoorbeeld een regiotaxi). Voor collectief vervoer met een structureel karakter is het wenselijk dat deze onder het abonnementstarief gebracht wordt of wordt vrijgesteld van een bijdrage. Voor het incidenteel vervoer is het aan de gemeente om de keuze te maken of dit vervoer onder het abonnementstarief gebracht wordt of dat een andere bijdrage gevraagd wordt. Bij collectief vervoer gaat het niet om (mobiliteits-) hulpmiddelen zoals een aangepaste fiets of een scootmobiel.

- a. Indien collectief vervoer een maatwerkvoorziening betreft, dienen gemeenten in hun verordening aan te geven welke bijdrage hiervoor gevraagd wordt. Indien gemeenten hier niets over regelen, valt collectief vervoer automatisch onder het abonnementstarief.
- b. Indien collectief vervoer een algemene voorziening betreft, dienen gemeenten in hun verordening aan te geven welke bijdrage hiervoor gevraagd wordt. Als gemeenten de voorziening onder het abonnementstarief willen brengen, dient dit in de verordening aangegeven te worden.

7.

De gemeente moet bepalen of de contracten met de aanbieders aangepast moeten worden als gevolg van de wijzigingen in het berichtenverkeer. Wellicht dat gemeenten aanbieders gaan verplichten regie-berichten aan te leveren en daar (aanvullende) eisen aan stellen. Aanbieders kunnen per 2020 dus niet meer aanleveren bij het CAK. Mogelijk heeft de overgang van de vier weken periode naar de periode van een maand ook gevolgen voor de contracten.

Was-wordt-tabel Wijziging Model Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) [iets] = door gemeente in te vullen.
- [iets] = facultatief.
- [iets EN/OF iets] = door gemeente te kiezen.
- [(iets)] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente.
- Combinaties zijn ook mogelijk.

In de 'bestaande tekst' zijn de woorden en leestekens waaraan iets verandert, *cursief* gezet en – als het een facultatieve bepaling betreft – eveneens onderstreept (aangezien dan de hele bepaling cursief is i.v.m. het facultatieve karakter). In de 'nieuwe tekst' zijn de nieuwe woorden en leestekens **vet** gedrukt.

Artikel 1 (artikel I, onderdeel A, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 1. Definities</p> <p>In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - algemeen gebruikelijke voorziening: voorziening die niet speciaal is bedoeld voor mensen met een beperking en die algemeen verkrijgbaar is en niet of niet veel duurder is dan vergelijkbare producten, diensten, activiteiten of andere maatregelen; - andere voorziening: voorziening anders dan in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015; - bijdrage: bijdrage als bedoeld in artikel 2.1.4, <i>eerste lid</i>, van de wet; - pgb: persoonsgebonden budget als bedoeld in artikel 1.1.1 van de wet; - wet: Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. 	<p>Artikel 1. Definities</p> <p>In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - algemeen gebruikelijke voorziening: voorziening die niet speciaal is bedoeld voor mensen met een beperking en die algemeen verkrijgbaar is en niet of niet veel duurder is dan vergelijkbare producten, diensten, activiteiten of andere maatregelen; - andere voorziening: voorziening anders dan in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015; - bijdrage: bijdrage als bedoeld in de artikelen 2.1.4 en 2.1.4a van de wet; - pgb: persoonsgebonden budget als bedoeld in artikel 1.1.1 van de wet; - wet: Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

De artikelen 11 en 12 (artikel I, onderdeel B, van het wijzigingsbesluit) worden als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
<p>Artikel 11. Bijdrage in de kosten van algemene voorzieningen</p> <p>1. Een cliënt is een bijdrage verschuldigd in de kosten voor het gebruik van:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. <i>huishoudelijke hulp niveau 1, ter hoogte van [bedrag] per uur;</i> b. <i>collectief vervoer, ter hoogte van [bedrag]</i> 	<p>Artikel 12. Bijdrage in de kosten van algemene voorzieningen, met uitzondering van de bij verordening aangewezen algemene voorzieningen</p> <p>1. Een cliënt is een bijdrage verschuldigd in de kosten voor het gebruik van:</p>

- [per kilometer **OF** per rit];*
*c. dagbesteding met laag intensieve ondersteuning, ter hoogte van **[bedrag]** per dagdeel;*
*d. kortdurend verblijf- of respijtzorg met laag intensieve ondersteuning, ter hoogte van **[bedrag]** per dagdeel;*
*e. de was- en strijkservice, ter hoogte van **[bedrag]** per [gewassen **EN/OF** gestreken] was;*
*f. de klussendienst, ter hoogte van **[bedrag]** per uur en de materiaalkosten, en*
g. [...].

2. Op de bijdrage, bedoeld in het eerste lid, onder [... (**bijvoorbeeld a tot en met d**)], is een korting van toepassing van:

- a. **[percentage]**, voor cliënten met een inkomen tot **[percentage (bijvoorbeeld 110%)]** van het wettelijk minimumloon, en
- b. **[percentage]**, voor cliënten met een inkomen vanaf **[percentage gesteld onder a]** tot en met **[percentage (bijvoorbeeld 130%)]** van het wettelijk minimumloon.

*[3. De in het eerste lid genoemde bedragen zijn uitgedrukt in het prijspeil van [jaar van vaststellen bedragen] en worden ieder opvolgend kalenderjaar gewijzigd aan de hand van ontwikkeling van [de consumentenprijsindex **OF** het wettelijk minimumloon]. De berekende bedragen worden naar beneden afgerond op een veelvoud van € 0,20.*

4. Als toepassing is gegeven aan het vorige lid, draagt het college zorg voor de kenbaarheid van de laatstelijk in de plaats gestelde bedragen.]

Artikel 12. Bijdrage in de kosten van maatwerkvoorzieningen en pgb's

1. Een cliënt is een bijdrage in de kosten

- a. de was- en strijkservice, ter hoogte van € **[bedrag]** per [gewassen **EN/OF** gestreken] was;
- b. de klussendienst, ter hoogte van € **[bedrag]** per uur en de materiaalkosten, en
- c. [...].

2. De kostprijs van een algemene voorziening wordt bepaald door een aanbesteding, na consultatie in de markt of na overleg met de aanbieder.

3. Op de bijdrage, bedoeld in het eerste lid, onder [... (**bijvoorbeeld b**)], is een korting van toepassing van:

- a. **[percentage]**, voor cliënten met een inkomen tot **[percentage (bijvoorbeeld 110%)]** van het wettelijk minimumloon, en
- b. **[percentage]**, voor cliënten met een inkomen vanaf **[percentage gesteld onder a]** tot en met **[percentage (bijvoorbeeld 130%)]** van het wettelijk minimumloon.

4. Een cliënt is een bijdrage verschuldigd in de kosten voor het gebruik van collectief vervoer, ter hoogte van € [bedrag] per [kilometer OF rit].

*[5. De in het eerste en vierde lid genoemde bedragen zijn uitgedrukt in het prijspeil van [jaar van vaststellen bedragen] en worden ieder opvolgend kalenderjaar gewijzigd aan de hand van ontwikkeling van [de consumentenprijsindex **OF** het wettelijk minimumloon]. De berekende bedragen worden naar beneden afgerond op een veelvoud van € 0,20.*

6. Als toepassing is gegeven aan het vorige lid, draagt het college zorg voor de kenbaarheid van de laatstelijk in de plaats gestelde bedragen.]

Artikel 11. Bijdrage in de kosten van maatwerkvoorzieningen of pgb's en bij verordening aangewezen algemene voorzieningen

1. Een cliënt is een bijdrage in de kosten

verschuldigd voor een maatwerkvoorziening *dan wel* pgb, zolang de cliënt van de maatwerkvoorziening gebruik maakt of gedurende de periode waarvoor het pgb wordt verstrekt.

[2. In afwijking van het eerste lid is geen bijdrage verschuldigd voor:

- a. [... (bijvoorbeeld individuele begeleiding of dagbesteding)];*
- b. [...], en*
- c. [...].]*

*3. De bijdrage, bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015, dan wel het totaal van de bijdragen, is gelijk aan de kostprijs, tot aan ten hoogste € 17,50 per bijdrageperiode voor de cliënt of de gehuwde cliënten tezamen, tenzij overeenkomstig artikel 2.1.4, derde lid, van de wet[, **OF** of] hoofdstuk 3 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 [of het volgende lid] geen of een lagere bijdrage is verschuldigd.*

verschuldigd voor een maatwerkvoorziening **of** pgb, zolang de cliënt van de maatwerkvoorziening gebruik maakt of gedurende de periode waarvoor het pgb wordt verstrekt.

2. Een cliënt is een bijdrage in de kosten verschuldigd voor een bij verordening aangewezen algemene voorziening zolang de cliënt van deze voorziening gebruik maakt.

3. De bij verordening aangewezen voorzieningen zijn:

- a. [...];**
- b. [...];**
- c. [...].**

4. De bijdragen voor maatwerkvoorzieningen of pgb en voor bij verordening aangewezen algemene voorzieningen, zijn gelijk aan de kostprijs, tot aan ten hoogste € 19,00 per maand voor de ongehuwde cliënt of de gehuwde cliënten tezamen, tenzij overeenkomstig artikel 2.1.4a, vijfde lid, van de wet[, **OF of] hoofdstuk 3 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 [of het volgende lid] geen of een lagere bijdrage is verschuldigd.**

*[5. In afwijking van het eerste lid is geen bijdrage verschuldigd voor **de volgende maatwerkvoorzieningen:***

- a. [... (bijvoorbeeld individuele begeleiding of dagbesteding)];*
- b. [...], en*
- c. [...].]*

[6. In afwijking van het tweede lid is geen bijdrage verschuldigd voor de volgende bij verordening aangewezen algemene voorzieningen:

- a. [... (bijvoorbeeld individuele begeleiding of dagbesteding)];*
- b. [...], en*
- c. [...].]*

Variant A – als de bijdrage voor de in artikel 3.8, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 genoemde categorieën personen op nihil wordt vastgesteld

[4. In afwijking van het eerste lid is geen bijdrage verschuldigd per bijdrageperiode door:

- a. de ongehuwde cliënt die de pensioengerechtigde leeftijd nog niet heeft bereikt en die een bijdrageplichtig inkomen heeft van minder dan € [inkomensbedrag];*
- b. de ongehuwde cliënt die de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt en die een bijdrageplichtig inkomen heeft van minder dan € [inkomensbedrag];*
- c. de gehuwde cliënt die de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt en die een gezamenlijk bijdrageplichtig inkomen heeft van minder dan € [inkomensbedrag].]*

Variant B – als de bijdrage voor al de in artikel 3.8, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 genoemde categorieën personen in gelijke mate lager wordt vastgesteld

[4. In afwijking van artikel 3.8, eerste lid, van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 bedraagt de bijdrage [... (bedrag lager dan € 17,50)] per bijdrageperiode voor de ongehuwde cliënt die de pensioengerechtigde leeftijd nog niet heeft bereikt, de ongehuwde cliënt die de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt en de gehuwde cliënt die de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt.]

5. De kostprijs van een:

- a. maatwerkvoorziening wordt bepaald door een aanbesteding, na consultatie in de markt of na overleg met de aanbieder;

b. pgb is gelijk aan de hoogte van het pgb.

6. In de gevallen, bedoeld in artikel 2.1.4,

Variant A – als de bijdrage voor de in artikel 3.8, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 genoemde categorieën personen op nihil wordt vastgesteld

[7. In afwijking van het eerste lid is geen bijdrage verschuldigd per bijdrageperiode door:

- a. de ongehuwde cliënt die de pensioengerechtigde leeftijd nog niet heeft bereikt en die een bijdrageplichtig inkomen heeft van minder dan € [inkomensbedrag];*
- b. de ongehuwde cliënt die de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt en die een bijdrageplichtig inkomen heeft van minder dan € [inkomensbedrag];*
- c. de gehuwde cliënt die de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt en die een gezamenlijk bijdrageplichtig inkomen heeft van minder dan € [inkomensbedrag].]*

Variant B – als de bijdrage voor de in artikel 3.8, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 genoemde categorieën personen in gelijke mate lager wordt vastgesteld

[7. In afwijking van het vierde lid is de maximale hoogte van de bijdrage € [... (bedrag lager dan € 19,00)] per maand voor de ongehuwde cliënt die de pensioengerechtigde leeftijd nog niet heeft bereikt, de ongehuwde cliënt die de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt en de gehuwde cliënt die de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt.]

8. In afwijking van artikel 2.1.4a, vierde lid, van de wet bedraagt de hoogte van de eigen bijdrage voor de maatwerkvoorziening voor vervoer € [bedrag] per [kilometer OF rit].

9. De kostprijs van een:

- a. maatwerkvoorziening of bij verordening aangewezen algemene voorziening wordt bepaald door een aanbesteding, na consultatie in de markt of na overleg met de aanbieder;

b. maatwerkvoorziening in de vorm van een hulpmiddel of woningaanpassing wordt tevens bepaald door de wijze van beschikbaarstelling van de voorziening [bruikleen OF huur OF eigendom];

c. pgb is gelijk aan de hoogte van het pgb.

zevende lid, van de wet, worden de bijdragen voor een maatwerkvoorziening of pgb door **[instantie die zal innen]** vastgesteld en geïnd.

7. De bijdrage voor een maatwerkvoorziening of pgb ten behoeve van een woningaanpassing voor een minderjarige cliënt is verschuldigd door de onderhoudsplichtige ouders, daaronder begrepen degene tegen wie een op artikel 394 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek gegrond verzoek is toegewezen, en degene die anders dan als ouder samen met de ouder het gezag uitoefent over een cliënt.

10. In de gevallen, bedoeld in artikel 2.1.4b, **tweede** lid, van de wet, worden de bijdragen voor een maatwerkvoorziening of pgb door **[instantie die zal innen]** vastgesteld en geïnd.

11. De bijdrage voor een maatwerkvoorziening of pgb ten behoeve van een woningaanpassing voor een minderjarige cliënt is verschuldigd door de onderhoudsplichtige ouders, daaronder begrepen degene tegen wie een op artikel 394 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek gegrond verzoek is toegewezen, en degene die anders dan als ouder samen met de ouder het gezag uitoefent over een cliënt.

Toelichting

Artikel I, onderdeel A, van het wijzigingsbesluit

In dit onderdeel wordt in het begrip 'bijdrage' de verwijzing naar artikelen aangepast.

Artikel I, onderdeel B, van het wijzigingsbesluit

In dit onderdeel wordt geregeld dat wanneer de gemeente ervoor kiest om een eigen bijdrage te heffen, voor maatwerkvoorzieningen en pgb's en voor bij verordening aangewezen voorzieningen het abonnementstarief van maximaal € 19,00 geldt (artikel 11 (nieuw)). Het CAK stelt de eigen bijdrage vast en int deze. Welke voorzieningen bij verordening worden aangewezen moet worden opgenomen in de verordening. De wet maakt een uitzondering voor het collectief vervoer, zowel in de vorm van een maatwerkvoorziening als in de vorm van algemene voorziening. Het collectief vervoer valt niet onder het abonnementstarief, maar de gemeente kan ervoor kiezen het wel onder te brengen onder het abonnementstarief. De gemeente kan ervoor kiezen om bepaalde maatwerkvoorzieningen en bij verordening aangewezen algemene voorzieningen vrij te stellen van een eigen bijdrage. Voorts kan de gemeente ervoor kiezen om bepaalde inkomenscategorieën vrij te stellen van een eigen bijdrage. Ook kan de gemeente ervoor kiezen om het maximale bedrag van € 19,00 per maand voor alle cliënten neerwaarts bij te stellen. De maximale bijdrage van € 19,00 per maand geldt niet voor niet AOW-gerechtigde meerpersoonshuishoudens. Voor die groep is de eigen bijdrage op nihil vastgesteld (zie het vierde lid van artikel 3.8 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015).

Uitgezonderd van het abonnementstarief zijn de maatwerkvoorzieningen beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Hiervoor blijven de inkomensafhankelijke eigen bijdragen gelden die door het CAK worden vastgesteld. Sinds 1 januari 2019 is de vermogensinkomensbijtelling naar beneden bijgesteld van 8% naar 4%.

Voor een algemene voorziening waarbij geen sprake is van een duurzame hulpverleningsrelatie mag de gemeente de hoogte van de eigen bijdrage zelf bepalen tot maximaal de kostprijs (artikel 12 (nieuw)). De gemeente moet van iedere algemene voorziening waarvoor een eigen bijdrage wordt gevraagd de hoogte van deze eigen bijdrage in de verordening opnemen.

De gemeente kan er ook voor kiezen om bepaalde algemene voorzieningen wel onder het abonnementstarief te laten vallen. Daarbij zal de afweging moeten worden gemaakt of de kosten van het abonnementstarief niet te hoog zijn als de cliënt alleen gebruik maakt van de algemene voorziening.

Ook bij algemene voorzieningen kan de gemeente ervoor kiezen om voor bepaalde inkomensgroepen een lagere eigen bijdrage te bepalen. Het is van belang dat voor het gebruik van algemene voorzieningen zo min mogelijk financiële drempels worden opgeworpen. De wet verplicht tot het vaststellen van de kostprijs van een maatwerkvoorziening (artikel 2.1.4a, zesde lid, van de wet), een bij verordening aangewezen algemene voorziening (artikel 2.1.4a, zesde lid, van de wet) en een

algemene voorziening (artikel 2.1.4, zesde lid, van de wet). Dat kan op drie manieren en deze zijn vastgelegd in sub a van het negende lid van artikel 11 (nieuw) en het tweede lid van artikel 12 (nieuw) (door een aanbesteding, na consultatie in de markt of na overleg met de aanbieder).

In het nieuw toegevoegde onderdeel b van het negende lid van artikel 11 (nieuw) is opgenomen dat de kostprijs van een voorziening in de vorm van een hulpmiddel of woningaanpassing ook bepaald wordt door de wijze van verstrekken van de voorziening te weten bruikleen, huur of eigendom.

Het is van belang dat de eigen bijdrage van € 19,00 per maand de kostprijs van de voorziening niet te boven mag gaan. Dit zal zeker bij de voorzieningen waar een dienst wordt geleverd nooit het geval zijn. Het zou wel kunnen voorkomen bij een hulpmiddel of woningaanpassing. Wanneer deze in eigendom wordt verstrekt, kan er een moment komen dat de kostprijs is betaald. Het CAK ziet toe op het niet overschrijden van de kostprijs.

De gemeente mag voor die voorziening dan geen eigen bijdrage meer heffen.

Wanneer de voorziening in bruikleen of huur is verstrekt, kan de eigen bijdrage worden geheven zolang de cliënt van de voorziening gebruik maakt.

Model Raadsbesluit wijziging Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015

Besluit van de raad van de gemeente [naam gemeente] tot wijziging van de Verordening maatschappelijke ondersteuning [naam gemeente] 2015

De raad van de gemeente [naam gemeente];
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van [datum en nummer];
gelet op de artikelen 2.1.3, 2.1.4, eerste tot en met vierde lid, en zesde lid, 2.1.4a, eerste, tweede, vijfde en zesde lid, 2.1.4b, tweede lid, [2.1.5, eerste lid,] 2.1.6, [2.1.7, 2.3.6, vierde lid,] en 2.6.6, eerste lid, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en artikel[en 3.8, tweede lid, en] 5.4 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015;
gezien het advies van [naam commissie];
besluit:

Artikel I

De Verordening maatschappelijke ondersteuning [naam gemeente] 2015 wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1 wordt '- bijdrage: bijdrage als bedoeld in artikelen 2.1.4, eerste lid, van de wet;' vervangen door '- bijdrage: bijdrage als bedoeld in de artikelen 2.1.4 en 2.1.4a van de wet;'.
B

B

De artikelen 11 en 12 komen te luiden:

Artikel 11. Bijdrage in de kosten van maatwerkvoorzieningen of pgb's en bij verordening aangewezen algemene voorzieningen

1 . Een cliënt is een bijdrage in de kosten verschuldigd voor een maatwerkvoorziening of pgb, zolang de cliënt van de maatwerkvoorziening gebruik maakt of gedurende de periode waarvoor het pgb wordt verstrekt.

2 . Een cliënt is een bijdrage in de kosten verschuldigd voor een bij verordening aangewezen algemene voorziening zolang de cliënt van deze voorziening gebruik maakt.

3 . De bij verordening aangewezen voorzieningen zijn:

a . [...];

b . [...];

c . [...].

4 . De bijdragen voor maatwerkvoorzieningen of pgb en voor bij verordening aangewezen algemene voorzieningen, zijn gelijk aan de kostprijs, tot aan ten hoogste € 19,00 per maand voor de ongehuwde cliënt of de gehuwde cliënten tezamen, tenzij overeenkomstig artikel 2.1.4a, vijfde lid, van de wet[, **OF** of] hoofdstuk 3 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 [of het volgende lid] geen of een lagere bijdrage is verschuldigd.

[5 . In afwijking van het eerste lid is geen bijdrage verschuldigd voor de volgende maatwerkvoorzieningen:

a . [... (bijvoorbeeld individuele begeleiding of dagbesteding)];

b . [...], en

c . [...].

[6 . In afwijking van het tweede lid is geen bijdrage verschuldigd voor de volgende bij verordening aangewezen algemene voorzieningen:

a . [... (bijvoorbeeld individuele begeleiding of dagbesteding)];

- c. [...], en
- d. [...].]

Variant A – als de bijdrage voor de in artikel 3.8, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 genoemde categorieën personen op nihil wordt vastgesteld

- [7 . In afwijking van het eerste lid is geen bijdrage verschuldigd per bijdrageperiode door:
- a. de ongehuwde cliënt die de pensioengerechtigde leeftijd nog niet heeft bereikt en die een bijdrageplichtig inkomen heeft van minder dan € [inkomensbedrag];
 - b. de ongehuwde cliënt die de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt en die een bijdrageplichtig inkomen heeft van minder dan € [inkomensbedrag];
 - c. de gehuwde cliënt die de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt en die een gezamenlijk bijdrageplichtig inkomen heeft van minder dan € [inkomensbedrag].]

Variant B – als de bijdrage voor de in artikel 3.8, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 genoemde categorieën personen in gelijke mate lager wordt vastgesteld

[7 . In afwijking van het vierde lid is de maximale hoogte van de bijdrage € [...] (bedrag lager dan € 19,00)] per maand voor de ongehuwde cliënt die de pensioengerechtigde leeftijd nog niet heeft bereikt, de ongehuwde cliënt die de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt en de gehuwde cliënt die de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt.]

8 . In afwijking van artikel 2.1.4a, vierde lid, van de wet bedraagt de hoogte van de eigen bijdrage voor de maatwerkvoorziening voor vervoer € [bedrag] per [kilometer **OF** rit].

9 . De kostprijs van een:

- a . maatwerkvoorziening of bij verordening aangewezen algemene voorziening wordt bepaald door een aanbesteding, na consultatie in de markt of na overleg met de aanbieder;
- b . maatwerkvoorziening in de vorm van een hulpmiddel of woningaanpassing wordt tevens bepaald door de wijze van beschikbaarstelling van de voorziening [bruikleen **OF** huur **OF** eigendom];
- c . pgb is gelijk aan de hoogte van het pgb.

10 . In de gevallen, bedoeld in artikel 2.1.4b, tweede lid, van de wet, worden de bijdragen voor een maatwerkvoorziening of pgb door [instantie die zal innen] vastgesteld en geïnd.

11 . De bijdrage voor een maatwerkvoorziening of pgb ten behoeve van een woningaanpassing voor een minderjarige cliënt is verschuldigd door de onderhoudsplichtige ouders, daaronder begrepen degene tegen wie een op artikel 394 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek gegrond verzoek is toegewezen, en degene die anders dan als ouder samen met de ouder het gezag uitoefent over een cliënt.

Artikel 12. Bijdrage in de kosten van algemene voorzieningen, met uitzondering van de bij verordening aangewezen algemene voorzieningen

1 . Een cliënt is een bijdrage verschuldigd in de kosten voor het gebruik van:

- a . de was- en strijkservice, ter hoogte van € [bedrag] per [gewassen **EN/OF** gestreken] was;
- b. de klussendienst, ter hoogte van € [bedrag] per uur en de materiaalkosten, en
- c. [...].

2 . De kostprijs van een algemene voorziening wordt bepaald door een aanbesteding, na consultatie in de markt of na overleg met de aanbieder.

3 . Op de bijdrage, bedoeld in het eerste lid, onder [... (**bijvoorbeeld b**)], is een korting van toepassing van:

- a . [**percentage**], voor cliënten met een inkomen tot [**percentage (bijvoorbeeld 110%)**] van het wettelijk minimumloon, en
- b. [**percentage**], voor cliënten met een inkomen vanaf [**percentage gesteld onder a**] tot en met [**percentage (bijvoorbeeld 130%)**] van het wettelijk minimumloon.

4 . Een cliënt is een bijdrage verschuldigd in de kosten voor het gebruik van collectief vervoer, ter hoogte van € [bedrag] per [kilometer **OF** rit].

[5 . De in het eerste en vierde lid genoemde bedragen zijn uitgedrukt in het prijspeil van [jaar van vaststellen bedragen] en worden ieder opvolgend kalenderjaar gewijzigd aan de hand van ontwikkeling van [de consumentenprijsindex **OF** het wettelijk minimumloon]. De berekende bedragen worden naar beneden afgerond op een veelvoud van € 0,20.

6. Als toepassing is gegeven aan het vorige lid, draagt het college zorg voor de kenbaarheid van de laatstelijk in de plaats gestelde bedragen.]

Artikel II

Dit besluit treedt in werking op [datum].

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van [datum].

De voorzitter,

De griffier,

Model Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015 (gewijzigd model, juni 2019)

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of (bijvoorbeeld) [tjdstip] = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld artikel 2.
- [iets **OF** iets] = door gemeente te kiezen, zie bijvoorbeeld artikel ~~12~~¹⁴, eerste lid, onder ~~a~~^b.
- [iets] = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 3, tweede lid.
- [... (iets)] = een duiding ter illustratie of uitleg voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 10, derde lid, onder b.
- Combinaties zijn ook mogelijk; bijvoorbeeld een bepaling die zowel facultatief is als dat er een keuze gemaakt moet worden, zie bijvoorbeeld artikel 19.
- Ook wordt er gewerkt met varianten waaruit gekozen kan worden. Hierbij kan het voorkomen dat de ene variant uit meer artikelen of artikelleden bestaat dan een andere variant, zie bijvoorbeeld artikel 18.

Nadere uitleg is opgenomen in de implementatiehandleiding, onderdeel van de bij de modelverordening behorende VNG ledenbrief.

Besluit van de raad van de gemeente [naam gemeente] tot vaststelling van de Verordening maatschappelijke ondersteuning [naam gemeente] 2015

De raad van de gemeente [naam gemeente];
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van [datum en nummer];
gelet op de artikelen 2.1.3, 2.1.4, eerste tot en met vierde lid, en zesde lid, 2.1.4a, eerste, tweede, vijfde en zesde lid, 2.1.4b, tweede lid~~[eerste, tweede,] derde en zevende lid~~, [2.1.5, eerste lid,] 2.1.6, [2.1.7, 2.3.6, vierde lid,] en 2.6.6, eerste lid, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en artikel[en 3.8, tweede lid, en] 5.4 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015;
gezien het advies van [naam commissie];
besluit vast te stellen de Verordening maatschappelijke ondersteuning [naam gemeente] 2015:

Artikel 1. Definities

In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- algemeen gebruikelijke voorziening: voorziening die niet speciaal is bedoeld voor mensen met een beperking en die algemeen verkrijgbaar is en niet of niet veel duurder is dan vergelijkbare producten, diensten, activiteiten of andere maatregelen;
- andere voorziening: voorziening anders dan in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;
- bijdrage: bijdrage als bedoeld in de artikelen 2.1.4, eerste lid, en 2.1.4a van de wet;
- pgb: persoonsgebonden budget als bedoeld in artikel 1.1.1 van de wet;
- wet: Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

[Artikel 2. Aanbod algemene en maatwerkvoorzieningen

1. De volgende algemene voorzieningen zijn in ieder geval beschikbaar:

- a. [...];
- b. [...];
- c. [...].

2. De volgende maatwerkvoorzieningen zijn in ieder geval beschikbaar:

- a. [...];
- b. [...];
- c. [...].]

Variant A – raad delegeert aan college de vaststelling van procedureregels

Artikel 3. Procedureregels aanvraag maatschappelijke ondersteuning

Het college bepaalt met inachtneming van de artikelen 2.3.1 tot en met 2.3.5 van de wet bij nadere regeling op welke wijze in samenspraak met de cliënt wordt vastgesteld of de cliënt voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang in aanmerking komt.

Variant B – raad stelt procedureregels in de artikelen 3 tot en met 6 van de verordening vast

Artikel 3. Melding behoefte aan maatschappelijke ondersteuning

1. Een behoefte aan maatschappelijke ondersteuning kan door of namens een cliënt bij het college worden gemeld. Als de cliënt daarom verzoekt, zorgt het college voor ondersteuning bij het verhelderen van de ondersteuningsbehoefte.
2. Het college bevestigt de ontvangst van een melding schriftelijk *[en wijst de cliënt op de mogelijkheid gebruik te maken van gratis cliëntondersteuning en op de mogelijkheid om gedurende zeven dagen na de melding een persoonlijk plan als bedoeld in artikel 2.3.2, tweede lid, van wet te overhandigen. [Als de cliënt daarom verzoekt, zorgt het college voor ondersteuning bij het opstellen van een persoonlijk plan.]]*
- [3. In spoedeisende gevallen als bedoeld in artikel 2.3.3 van de wet treft het college na de melding onverwijld een tijdelijke maatwerkvoorziening in afwachting van de uitkomst van het onderzoek.]*

Artikel 4. Onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en voorkeuren

1. Het college onderzoekt in samenspraak met de degene door of namens wie de melding is gedaan en waar mogelijk met de mantelzorger of mantelzorgers dan wel zijn vertegenwoordiger en desgewenst familie, zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen zes weken na ontvangst van de melding:
 - a. de behoeften, persoonskenmerken en voorkeuren van de cliënt;
 - b. het gewenste resultaat van het verzoek om ondersteuning;
 - c. de mogelijkheden om op eigen kracht of met gebruikelijke hulp of algemeen gebruikelijke voorzieningen zijn zelfredzaamheid of zijn participatie te handhaven of te verbeteren, of te voorzien in zijn behoefte aan beschermd wonen of opvang;
 - d. de mogelijkheden om met mantelzorg of hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk te komen tot verbetering van zijn zelfredzaamheid of zijn participatie, of te voorzien in zijn behoefte aan beschermd wonen of opvang;
 - e. de behoefte aan maatregelen ter ondersteuning van de mantelzorger van de cliënt;
 - f. de mogelijkheden om met gebruikmaking van een algemene voorziening of door het verrichten van maatschappelijk nuttige activiteiten te komen tot verbetering van zijn zelfredzaamheid of zijn participatie, onderscheidenlijk de mogelijkheden om met gebruikmaking van een algemene voorziening te voorzien in zijn behoefte aan beschermd wonen of opvang;

- g. de mogelijkheden om door middel van samenwerking met zorgverzekeraars en zorgaanbieders als bedoeld in de Zorgverzekeringswet en partijen op het gebied van publieke gezondheid, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen, te komen tot een zo goed mogelijk afgestemde dienstverlening met het oog op de behoefte aan verbetering van zijn zelfredzaamheid of zijn participatie of aan beschermd wonen of opvang;
- h. de mogelijkheid om een maatwerkvoorziening te verstrekken;
- i. welke bijdragen in de kosten de cliënt met toepassing van het bepaalde bij of krachtens artikel 2.1.4 van de wet verschuldigd zal zijn, en
- j. de mogelijkheden om te kiezen voor de verstrekking van een pgb, waarbij de cliënt in begrijpelijke bewoordingen wordt ingelicht over de gevolgen van die keuze.

[2. Als de cliënt een persoonlijk plan als bedoeld in artikel 3, tweede lid, aan het college heeft overhandigd, betreft het college dat plan bij het onderzoek.]

3. Het college informeert de cliënt dan wel zijn vertegenwoordiger over de gang van zaken bij het gesprek, diens rechten en plichten en de vervolgpcedure.

Artikel 5. Verslag

Binnen [...] werkdagen na het onderzoek verstrekt het college aan de cliënt dan wel zijn vertegenwoordiger een schriftelijke weergave van de uitkomsten van het onderzoek (het verslag). Opmerkingen of latere aanvullingen van de cliënt worden aan het verslag toegevoegd.

Artikel 6. Aanvraag

[1.] Een cliënt of zijn gemachtigde of vertegenwoordiger kan een aanvraag om een maatwerkvoorziening schriftelijk indienen bij het college. [Een aanvraag wordt ingediend door middel van:

- a. een door het college vastgesteld aanvraagformulier, of
- b. een door de cliënt ondertekend verslag als bedoeld in artikel 5.]

[2. Het college geeft de beschikking binnen twee weken na ontvangst van de aanvraag.]

Artikel 7. Criteria voor een maatwerkvoorziening

[1. Het college neemt het verslag als uitgangspunt voor de beoordeling van een aanvraag om een maatwerkvoorziening.]

2. Een cliënt komt in aanmerking voor een maatwerkvoorziening ter compensatie van de beperkingen in de zelfredzaamheid of participatie die de cliënt ondervindt, voor zover de cliënt deze beperkingen naar het oordeel van het college niet op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk dan wel met gebruikmaking van algemeen gebruikelijke voorzieningen of algemene voorzieningen kan verminderen of wegnemen. De maatwerkvoorziening levert, rekening houdend met de uitkomsten van het in artikel 4 bedoelde onderzoek, een passende bijdrage aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld tot zelfredzaamheid of participatie en zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kan blijven.

3. Een cliënt met psychische of psychosociale problemen en een cliënt die de thuissituatie heeft verlaten, al dan niet in verband met risico's voor zijn veiligheid als gevolg van huiselijk geweld, komt in aanmerking voor een maatwerkvoorziening ter compensatie van de problemen bij het zich handhaven in de samenleving, voor zover de cliënt deze problemen naar het oordeel van het college niet op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit

zijn sociale netwerk dan wel met gebruikmaking van algemene voorzieningen kan verminderen of wegnemen. De maatwerkvoorziening levert, rekening houdend met de uitkomsten van het in artikel 4 bedoelde onderzoek, een passende bijdrage aan het voorzien in de behoefte van de cliënt aan beschermd wonen of opvang en aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld zo zich snel mogelijk weer op eigen kracht te handhaven in de samenleving.

[4. Een cliënt komt enkel in aanmerking voor een financiële maatwerkvoorziening voor zover:

a. hiermee naar oordeel van het college een passende bijdrage wordt geleverd aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld tot zelfredzaamheid of participatie en zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kan blijven, en

b. het betreft een van de volgende voorzieningen:

1°. [...];

2°. [...], of

3°. een voorziening waarvoor niet tijdig een passende voorziening in natura beschikbaar is.]

[5. Als het college van oordeel is dat een cliënt zijn behoefte aan maatschappelijke ondersteuning redelijkerwijs van te voren had kunnen voorzien en met zijn beslissing had kunnen voorkomen, kan het college besluiten dat de cliënt niet in aanmerking komt voor een maatwerkvoorziening met betrekking tot zelfredzaamheid of participatie.]

6. Als een maatwerkvoorziening noodzakelijk is ter vervanging van een eerder door het college verstrekte voorziening, wordt deze slechts verstrekt als de eerder verstrekte voorziening technisch is afgeschreven,

a. tenzij de eerder verstrekte voorziening verloren is gegaan als gevolg van omstandigheden die niet aan de cliënt zijn toe te rekenen;

b. tenzij de cliënt geheel of gedeeltelijk tegemoet komt in de veroorzaakte kosten, of

c. als de eerder verstrekte voorziening niet langer een oplossing biedt voor de behoefte van de cliënt aan maatschappelijke ondersteuning.

7. Als een maatwerkvoorziening noodzakelijk is, verstrekt het college de goedkoopst adequate tijdig beschikbare voorziening.

Artikel 8. Advisering

Het college wint een specifiek deskundig oordeel en advies in, als het onderzoek of de beoordeling van een aanvraag dit vereist.

Artikel 9. Inhoud beschikking

[1. In de beschikking tot verstrekking van een maatwerkvoorziening wordt in ieder geval aangegeven of deze als voorziening in natura of als pgb wordt verstrekt en wordt tevens aangegeven hoe bezwaar tegen de beschikking kan worden gemaakt.]

2. Bij het verstrekken van een maatwerkvoorziening in natura wordt in de beschikking [tevens] in ieder geval vastgelegd:

a. welke de te verstrekken voorziening is en wat de omvang en het beoogde resultaat daarvan zijn;

b. wat de ingangsdatum en duur van de verstrekking is;

c. hoe de voorziening wordt verstrekt, en

d. indien van toepassing, welke andere voorzieningen relevant zijn of kunnen zijn.

3. Bij het verstrekken van een maatwerkvoorziening in de vorm van een pgb wordt in de beschikking [tevens] in ieder geval vastgelegd:

- a. voor welk resultaat het pgb moet worden aangewend;
 - b. welke kwaliteitseisen gelden voor de besteding van het pgb;
 - c. wat de hoogte van het pgb is en hoe hiertoe is gekomen;
 - d. welke voorwaarden aan het pgb verbonden zijn;
 - e. wat de duur is van de verstrekking waarvoor het pgb is bedoeld, en
 - f. de wijze van verantwoording van de besteding van het pgb.
4. Als sprake is van een te betalen bijdrage wordt de cliënt daarover in de beschikking geïnformeerd.

Artikel 10. Regels voor pgb

[1. Het college verstrekt een pgb in overeenstemming met artikel 2.3.6 van de wet.]

2. De hoogte van een pgb:

a. wordt vastgesteld aan de hand van een door de cliënt opgesteld plan waarin in ieder geval uiteen is gezet:

1°. welke diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen die tot de maatwerkvoorziening behoren de cliënt van het budget wil betrekken, en

2°. indien van toepassing, welke hiervan de cliënt wil betrekken van een persoon die behoort tot het sociale netwerk;

b. wordt berekend op basis van een prijs of tarief:

1°. waarmee redelijkerwijs is verzekerd dat het pgb toereikend is om tijdig veilige, doeltreffende en kwalitatief goede diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen die tot de maatwerkvoorziening behoren, van derden te betrekken;

2°. waarbij rekening is gehouden met redelijke overheadkosten van derden van wie de cliënt diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen die tot de maatwerkvoorziening behoren wil betrekken;

3°. waarbij, voor zover van toepassing, rekening is gehouden met de in het derde lid gestelde voorwaarden betreffende het tarief onder welke de cliënt de mogelijkheid heeft om de betreffende diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen te betrekken van een persoon die behoort tot het sociale netwerk, en

4°. wordt indien nodig aangevuld met een vergoeding voor onderhoud en verzekering;

c. bedraagt niet meer dan de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopste adequate in de gemeente tijdig beschikbare maatwerkvoorziening in natura.

3. Een cliënt aan wie een pgb wordt verstrekt kan diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen onder de volgende voorwaarden betrekken van een persoon die behoort tot het sociale netwerk:

a. het tarief of de prijs, bedoeld in het tweede lid, onderdeel b, onder 1°, bedraagt voor maatschappelijke ondersteuning verleend door een derde, niet zijnde op onverplichte basis verleende maatschappelijke ondersteuning door een hulp uit het sociale netwerk als bedoeld in artikel 2 van de Uitvoeringsregeling Wmo 2015, **[... (minimaal 100)] % van** het wettelijke minimumloon **OF [...]** of zoveel meer, tot ten hoogste de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopste adequate in de gemeente tijdig beschikbare maatwerkvoorziening in natura, als noodzakelijk is om:

1°. te verzekeren dat het budget de cliënt in staat stelt tijdig veilige, doeltreffende en kwalitatief goede diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen die tot de maatwerkvoorziening behoren, van derden te betrekken, en

2°. op gepaste wijze rekenschap te geven van de gezinssituatie en van de relevante werkervaring en kwalificaties van deze persoon[;

b. [een hulp uit het sociaal netwerk als bedoeld in artikel 2 van de Uitvoeringsregeling Wmo 2015 kan voor op onverplichte basis verleende maatschappelijke ondersteuning [enkel] een tegemoetkoming van € [... (**€ 141 of lager**)] per kalendermaand worden betaald[, voor zover van toepassing aangevuld met een tegemoetkoming per kalendermaand voor schoonmaakmiddelen, levensmiddelen, kleding of reiskosten ten behoeve van de hulp overeenkomstig de door het college daarvoor vastgestelde bedragen]

OF

b. een hulp uit het sociaal netwerk als bedoeld in artikel 2 van de Uitvoeringsregeling Wmo 2015 kan voor op onverplichte basis verleende maatschappelijke ondersteuning enkel een tegemoetkoming per kalendermaand voor schoonmaakmiddelen, levensmiddelen, kleding of reiskosten ten behoeve van de hulp worden betaald, overeenkomstig de door het college daarvoor vastgestelde bedragen]], en

c. tussenpersonen of belangenbehartigers niet uit het pgb worden betaald.

Artikel 112. Bijdrage in de kosten van maatwerkvoorzieningen of pgb's en, bij verordening aangewezen algemene voorzieningen en pgb's

1. Een cliënt is een bijdrage in de kosten verschuldigd voor een maatwerkvoorziening, bij verordening aangewezen algemene voorziening of dan wel pgb, zolang de cliënt van de maatwerkvoorziening of bij verordening aangewezen algemene voorziening gebruik maakt of gedurende de periode waarvoor het pgb wordt verstrekt.

2. Een cliënt is een bijdrage in de kosten verschuldigd voor een bij verordening aangewezen algemene voorziening zolang de cliënt van deze voorziening gebruik maakt.

3. De bij verordening aangewezen voorzieningen zijn:

a. [...];

b. [...];

c. [...].

43. De bijdragen voor maatwerkvoorzieningen of pgb en voor bij verordening aangewezen algemene voorzieningen, zijn -gelijk aan de kostprijs, tot aan ten hoogste € 19,00 per maand voor de ongetrouwde cliënt of de getrouwde cliënten tezamen, tenzij overeenkomstig artikel 2.1.4a, vijfde lid, van de wet[, OF of] hoofdstuk 3 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 [of het volgende lid] geen of een lagere bijdrage is verschuldigd.

[5432. In afwijking van het eerste lid is geen bijdrage verschuldigd voor de volgende maatwerkvoorzieningen:

a. [... (bijvoorbeeld individuele begeleiding of dagbesteding)];

b. [...], en

c. [...].]

[6543. In afwijking van het tweede lid is geen bijdrage verschuldigd voor de volgende bij verordening aangewezen algemene voorzieningen:

a. [... (bijvoorbeeld huishoudelijke hulp)];

ab. [... (bijvoorbeeld individuele begeleiding of dagbesteding)];

cb. [...], en

de. [...].]

Opmerking [MG1]: Linda, zijn deze algemene voorzieningen degene die in artikel 2 worden genoemd? Mi. In artikel 2 onderscheid maken naar a. bij verordening aangewezen voorzieningen (vallend onder artikel 11) en overige algemene voorzieningen (vallend onder artikel 12)

Met opmaak: Inspringing: Eerste regel: 1,25 cm

Met opmaak: Lettertype: Niet Vet

Opmerking [MG2]: Ander voorbeeld ts. Haakjes noemen. Dit is gelijk aan vierde lid, onder a. Dezelfde voorbeelden zowel onder maatwerkvoorzieningen als algemene voorzieningen noemen kan niet of is op zijn minst verwarrend. Dit vijfde lid geldt overigens niet als 'bij verordening aangewezen algemene voorzieningen' maar zijn de uitzonderingen (zie vorige opm)

Variant A – als de bijdrage voor de in artikel 3.8, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 genoemde categorieën personen op nihil wordt vastgesteld

~~4765~~. In afwijking van het eerste lid is geen bijdrage verschuldigd per bijdrageperiode door:

- a. de ongehuwde cliënt die de pensioengerechtigde leeftijd nog niet heeft bereikt en die een bijdrageplichtig inkomen heeft van minder dan € [inkomensbedrag];
- b. de ongehuwde cliënt die de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt en die een bijdrageplichtig inkomen heeft van minder dan € [inkomensbedrag];
- c. de gehuwde cliënt die de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt en die een gezamenlijk bijdrageplichtig inkomen heeft van minder dan € [inkomensbedrag].]

Variant B – als de bijdrage voor ~~de~~ de in artikel 3.8, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 genoemde categorieën personen in gelijke mate lager wordt vastgesteld

~~7465~~. In afwijking van ~~het artikel 3.8, eerste vierde vijfde~~ lid, van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 ~~bedraagt is de maximale hoogte van~~ de bijdrage € [... (bedrag lager dan € 197,050)] per ~~bijdrageperiode-maand~~ voor de ongehuwde cliënt die de pensioengerechtigde leeftijd nog niet heeft bereikt, de ongehuwde cliënt die de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt en de gehuwde cliënt die de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt.]

~~876~~. In afwijking van artikel 2.1.4a, vierde lid, van de wet bedraagt de hoogte van de eigen bijdrage voor de maatwerkvoorziening ~~voor~~ ~~an~~ ~~het~~ ~~collectief~~ vervoer € [bedrag] per [kilometer OF rit].

~~5987~~. De kostprijs van een:

- a. maatwerkvoorziening of bij verordening aangewezen algemene voorziening wordt bepaald door een aanbesteding, na consultatie in de markt of na overleg met de aanbieder;
- b. maatwerkvoorziening in de vorm van een hulpmiddel of woningaanpassing wordt tevens bepaald door de wijze van beschikbaarstelling van de voorziening [bruikleen OF huur OF eigendom];
- c. pgb is gelijk aan de hoogte van het pgb.

~~10698~~. In de gevallen, bedoeld in artikel 2.1.4 ~~b~~, tweede lid, ~~zevende lid~~, van de wet, worden de bijdragen voor een maatwerkvoorziening of pgb door [instantie die zal innen] vastgesteld en geïnd.

~~71109~~. De bijdrage voor een maatwerkvoorziening of pgb ten behoeve van een woningaanpassing voor een minderjarige cliënt is verschuldigd door de onderhoudsplichtige ouders, daaronder begrepen degene tegen wie een op artikel 394 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek gegrond verzoek is toegewezen, en degene die anders dan als ouder samen met de ouder het gezag uitoefent over een cliënt.

Artikel 12. Bijdrage in de kosten van algemene voorzieningen, met uitzondering van de bij verordening aangewezen algemene voorzieningen

1. Een cliënt is een bijdrage verschuldigd in de kosten voor het gebruik van:

- a. de was- en strijkservice, ter hoogte van € [bedrag] per [gewassen EN/OF gestreken] was;
- b. de klussendienst, ter hoogte van € [bedrag] per uur en de materiaalkosten, en
- c. [...].

2. De kostprijs van een algemene voorziening wordt bepaald door een aanbesteding, na consultatie in de markt of na overleg met de aanbieder.

3. Op de bijdrage, bedoeld in het eerste lid, onder [... (bijvoorbeeld b)], is een korting van toepassing van:

Opmerking [MG3]: Gewijzigd naar tekst amvb, kan ook individueel vervoer zijn

- a. [percentage], voor cliënten met een inkomen tot [percentage (bijvoorbeeld 110%)] van het wettelijk minimumloon, en
- b. [percentage], voor cliënten met een inkomen vanaf [percentage gesteld onder a] tot en met [percentage (bijvoorbeeld 130%)] van het wettelijk minimumloon.

4. Een cliënt is een bijdrage verschuldigd in de kosten voor het gebruik van collectief vervoer, ter hoogte van € [bedrag] per [kilometer OF rit].

[5. De in het eerste en vierde lid genoemde bedragen zijn uitgedrukt in het prijspeil van [jaar van vaststellen bedragen] en worden ieder opvolgend kalenderjaar gewijzigd aan de hand van ontwikkeling van [de consumentenprijsindex OF het wettelijk minimumloon]. De berekende bedragen worden naar beneden afgerond op een veelvoud van € 0,20.

[6. Als toepassing is gegeven aan het vorige lid, draagt het college zorg voor de kenbaarheid van de laatstelijk in de plaats gestelde bedragen.]

Artikel 13. Kwaliteitseisen maatschappelijke ondersteuning

1. Aanbieders zorgen voor een goede kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen, door:

- a. het afstemmen van voorzieningen op de persoonlijke situatie van de cliënt;
- b. het afstemmen van voorzieningen op andere vormen van zorg en ondersteuning;
- c. erop toe te zien dat beroepskrachten tijdens hun werkzaamheden in het kader van het leveren van voorzieningen handelen in overeenstemming met de professionele standaard;
- d. voor zover van toepassing, erop toe te zien dat de kwaliteit van de voorzieningen en de deskundigheid van beroepskrachten tenminste voldoen aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de in de toepasselijke sector erkende keurmerken, en
- e. [...].

2. Onverminderd andere handhavingsbevoegdheden ziet het college toe op de naleving van deze eisen door periodieke overleggen met de aanbieders, een jaarlijks cliëntervaringsonderzoek, en het zo nodig in overleg met de cliënt ter plaatse controleren van de geleverde voorzieningen.

[Artikel 14. Meldingsregeling calamiteiten en geweld

1. Het college treft een regeling voor het melden van calamiteiten en geweld bij de verstrekking van een voorziening door een aanbieder en wijst een toezichthoudend ambtenaar aan.

2. Aanbieders melden iedere calamiteit en ieder geweldsincident dat zich heeft voorgedaan bij de verstrekking van een voorziening onverwijld aan de toezichthoudend ambtenaar.

3. De toezichthoudend ambtenaar, bedoeld in artikel 6.1, van de wet, doet onderzoek naar de calamiteiten en geweldsincidenten en adviseert het college over het voorkomen van verdere calamiteiten en het bestrijden van geweld.]

Artikel 15. Voorkoming en bestrijding ten onrechte ontvangen maatwerkvoorzieningen en pgb's en misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet

1. Het college informeert cliënten of hun vertegenwoordiger in begrijpelijke bewoordingen over de rechten en plichten die aan het ontvangen van een maatwerkvoorziening of pgb zijn verbonden en over de mogelijke gevolgen van misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet.

[2. Onverminderd artikel 2.3.8 van de wet doet een cliënt aan het college op verzoek of onverwijld uit eigen beweging mededeling van alle feiten en omstandigheden, waarvan hem redelijkerwijs duidelijk

moet zijn dat deze aanleiding kunnen zijn tot heroverweging van een beslissing als bedoeld in artikel 2.3.5 of 2.3.6 van de wet.

3. Onverminderd artikel 2.3.10 van de wet kan het college een beslissing als bedoeld in artikel 2.3.5 of 2.3.6 van de wet herzien dan wel intrekken als het college vaststelt dat:

- a. de cliënt onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid;
- b. de cliënt niet langer op de maatwerkvoorziening of het pgb is aangewezen;
- c. de maatwerkvoorziening of het pgb niet meer toereikend is te achten;
- d. de cliënt langer dan [...] weken verblijft in een instelling als bedoeld in de Wet langdurige zorg of de Zorgverzekeringswet;
- e. de cliënt niet voldoet aan de aan de maatwerkvoorziening of het pgb verbonden voorwaarden, of
- f. de cliënt de maatwerkvoorziening of het pgb niet of voor een ander doel gebruikt.]

4. Een beslissing tot verlening van een pgb kan worden ingetrokken als blijkt dat het pgb binnen [... **(bijvoorbeeld zes maanden)**] na toekenning niet is aangewend voor de bekostiging van de voorziening waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden.

[5. Als het college een beslissing op grond van het tweede lid, onder a, heeft ingetrokken en de verstrekking van de onjuiste of onvolledige gegevens door de cliënt opzettelijk heeft plaatsgevonden, kan het college van de cliënt en degene die daaraan opzettelijk zijn medewerking heeft verleend, geheel of gedeeltelijk de geldswaarde vorderen van de ten onrechte genoten maatwerkvoorziening of het ten onrechte genoten pgb.]

6. Als het recht op een in eigendom of in bruikleen verstrekte voorziening is ingetrokken, kan deze voorziening worden teruggevorderd.

[Artikel 16. Opschorting betaling uit het pgb

1. Het college kan de Sociale verzekeringsbank gemotiveerd verzoeken te beslissen tot een gehele of gedeeltelijke opschorting van betalingen uit het pgb voor ten hoogste dertien weken als er ten aanzien van een cliënt een ernstig vermoeden is gerezen dat sprake is van een omstandigheid als bedoeld in artikel 2.3.10, eerste lid, onder a, d of e, van de wet.

2. Het college kan de Sociale verzekeringsbank gemotiveerd verzoeken te beslissen tot een gehele of gedeeltelijke opschorting van betalingen uit het pgb voor de duur van de opname als sprake is van een omstandigheid als bedoeld in artikel 15, derde lid, onder d.

3. Het college stelt de persoon aan wie het pgb is verstrekt schriftelijk op de hoogte van een verzoek als bedoeld in het eerste of tweede lid.]

[Artikel 17. Onderzoek naar kwaliteit en recht- en doelmatigheid maatwerkvoorzieningen en pgb's

Het college onderzoekt periodiek, al dan niet steekproefsgewijs, het gebruik van maatwerkvoorzieningen en pgb's met het oog op de beoordeling van de kwaliteit en recht- en doelmatigheid daarvan.]

Artikel 18. Jaarlijkse waardering mantelzorgers

1. Mantelzorgers van cliënten in de gemeente kunnen door middel van een melding bij het college voor het ontvangen van een jaarlijkse blijk van waardering in aanmerking worden gebracht.

Variant A – raad bepaalt zelf waaruit de jaarlijkse blijk van waardering bestaat

2. De jaarlijkse blijk van waardering bestaat uit: [... **(bijvoorbeeld een uitnodiging voor de dag van de mantelzorg, gezamenlijke koffie/borrel/uitstapje, het verstrekken van een stadspas, een geldbedrag, cadeaubon, boeket bloemen – desgewenst kan er onderscheid gemaakt worden tussen bijvoorbeeld jongeren en volwassenen)**].

Variant B – raad stelt een maximumwaarde vast en laat het verder aan het college om – eventueel na overleg met aangewezen partijen – te bepalen waaruit de jaarlijkse blijk van waardering bestaat

2. De jaarlijkse blijk van waardering heeft een waarde van ten hoogste **[bedrag]** *[en wordt door het college jaarlijks na overleg met [... **(bijvoorbeeld het steunpunt mantelzorg of de Wmo-raad)** vastgesteld]*.

3. Het college kan bij nadere regeling regels stellen over op welke wijze zorg wordt gedragen voor de jaarlijkse blijk van waardering voor de mantelzorgers van cliënten in de gemeente.

[Artikel 19. Tegemoetkoming meerkosten personen met een beperking of chronische problemen

*[1.] Het college kan in overeenstemming met het beleidsplan, bedoeld in artikel 2.1.2 van de wet, op aanvraag aan personen met een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen die daarmee verband houdende aannemelijke meerkosten hebben, en die een inkomen hebben lager dan **[percentage]** van het wettelijke minimumloon, een tegemoetkoming van **[bedrag]** verstrekken ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en de participatie.*

*[2. Het in het eerste lid genoemde bedrag is uitgedrukt in het prijspeil van **[jaar van vaststellen bedrag]** en wordt ieder opvolgend kalenderjaar gewijzigd aan de hand van ontwikkeling van **[de consumentenprijsindex OF het wettelijk minimumloon]**. Het berekende bedrag wordt naar beneden afgerond op een veelvoud van € 0,20.*

3. Als toepassing is gegeven aan het vorige lid, draagt het college zorg voor de kenbaarheid van het laatstelijk in het plaats gestelde bedrag.]]

Artikel 20. Verhouding prijs en kwaliteit levering dienst door derden

1. Ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van een dienst door een derde als bedoeld in artikel 2.6.4 van de wet en de eisen die gesteld worden aan de kwaliteit van de dienst stelt het college vast:

a. een vaste prijs, die geldt voor een inschrijving als bedoeld in de Aanbestedingswet 2012 en het aangaan van een overeenkomst met derde; of

b. een reële prijs die geldt als ondergrens voor:

1°. een inschrijving en het aangaan van een overeenkomst met de derde, en

2°. de vaste prijs, bedoeld in onderdeel a.

2. Het college stelt de prijzen, bedoeld in het eerste lid, vast:

a. overeenkomstig de eisen aan de kwaliteit van die dienst, waaronder de eisen aan de deskundigheid van de beroepskracht, bedoeld in artikel 2.1.3, tweede lid, onderdeel c, van de wet, en

b. rekening houdend met de continuïteit in de hulpverlening, bedoeld in artikel 2.6.5, tweede lid, van de wet, tussen degenen aan wie de dienst wordt verstrekt en de betrokken hulpverleners.

3. Het college baseert de vaste prijs of de reële prijs op de volgende kostprijselementen:

a. de kosten van de beroepskracht;

b. redelijke overheadkosten;

- c. kosten voor niet-productieve uren van de beroepskrachten als gevolg van verlof, ziekte, scholing, werkoverleg;
- d. reis- en opleidingskosten;
- e. indexatie van de reële prijs voor het leveren van een dienst;
- f. overige kosten als gevolg van door de gemeente gestelde verplichtingen voor aanbieders waaronder rapportageverplichtingen en administratieve verplichtingen, en
- g. [...].

[4. Het college kan het eerste lid, onderdeel b, buiten beschouwing laten indien bij de inschrijving aan de derde de eis wordt gesteld een prijs voor de dienst te hanteren die gebaseerd is op hetgeen gesteld is in het tweede en derde lid. Daarover legt het college verantwoording af aan de gemeenteraad.]

[5. Het college bepaalt met welke derde als bedoeld in het eerste lid hij een overeenkomst aangaat.]

Artikel 21. Klachtregeling

[1. Het college stelt een regeling vast voor afhandeling van klachten van cliënten die betrekking hebben op de wijze van afhandeling van meldingen, verzoeken en aanvragen als bedoeld in deze verordening.]

2. Aanbieders stellen een regeling vast voor de afhandeling van klachten van cliënten ten aanzien van [alle voorzieningen **OF** de volgende voorzieningen: [...]].

3. Onverminderd andere handhavingsbevoegdheden ziet het college toe op de naleving van de klachtregelingen van aanbieders door periodieke overleggen met de aanbieders en een jaarlijks cliëntervaringsonderzoek.

Artikel 22. Medezeggenschap bij aanbieders van maatschappelijke ondersteuning

1. Aanbieders stellen een regeling vast voor de medezeggenschap van cliënten over voorgenomen besluiten van de aanbieder welke voor de gebruikers van belang zijn ten aanzien van [alle voorzieningen **OF** de volgende voorzieningen: [...]].

2. Onverminderd andere handhavingsbevoegdheden ziet het college toe op de naleving van de medezeggenschapsregelingen van aanbieders door periodieke overleggen met de aanbieders en een jaarlijks cliëntervaringsonderzoek.

Artikel 23. Betrekken van ingezetenen bij het beleid

1. Het college stelt ingezetenen, waaronder in ieder geval cliënten of hun vertegenwoordigers, in de gelegenheid voorstellen voor het beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning te doen, vroegtijdig gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen bij de besluitvorming over verordeningen en beleidsvoorstellen betreffende maatschappelijke ondersteuning, en voorziet hen van ondersteuning om hun rol effectief te kunnen vervullen.

2. Het college zorgt ervoor dat ingezetenen, waaronder in ieder geval cliënten of hun vertegenwoordigers, kunnen deelnemen aan periodiek overleg, waarbij zij onderwerpen voor de agenda kunnen aanmelden, en dat zij worden voorzien van de voor een adequate deelname aan het overleg benodigde informatie.

3. Het college stelt nadere regels vast ter uitvoering van het eerste en tweede lid.

[Artikel 24. Evaluatie

[1.] Het door het gemeentebestuur gevoerde beleid wordt eenmaal per [...] jaar geëvalueerd. Het college zendt hiertoe telkens [...] jaar na de inwerkingtreding van de verordening aan de gemeenteraad een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van de verordening in de praktijk.]

[2. Ten behoeve van de evaluatie verzamelt het college systematisch informatie over:

- a. [...];
- b. [...], en
- c. [...].]

Artikel 25. Intrekking oude verordening en overgangsrecht

1. De [citeertitel oude verordening] wordt ingetrokken.

[2. Een cliënt houdt recht op een lopende voorziening verstrekt op grond van de [citeertitel oude verordening] of deze verordening, totdat het college een nieuw besluit heeft genomen waarbij het besluit waarmee deze voorziening is verstrekt, wordt ingetrokken.

3. Aanvragen die zijn ingediend voor inwerkingtreding van de wijziging van deze verordening van [datum] en waarop nog niet is beslist bij het in werking treden van deze wijziging, worden afgehandeld krachtens de verordening zoals deze luidt na inwerkingtreding van deze wijziging.

4. Op bezwaarschriften tegen een besluit op grond van deze verordening, zoals deze luidde voor inwerkingtreding van de wijziging van [datum], wordt beslist met inachtneming van de verordening zoals die [luidde voor **OF** luidt na] inwerkingtreding van deze wijziging.]

Artikel 26. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op [datum].

2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening maatschappelijke ondersteuning [naam gemeente] 2015.

Toelichting

NB Deze toelichting is geschreven met de (mogelijke) keuzes die in de Model Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015 gemaakt zijn in gedachte. Als een individuele gemeente op punten andere keuzes maakt, dan sluit deze toelichting mogelijk niet aan. Wel kan ze uiteraard als basis dienen voor een door de gemeente zelf op te stellen toelichting. Voor een goed beeld dient deze modelverordening in samenhang met de hierbij behorende VNG ledenbrieven gelezen te worden.

Algemeen

Deze verordening geeft uitvoering aan de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (hierna: wet). De wet maakt onderdeel uit van de in 2015 ingezette bestuurlijke en financiële decentralisatie naar gemeenten van een aantal taken uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten. Deze taken zijn destijds toegevoegd aan het takenpakket dat al bij gemeenten lag onder de 'oude' Wet maatschappelijke ondersteuning. Een van de uitgangspunten hierbij was en is dat er telkens wordt bekeken wat redelijkerwijs verwacht mag worden van de cliënt en zijn sociale netwerk, vervolgens zal waar nodig de gemeente in aanvulling hierop hem in staat stellen gebruik te maken van een algemene voorziening of – als dat niet volstaat – een maatwerkvoorziening waarmee een bijdrage wordt geleverd aan zijn mogelijkheden om deel te nemen aan het maatschappelijk verkeer en zelfstandig te functioneren in de maatschappij.

Er dient telkens een zorgvuldige toegangsprocedure doorlopen te worden om de hulpvraag van de cliënt, zijn behoeften en de gewenste resultaten helder te krijgen, om te achterhalen wat de cliënt op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, algemeen gebruikelijke voorzieningen, mantelzorg of met hulp van zijn sociale netwerk dan wel door het verrichten van maatschappelijk nuttige activiteiten kan doen om zijn zelfredzaamheid en participatie te handhaven of verbeteren, om te bepalen of zo nodig met gebruikmaking van een algemene voorziening kan worden volstaan, of dat een maatwerkvoorziening nodig is, en of sprake is van een andere voorziening die niet onder de reikwijdte van de wet valt. De wet en deze verordening leggen deze toegangsprocedure daarom [*in hoofdlijnen*] vast. Want waar het recht op compensatie dat bestond onder de 'oude' Wet maatschappelijke ondersteuning is komen te vervallen, wordt een recht op een zorgvuldige, tweezijdige procedure daartegenover gesteld. Een dergelijke procedure die bovendien goed wordt uitgevoerd, zal telkens tot een juist eindoordeel moeten leiden; ondersteuning waar ondersteuning

nodig is.

Indien de cliënt van mening is dat het college hem ten onrechte geen maatwerkvoorziening verstrekt of dat de maatwerkvoorziening onvoldoende bijdraagt aan de zelfredzaamheid of participatie, of dat hem opvang of beschermd wonen ten onrechte wordt onthouden, kan betrokkene daartegen vanzelfsprekend bezwaar maken en daarna eventueel in beroep gaan tegen de beslissing op zijn bezwaar. De rechter zal toetsen of de gemeente zich heeft gehouden aan de voorgeschreven procedures, het onderzoek naar de omstandigheden van betrokkene op adequate wijze heeft verricht en of de ondersteuning een passende bijdrage levert aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld tot zelfredzaamheid of participatie en zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kan blijven.

De wet en deze verordening leggen veel bevoegdheden bij het college. De uitvoering hiervan zal echter in de regel namens het college gedaan worden (in mandaat) door deskundige consultants, ambtenaren of bijvoorbeeld aanbieders. Waar in deze verordening en in de wet 'het college' staat, kan het college deze bevoegdheid namelijk mandateren aan ondergeschikten dan wel niet-ondergeschikten op grond van de algemene regels van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Op grond van artikel 2.6.3 van de wet kan het college de vaststelling van rechten en plichten van de cliënt echter alleen mandateren aan een aanbieder. Zie voor de definitie van 'aanbieder' de toelichting onder artikel 1. Deze beperking geldt alleen voor mandatering aan niet-ondergeschikten. Het college kan de vaststelling van rechten en plichten daarnaast ook aan ondergeschikten mandateren.

Deze verordening kan niet los worden gezien van het beleidsplan, dat de raad op grond van artikel 2.1.2 van de wet eveneens dient vast te stellen. In dit beleidsplan wordt het door het gemeentebestuur te voeren beleid met betrekking tot maatschappelijke ondersteuning vastgelegd.

Artikelsgewijs

Hier worden enkel die bepalingen die nadere toelichting behoeven nader toegelicht.

Artikel 1. Definities

Een algemeen gebruikelijke voorziening is bijvoorbeeld een elektrische fiets. 'Gebruikelijke hulp' is niet in de verordening, maar in de wet gedefinieerd en is bijvoorbeeld de hulp van een partner van de cliënt. Zie ook de wettelijke definitie hieronder.

Het aantal definities van artikel 1 is beperkt aangezien de wet (in artikel 1.1.1) al een flink aantal definities kent die ook bindend zijn voor deze verordening. Voor de duidelijkheid zijn een aantal belangrijke wettelijke definities hieronder weergegeven.

- *aanbieder: natuurlijke persoon of rechtspersoon die jegens het college gehouden is een algemene voorziening of een maatwerkvoorziening te leveren;*
- *algemene voorziening: aanbod van diensten of activiteiten dat, zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, toegankelijk is en dat is gericht op maatschappelijke ondersteuning;*
- *begeleiding: activiteiten gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie van de cliënt opdat hij zo lang mogelijk in zijn eigen leefomgeving kan blijven;*

- cliënt: persoon die gebruik maakt van een algemene voorziening of aan wie een maatwerkvoorziening of persoonsgebonden budget is verstrekt of door of namens wie een melding is gedaan als bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid;
- cliëntondersteuning: onafhankelijke ondersteuning met informatie, advies en algemene ondersteuning die bijdraagt aan het versterken van de zelfredzaamheid en participatie en het verkrijgen van een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen;
- gebruikelijke hulp: hulp die naar algemeen aanvaarde opvattingen in redelijkheid mag worden verwacht van de echtgenoot, ouders, inwonende kinderen of andere huisgenoten;
- maatschappelijke ondersteuning:
 - 1°. bevorderen van de sociale samenhang, de mantelzorg en vrijwilligerswerk, de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking, de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente, alsmede voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld,
 - 2°. ondersteunen van de zelfredzaamheid en de participatie van personen met een beperking of met chronische psychische of psycho-sociale problemen zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving,
 - 3°. bieden van beschermd wonen en opvang;
- maatwerkvoorziening: op de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van een persoon afgestemd geheel van diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen:
 - 1°. ten behoeve van zelfredzaamheid, daaronder begrepen kortdurend verblijf in een instelling ter ontlasting van de mantelzorger, het daarvoor noodzakelijke vervoer, alsmede hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen,
 - 2°. ten behoeve van participatie, daaronder begrepen het daarvoor noodzakelijke vervoer, alsmede hulpmiddelen en andere maatregelen,
 - 3°. ten behoeve van beschermd wonen en opvang;
- mantelzorg: hulp ten behoeve van zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen, opvang, jeugdhulp, het opvoeden en opgroeien van jeugdigen en zorg en overige diensten als bedoeld in de Zorgverzekeringswet, die rechtstreeks voortvloeit uit een tussen personen bestaande sociale relatie en niet wordt verleend in het kader van een hulpverlenend beroep;
- participatie: deelnemen aan het maatschappelijke verkeer;
- persoonsgebonden budget: bedrag waaruit namens het college betalingen worden gedaan voor diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen die tot een maatwerkvoorziening behoren, en die een cliënt van derden heeft betrokken;
- sociale netwerk: personen uit de huiselijke kring of andere personen met wie de cliënt een sociale relatie onderhoudt;
- vertegenwoordiger: persoon of rechtspersoon die een cliënt vertegenwoordigt die niet in staat kan worden geacht tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake;
- voorziening: algemene voorziening of maatwerkvoorziening;
- zelfredzaamheid: in staat zijn tot het uitvoeren van de noodzakelijke algemene dagelijkse levensverrichtingen en het voeren van een gestructureerd huishouden.

Ook de Awb kent een aantal (definitie)bepalingen die voor deze verordening van belang zijn, zoals: 'aanvraag' (artikel 1:3, derde lid) en 'beschikking' (artikel 1:2).

[Artikel 2. Aanbod algemene en maatwerkvoorzieningen

De gemeente vindt het belangrijk dat voor iedereen duidelijk is wat het gemeentelijke aanbod aan voorzieningen is. Ook vindt de gemeente het belangrijk dat op voorhand duidelijk is welke vormen van voorzieningen alleen toegankelijk zijn na een besluit van de gemeente (de 'maatwerkvoorzieningen') en welke in beginsel vrij toegankelijk zijn voor iedereen waarvoor ze bedoeld zijn (de 'algemene voorzieningen'). Daarom zijn in dit artikel de vormen van maatschappelijke ondersteuning die door de gemeente worden geboden opgesomd. Van verschillende van de hier genoemde vormen bestaan diverse varianten. De inzet van een specifieke variant zal steeds afhankelijk zijn van de uitkomst van het onderzoek en de betreffende situatie en de specifieke behoeften van cliënt.]

Artikel 3. Procedureregels aanvraag maatschappelijke ondersteuning (als voor variant A wordt gekozen)

Deze bepaling is opgenomen om een kader en grondslag te bieden voor de door het college uit te werken procedureregels ten aanzien van de wijze waarop wordt vastgesteld of een cliënt in aanmerking komt voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang. Dit kader en de te stellen procedureregels kunnen gezien worden als de op grond van artikel 2.1.3, tweede lid, aanhef en onder a, van de wet verplichte uitwerking hiervan.

Artikel 3. Melding behoefte aan maatschappelijke ondersteuning (als voor variant B wordt gekozen)

Deze bepaling is opgenomen om een zorgvuldige procedure te waarborgen en kan worden gezien als uitwerking van de verplichting om te bepalen op welke wijze een cliënt in aanmerking komt voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang (artikel 2.1.3, tweede lid, aanhef en onder a, van de wet). In artikel 2.3.2, eerste lid, van de wet wordt al bepaald dat indien bij het college melding wordt gedaan van een behoefte aan maatschappelijke ondersteuning, het college deze melding onderzoekt. Artikel 3 verankert in lijn daarmee in de verordening dat bij het college een melding kan worden gedaan en door wie. In artikel 2.3.2, negende lid, van de wet is bepaald dat een aanvraag niet kan worden gedaan dan nadat (naar aanleiding van de melding) onderzoek is uitgevoerd, tenzij het onderzoek niet is uitgevoerd binnen de termijn van zes weken.

Eerste lid

De melding is vormvrij en kan schriftelijk, elektronisch, mondeling of telefonisch bij het college worden gedaan. De melding kan bovendien 'door of namens de cliënt' worden gedaan. Dit kan ruim worden opgevat. Naast de cliënt kan bijvoorbeeld diens vertegenwoordiger, mantelzorger, partner, familielid, buurman of andere betrokkene de melding doen.

Een persoon met een hulpvraag die op grond van een andere wet kan worden beantwoord, kan direct en gericht worden doorverwezen. Te denken valt hier bijvoorbeeld aan de Zorgverzekeringswet (hierna: Zvw), de Wet werk en bijstand en de Leerplichtwet. Als een cliënt, al dan niet in verband daarmee, behoefte heeft aan ondersteuning bij het verhelderen van zijn ondersteuningsbehoefte, dan wordt de cliënt hierbij ondersteund.

Tweede lid

In het tweede lid is de verplichte ontvangstbevestiging verankerd (artikel 2.3.2, eerste lid, slotzin, van de wet). Aangezien het onderzoek na een melding maximaal zes weken mag beslaan (zie artikel 2.3.2,

eerste lid, van de wet), is registratie en ontvangstbevestiging van de melding ook in het kader van deze termijn van belang.

Overeenkomstig artikel 2.2.4, eerste lid, aanhef en onder a, van de wet, moet het college ervoor zorgen dat er voor alle ingezetenen cliëntondersteuning beschikbaar is. Bovendien moet de cliënt en zijn mantelzorger voor het onderzoek gewezen worden op de mogelijkheid gebruik te maken van gratis cliëntondersteuning (artikel 2.3.2, derde lid, van de wet). *[De wet adresseert het college rechtstreeks en vraagt niet om hierover bij verordening een regeling op te stellen. De bepaling uit de wet is toch in de verordening opgenomen vanwege het belang om in de verordening een compleet overzicht van rechten en plichten van cliënten te geven. Hierbij is benadrukt dat de cliëntondersteuning op grond van de wet voor de cliënt kosteloos is. In de memorie van toelichting bij artikel 2.2.4 van de wet (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3) is vermeld dat gemeenten hiermee de opdracht hebben in ieder geval een algemene voorziening voor cliëntondersteuning te realiseren, waar burgers informatie en advies over vraagstukken van maatschappelijke ondersteuning en hulp bij het verkrijgen daarvan kunnen krijgen. Ook uitgebreide vraagverheldering alsmede kortdurende en kortcyclische ondersteuning bij het maken van keuzes op diverse levensterreinen maken daarvan deel uit.]*

[Derde lid

In het derde lid is overeenkomstig artikel 2.3.3 van de wet een uitzondering vervat voor spoedeisende gevallen. Het college is op grond van de wet verplicht in dergelijke gevallen een passende tijdelijke maatwerkvoorziening te verstrekken in afwachting van de uitkomsten van het onderzoek dat volgt na de melding.]

Als een cliënt zich direct 'meldt' bij de aanbieder van een algemene voorziening, dan zal deze een 'lichte toets' uitvoeren. In ieder geval wordt dan getoetst of iemand onder de Wmo-doelgroep valt, of de cliënt de voorziening kan betalen (bij voorzieningen waarvoor een eigen bijdrage wordt gevraagd) en of bij de cliënt niet overduidelijk is dat de algemene voorziening geen passende bijdrage zal leveren aan zijn zelfredzaamheid of participatie. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan vragen over algemene eigenschappen, zoals of iemand een bewoner is van de gemeente of iemand een bepaalde leeftijd heeft. Zodra de aanbieder constateert dat meer onderzoek nodig is of de cliënt aangeeft dat er geen passende ondersteuning wordt geleverd met de algemene voorziening, zowel in termen van inzet als in verband met de financiële haalbaarheid door de verschuldigde bijdrage, verwijst de aanbieder de cliënt door naar de gemeente.

Artikel 4. Onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en voorkeuren

Bij het onderzoek zal in samenspraak met de cliënt en waar mogelijk met de mantelzorger of mantelzorgers dan wel diens vertegenwoordiger in de eerste plaats gekeken worden naar de behoeften, persoonskenmerken en voorkeuren van de cliënt en kan bijvoorbeeld alsnog worden verwezen naar een algemene voorziening in plaats van, of naast, mogelijke toekenning van een maatwerkvoorziening.

Voor een zorgvuldig te nemen besluit is het van belang dat alle relevante feiten en omstandigheden van de specifieke hulpvraag worden onderzocht. Daarbij is het van belang dat het onderzoek in samenspraak met de cliënt (en waar mogelijk met de mantelzorger of mantelzorgers dan wel diens vertegenwoordiger) wordt verricht. Voor een zorgvuldig onderzoek is veelal persoonlijk contact nodig om een goed beeld van de cliënt en de thuissituatie te krijgen. Het ligt

daarom ook voor de hand dat er één of meerdere gesprekken gevoerd worden met de cliënt (en waar mogelijk met de mantelzorger of mantelzorgers dan wel diens vertegenwoordiger).

In onderdeel b is als onderwerp van onderzoek 'het gewenste resultaat van het verzoek om ondersteuning' opgenomen. Dit is belangrijk omdat in de woorden van de nota naar aanleiding van het verslag (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 34, blz. 183) "de ultieme toetssteen of de maatschappelijke ondersteuning effectief is geweest, ligt in de beantwoording van de vraag of de cliënt zelf vindt dat de verleende maatschappelijke ondersteuning heeft bijgedragen aan een verbetering van zijn zelfredzaamheid of participatie. In het wetsvoorstel Wmo 2015 staat het bereiken van dit resultaat centraal".

Een zorgvuldig onderzoek vereist het op enigerlei doorlopen van de volgende stappen¹:

Stap 1 - inventariseer de hulpvraag

Uit artikel 3:2 van de Awb in samenhang met de artikelen 2.3.2 en 2.3.5 van de wet vloeit voort dat het college voldoende kennis dient te vergaren over de voor het nemen van een besluit over maatschappelijke ondersteuning van belang zijnde feiten en omstandigheden en af te wegen belangen. Dit brengt met zich dat wanneer bij het college melding wordt gedaan van een behoefte aan maatschappelijke ondersteuning het college allereerst moet vaststellen wat de hulpvraag is.

Stap 2 - breng de onderliggende problematiek minutieus en onderbouwd in kaart

Vervolgens zal het college moeten vaststellen welke problemen worden ondervonden bij de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie, dan wel het zich kunnen handhaven in de samenleving.

Stap 3 - stel de aard en de omvang van de noodzakelijke hulp vast

Als de problemen voldoende concreet in kaart zijn gebracht, kan worden bepaald welke ondersteuning naar aard en omvang nodig is om een passende bijdrage te leveren aan de zelfredzaamheid of participatie van de ondersteuningsvrager, onderscheidenlijk het zich kunnen handhaven in de samenleving.

Stap 4 - kijk wat de discrepantie tussen noodzaak en de eigen mogelijkheden zijn

Uit artikel 2.3.2, vierde lid, aanhef en onder b, c en f, van de wet in samenhang met het derde en vierde lid van artikel 2.3.5 van de wet vloeit voort dat het onderzoek er vervolgens op gericht moet zijn of en in hoeverre de eigen mogelijkheden, gebruikelijke hulp, mantelzorg, ondersteuning door andere personen uit het sociale netwerk en voorliggende (algemene) voorzieningen de nodige hulp en ondersteuning kunnen bieden.

Stap 5 - stel vast welke voorziening de geconstateerde discrepantie adequaat oplost

Slechts voor zover die eigen mogelijkheden ontoereikend zijn dient het college een maatwerkvoorziening te verlenen.

¹ Dit volgt uit onder andere de uitspraak van de CRvB van van 21 maart 2018 ([ECLI:NL:CRVB:2018:819](#)).

Artikel 5. Verslag

Deze bepaling is overeenkomstig artikel 2.3.2, achtste lid, van de wet opgenomen in het belang van een zorgvuldige dossiervorming en een zorgvuldige procedure. Doordat de gemeente aan de cliënt een schriftelijke weergave van de uitkomsten van het onderzoek verstrekt, wordt deze in staat gesteld een aanvraag te doen voor een maatwerkvoorziening. Een verslag bevat echter geen volledige weergave van de in het kader van het onderzoek gevoerde gesprekken. Alleen gegevens die noodzakelijk zijn voor om te kunnen voorzien in de behoefte van de cliënt worden opgenomen. Een goede weergave hiervan maakt het voor de gemeente inzichtelijk om een juiste beslissing te nemen te nemen op een aanvraag en draagt bij aan een inzichtelijke communicatie met de cliënt. Uiteraard zal de weergave van de uitkomsten van het onderzoek anders zijn naar gelang de uitkomsten van het onderzoek variëren. Zo zal de weergave van het onderzoek bijvoorbeeld heel beperkt kunnen zijn als de cliënt van mening is goed geholpen te zijn en de uitkomst is dat geen aanvraag van een maatwerkvoorziening noodzakelijk is. Bij meer complexe onderzoeken zal uiteraard een uitgebreidere weergave noodzakelijk zijn.

Desgewenst kan de gemeente het verslag ook gebruiken als een met de cliënt overeengekomen plan (arrangement) voor het bevorderen van zijn zelfredzaamheid en participatie waarin de gemaakte afspraken en de verplichtingen die daaruit voortvloeien worden vastgelegd. Het is in dat geval passend dat het college en de cliënt dit plan ondertekenen. Indien een persoonlijk plan is overhandigd, wordt dit plan ook opgenomen of toegevoegd aan het verslag.

Soms kan een verslag al direct worden meegegeven, maar vaak zal dit toch nog moeten worden uitgewerkt en gaat daar een paar dagen overheen. Daarom begint het artikel met de zinsnede "Binnen [...] werkdagen na het onderzoek". Het kan overigens ook zijn dat na een gesprek de cliënt bijvoorbeeld nog onderzoekt wat er in zijn omgeving mogelijk is, bijvoorbeeld of hij met iemand kan meerijden om boodschappen te doen, of dat hij nog een aanvullende opmerking heeft. Ook dan is een paar dagen tijd na het gesprek nuttig.

Artikel 6. Aanvraag

In artikel 2.3.2, negende lid, van de wet is bepaald dat een aanvraag niet kan worden gedaan dan nadat (naar aanleiding van de melding) onderzoek is uitgevoerd, tenzij het onderzoek niet is uitgevoerd binnen de termijn van zes weken. De wet bepaalt verder dat het college binnen twee weken na de ontvangst van de aanvraag de beschikking moet geven (artikel 2.3.5, tweede lid, van de wet).

In het eerste lid is aangegeven dat naast de cliënt alleen een daartoe door hem gemachtigd persoon of een vertegenwoordiger (zie voor een definitie van vertegenwoordiger de toelichting onder artikel 1) een aanvraag kan indienen. Dit is minder ruim dan de kring van personen rond de cliënt die een melding kan doen. Zie hiervoor artikel 3 en de toelichting daarbij. Aangezien het hier gaat om de formele aanvraag om een beschikking in de zin van de Awb, is hier de formele eis van machtiging of vertegenwoordiging gesteld.

[Een aanvraag die niet is ingediend met gebruikmaking van een aanvraagformulier of in de vorm van een door de cliënt ondertekend verslag (zie artikel 5) hoeft niet in behandeling genomen te worden.]

Artikel 7. Criteria voor een maatwerkvoorziening

In artikel 2.1.3, tweede lid, onder a, van de wet is bepaald dat de raad bij verordening moet aangeven op basis van welke criteria het college kan vaststellen of een cliënt voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang in aanmerking komt. Daar is in dit artikel uitvoering aan gegeven, met de kanttekening dat het bij het verstrekken van een maatwerkvoorziening altijd op maatwerk aankomt.

Tweede en derde lid

Het tweede en derde lid zijn gebaseerd op artikel 2.3.5, derde en vierde lid, van de wet.

[Vierde lid

Deze bepaling is opgenomen naar aanleiding van de constatering van de Centrale Raad van Beroep (hierna: CRvB) dat het (ook) onder de wet mogelijk is om een financiële maatwerkvoorziening te verstrekken.² Het betreft hier nadrukkelijk niet de (financiële) tegemoetkoming in de meerkosten voor personen met een beperking of chronische problemen. Deze is geregeld in artikel 19. Het betreft ook geen pgb, waarvoor een specifiek regime geldt en waarop de cliënt aanspraak maakt als zijn voorkeur hiernaar uitgaat en de aanvraag aan de vereisten van artikel 2.3.6 van de wet voldoet. De wet verplicht weliswaar niet om specifiek iets te regelen ten aanzien van financiële maatwerkvoorzieningen. Toch is er voor gekozen, om de inzet van financiële maatwerkvoorzieningen te beperken tot die gevallen waar ze een duidelijke meerwaarde hebben of waar geen alternatief in natura voorhanden is.

Met 'financiële maatwerkvoorziening' wordt op zichzelf overigens geen inhoudelijke kwalificatie gegeven, het betreft een verstrekkingwijze (in zekere zin de 3e variant, naast in natura en als pgb). Wel geldt – net als bij alle maatwerkvoorzieningen – dat de (financiële) maatwerkvoorziening 'een passende bijdrage moet leveren aan het realiseren van een situatie waarin de cliënt in staat wordt gesteld tot zelfredzaamheid of participatie en zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kan blijven'. Het gaat in dit geval om een forfaitaire, niet noodzakelijk kostendekkende tegemoetkoming. Deze mag echter niet zo ver afstaan van de werkelijke kosten van de compenserende maatregel dat deze geen passende bijdrage meer levert aan het verminderen of wegnemen van de beperkingen. Dan kan deze namelijk niet gelden als maatwerkvoorziening.

NB Individuele gemeenten kunnen naar aanleiding van de gekozen invulling van het vierde lid deze toelichting zelf aanvullen.]

[Vijfde lid

In de memorie van toelichting is bij artikel 2.3.5, derde lid, van de wet (Kamerstukken II 2013-14, 33 841, nr. 3, p. 148) opgemerkt dat de maatwerkvoorziening nadrukkelijk een hekkensluis is:

“Alleen wanneer iemand echt niet zelf of met hulp van zijn omgeving in staat is tot zelfredzaamheid of participatie en ook een algemene voorziening geen uitkomst biedt, is er een rol voor het college. Dat is niet het geval wanneer het gaat om diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen of andere maatregelen die naar hun aard gebruikelijk zijn (fiets, schoonmaakmiddelen, wandelstok, eenvoudige

² Zie de uitspraken van de CRvB van 12 februari 2018 (ECLI:NL:CRV:2019:395 en 396).

rollator). Wanneer iemand beschikt over algemeen gebruikelijke zaken, maar deze in verband met zijn beperking of problemen niet meer afdoende zijn, kan aanleiding bestaan om een voorziening te treffen. Dat is ook niet het geval als de aanvrager zijn behoefte aan maatschappelijke ondersteuning redelijkerwijs van te voren had kunnen voorzien en met zijn beslissing had kunnen voorkomen, bijvoorbeeld: indien iemand is aangewezen op een rolstoel en een huis koopt waarin veel dure aanpassingen moeten worden aangebracht, had het in de rede gelegen dat de aanvrager in een al aangepast huis zou zijn gaan wonen.”

Deze passage in het bijzonder – maar gelezen in samenhang met de verdere parlementaire geschiedenis – biedt een onderbouwing om het begrip ‘voorzienbaarheid’ in individuele gevallen een rol te laten spelen bij de afwijzing van een maatwerkvoorziening. Zoveel volgt ook uit de passages in de parlementaire geschiedenis waaruit blijkt dat de wetgever aan heeft willen sluiten bij de huidige rechtspraak op dit punt (zie in het bijzonder de nadere memorie van antwoord, Kamerstukken I 2013-14, 33841, nr. J, p. 18). Hieruit volgt verder dat met artikel 8, derde lid, nadrukkelijk geen (verkapte) inkomenstoets is – of kan worden – beoogd. Ook op grond van de wettekst en blijkens de parlementaire geschiedenis is hiervoor namelijk uitdrukkelijk geen ruimte gelaten (zie verder de nota naar aanleiding van het verslag, Kamerstukken II 2013-14, 33 841, nr. 34, p. 24).

Gelet op artikel 2.1.3, eerste lid en tweede lid, aanhef en onder a, van de wet, de genoemde wetsgeschiedenis en de huidige jurisprudentie³ is het van belang een expliciete grondslag te hebben voor afwijzing van een maatwerkvoorziening waarbij de ‘voorzienbaarheid’ een rol speelt. Het vijfde lid voorziet in een dergelijke grondslag. Gelet op de noodzaak tot een individuele beoordeling is de weigeringsgrond als ‘kan-bepaling’ vormgegeven; het college van burgemeester en wethouders is daarmee altijd gegeven een inhoudelijke afweging te maken bij iedere individuele aanvraag.]

Zesde lid

Het zesde lid kan er bijvoorbeeld toe leiden dat als maatwerkvoorziening niet een woningaanpassing wordt verstrekt maar een verhuisverkostengoeding. De woningaanpassing kan dermate kostbaar zijn dat het college het primaat van verhuizing hanteert.

Artikel 8. Advisering

Aan het onderzoeksproces (zie artikel 4) zitten allerlei zorgvuldigheidseisen vast. Voor zover het onderzoek naar de nodige hulp, dan wel jeugdhulp specifieke deskundigheid vereist zal een specifiek deskundig oordeel en advies niet mogen ontbreken. De verschillende stadia van onderzoek vragen op die stadia aangepaste deskundigheid. Het college dient ervoor zorg te dragen dat die deskundigheid gewaarborgd is en dat deze naar discipline van deskundigheid concreet kenbaar is voor de hulpvrager.

Artikel 9. Inhoud beschikking

³ Zie in dit kader ook de uitspraak van de CRvB van 22 augustus 2018, waarin de CRvB oordeelt dat de Wmo 2015, evenals de Wmo deed, ruimte biedt om van burgers te eisen dat zij bij het doen van een aanschaf of bij een verhuizing rekening houden met de al aanwezige beperkingen en de redelijkerwijs te verwachten ontwikkeling hiervan. De Wmo 2015 biedt echter evenmin als de Wmo ruimte, zo stelt de CRvB verder, om van de burger te eisen dat hij preventief maatregelen treft en investeringen doet die tot doel hebben te voorkomen dat toekomstige onzekere gebeurtenissen in zijn gezondheidstoestand als gevolg van het ouder worden leiden tot een beroep op deze wet. De op deze uitleg gebaseerde overwegingen in het bestreden besluit zijn daarom ondeugdelijk (ECLI:NL:CRVB:2018:2603).

Als de cliënt een aanvraag bij het college indient (artikel 6), dan dient het college een schriftelijke beschikking op te stellen, waartegen de cliënt desgewenst bezwaar en beroep op grond van de Awb kunnen indienen. *[Het eerste lid bevestigt de regeling van deze onderwerpen in de wet en de Awb en is hier opgenomen in het belang van burgers om hen in de verordening een zo compleet mogelijk beeld te geven van hun rechten en plichten.]*

Tweede lid

Uitgangspunt van de wet is dat de cliënt een maatwerkvoorziening in 'natura' krijgt. Indien gewenst door de cliënt bestaat echter de mogelijkheid van het toekennen van een budget.

Tweede lid, onder a, en derde lid, onder a: het beoogde resultaat is bijvoorbeeld 'mobiliteit' en niet 'een scootmobiel'.

Tweede lid, onder b, en derde lid, onder d: onder 'duur' valt ook de termijn waarop een voorziening technisch is afgeschreven.

Vierde lid

Het vierde lid dient uitsluitend ter informatie aan de cliënt. Het college neemt niet de hoogte van de bijdrage in de kosten in de beschikking op. Dat loopt immers via het CAK, evenals de mogelijkheid van bezwaar en beroep daartegen. Zie artikel 124 en artikel 2.14, zesde lid, van de wet, waarin is bepaald dat de bijdrage voor een maatwerkvoorziening dan wel een pgb, met uitzondering van die voor opvang, wordt vastgesteld en voor de gemeente geïnd door het CAK.

Artikel 10. Regels voor pgb

[In het eerste lid is een verwijzing opgenomen naar het centrale pgb-artikel (2.3.6) van de wet. Dit lid is opgenomen teneinde in de verordening een compleet beeld van rechten en plichten van de cliënt te geven. In het eerste lid is verankerd dat het college op grond van artikel 2.3.6 van de wet een pgb kan verstrekken. Als aan alle wettelijke voorwaarden daartoe is voldaan, kan zelfs van een verplichting van het college worden gesproken. Van belang is dat een pgb alleen wordt verstrekt indien de cliënt dit gemotiveerd vraagt (zie artikel 2.3.6, tweede lid, onder b). Met behoud van de motivatie-eis wordt geborgd dat duidelijk is dat het de beslissing van de aanvrager zelf is om een pgb aan te vragen (zie de toelichting op amendement Voortman c.s., Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 103).]

De wijze waarop de hoogte van het pgb wordt vastgesteld

In het tweede lid is de wijze waarop de hoogte van een pgb door het college wordt vastgesteld vastgelegd (zoals verplicht op grond van artikel 2.1.3, tweede lid, onder b, van de wet). Het betreft de substantiële materiële norm- en kaderstelling, in de vorm van een berekeningswijze voor het bepalen van de hoogte van pgb's, die iedere keer als uitgangspunt genomen wordt. Een op basis van deze berekeningswijze vastgesteld budget moet de cliënt in staat stellen de diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen die tot de maatwerkvoorziening behoren van derden te betrekken (artikel 2.3.6, eerste lid, van de wet). Met dien verstande dat het college een pgb kan weigeren voor zover de kosten hiervan hoger zijn dan de kosten van de maatwerkvoorziening in natura (artikel 2.3.6, vijfde lid, aanhef en onder a, van de wet).

Dit alles laat onverlet dat het college bevoegd is om een lager tarief te hanteren dan het gehanteerde tarief voor zorg in natura, mits dat tarief de cliënt maar in staat stelt om tijdig de noodzakelijke kwalitatief goede maatschappelijke ondersteuning van derden te betrekken. Een grond om een lager tarief te hanteren zou bijvoorbeeld kunnen zijn dat de maatschappelijke ondersteuning

zal worden betrokken van een solistisch (zelfstandig) werkende aanbieder met aanzienlijk lagere overheadkosten dan grotere aanbieders die namens het college de zorg in natura verlenen.

Het is telkens aan het college om (cijfermatig) te onderbouwen hoe in de betreffende situatie de hoogte van het pgb is bepaald en om te onderzoeken of – en te onderbouwen dat – het budget inderdaad toereikend is om de benodigde maatschappelijke ondersteuning tijdig van derden te kunnen betrekken. Met andere woorden, de bewijslast met betrekking tot de ‘toereikendheid’ ligt bij de gemeente. Het is evenwel aan de betrokkenen om eventuele bijzonderheden aan te kaarten.

Er is bewust gekozen geen ‘harde’ vaststaande tarieven op te nemen. Het hanteren hiervan zou er immers toe kunnen leiden dat weliswaar gehandeld wordt overeenkomstig de berekeningswijze en tarieven van de verordening, maar dat de uitkomst een pgb-hoogte is waarmee de cliënt niet in staat is de benodigde maatschappelijke ondersteuning van derden te betrekken. Om ‘schijnzekerheid’ te voorkomen kiest de gemeente er in plaats daarvan voor om de raad hier de essentialia vast te laten leggen en zo de pgb-verstrekkingsbevoegdheid van het college nader vorm te geven. Hoe het college voornemens is uitvoering te geven aan deze bevoegdheid, hoe zij de beoordelings- en beleidsruimte interpreteert en invult, dat zet het college uit het oogpunt van transparantie en duidelijkheid uiteen in een beleidsregel.

Met het hanteren van de in de verordening neergelegde berekeningswijze wordt de hoogte van een pgb in belangrijke mate bepaald door wat het de gemeente zou kosten als het de betreffende maatwerkvoorziening in natura zou verstrekken (‘de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate maatwerkvoorziening in natura’). De tarieven die de gemeente hiervoor overeen is gekomen met aanbieders – evenals de tariefdifferentiatie – kunnen opgenomen worden en de beleidsregel, maar uitdrukkelijk als uitgangspunt. Niet als ‘harde’ vaststaande tarieven. Dat strookt immers enerzijds niet met het karakter van de beleidsregel en anderzijds niet met het uitgangspunt dat er telkens maatwerk geleverd moet worden. Als in een individueel geval aantoonbaar is dat berekeningswijze van de verordening – met toepassing van deze tarieven – leidt tot een pgb-hoogte waarmee de cliënt niet in staat is de benodigde maatschappelijke ondersteuning van derden te betrekken, dan wordt er in dat geval van de tarieven afgeweken. Uiteraard nog steeds met de kanttekening dat het college een pgb kan weigeren voor zover de kosten van het betrekken van de maatschappelijke ondersteuning van derden hoger zijn dan de kosten van de maatwerkvoorziening in natura.

De voorwaarden waaronder met een pgb voorzieningen kunnen worden betrokken van een persoon uit het sociale netwerk

Uit artikel 2.3.6, vierde lid, van de wet volgt dat bij verordening kan worden bepaald onder welke voorwaarden *betreffende het tarief*, de persoon aan wie een persoonsgebonden budget wordt verstrekt, de mogelijkheid heeft om diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen te betrekken van een persoon die behoort tot het sociale netwerk. De te stellen voorwaarden kunnen niet echter zover gaan dat het inschakelen van informele hulp geheel wordt uitgesloten. Hieraan is in het derde lid invulling gegeven.

Daarbij is van belang dat in de nota naar aanleiding van het verslag (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 34) de regering heeft aangegeven dat onder dit sociale netwerk ook mantelzorgers kunnen

vallen. Wel is de regering van mening dat de beloning van het sociale netwerk in elk geval beperkt moet blijven tot die gevallen waarin het de gebruikelijke hulp overstijgt en dit aantoonbaar tot betere en effectievere ondersteuning leidt en aantoonbaar doelmatiger is. Overeenkomstig de bestaande Wmo-praktijk wordt hierbij in ieder geval gedacht aan diensten (zorg van mantelzorgers bijvoorbeeld). Informele hulp bij hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen is minder goed denkbaar. Ingeval ook hiervoor een pgb wordt aangevraagd is voor gemeenten van belang dat slechts een pgb wordt verstrekt indien naar het oordeel van het college is gewaarborgd dat de in te kopen diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen veilig, doeltreffend en cliëntgericht worden verstrekt (artikel 2.3.6, tweede lid, onder c, van de wet). Bij het beoordelen van de kwaliteit als bedoeld in artikel 2.3.6, tweede lid, onder c, van de wet weegt het college mee of de diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen in redelijkheid geschikt zijn voor het doel waarvoor het persoonsgebonden budget wordt verstrekt (artikel 2.3.6, derde lid, van de wet).

NB Individuele gemeenten kunnen naar aanleiding van de gekozen invulling van het derde lid deze toelichting zelf aanvullen. De tekst van de implementatiehandleiding kan daarbij als inspiratie dienen. In het bijzonder waar het betreft het facultatieve onderdeel b.

Artikelen 11. Bijdrage in de kosten van maatwerkvoorzieningen, pgb's en bij verordening aangewezen algemene voorzieningen en Artikel 12. Bijdrage in de kosten van algemene voorzieningen, met uitzondering van bij verordening aangewezen algemene voorzieningen

Bijdrage in de kosten

De wet maakt een onderscheid tussen de bijdragen in de kosten van maatwerkvoorzieningen en pgb's, bij verordening aangewezen algemene voorzieningen waarbij sprake is van een duurzame hulpverleningsrelatie tussen degenen aan wie een voorziening wordt verstrekt en de hulpverlener (hierna: bij verordening aangewezen algemene voorzieningen) enerzijds en algemene voorzieningen waarbij geen sprake is van een dergelijke duurzame hulpverleningsrelatie anderzijds.

Artikel 11

Wanneer de gemeente ervoor kiest om een eigen bijdrage te heffen, geldt voor maatwerkvoorzieningen en pgb's en voor bij verordening aangewezen voorzieningen het abonnementstarief van in totaal maximaal € 19,00 per maand. Het CAK stelt de eigen bijdrage vast en int deze.

Welke voorzieningen bij verordening worden aangewezen moet worden opgenomen in de verordening (derde lid). De gemeente heeft de mogelijkheid het bedrag van € 19,00 voor alle cliënten naar beneden bij te stellen of de eigen bijdrage voor bepaalde inkomenscategorieën op nihil te zetten. Hiervoor zijn twee varianten A en B opgenomen (zevende lid). De wet maakt een uitzondering voor de kosten van (collectief) vervoer, zowel in de vorm van een maatwerkvoorziening als in de vorm van algemene voorziening. De gemeente moet in de verordening aangeven of het (collectief) vervoer wel of niet onder het abonnementstarief valt (achtste lid).

De gemeente moet in de verordening opnemen hoe de kostprijs van een voorziening wordt bepaald. De kostprijs wordt tevens bepaald door de wijze van beschikbaarstelling (bruikleen/lease, huur of koop (negende lid). Voor de eigen bijdrage voor maatschappelijke opvang kan de gemeente een andere instantie aanwijzen dan het CAK (tiende lid). De gemeente kan bepalen dat een eigen

bijdrage van de onderhoudsplichtige ouders is verschuldigd voor een maatwerkvoorziening of woningaanpassing voor een minderjarige cliënt (elfde lid).

De wet maakt een uitzondering voor de kosten van (collectief) vervoer, zowel in de vorm van een maatwerkvoorziening als in de vorm van algemene voorziening. Het (collectief) vervoer valt niet onder het abonnementstarief, maar de gemeente kan ervoor kiezen het wel onder te brengen onder het abonnementstarief.

De gemeente kan ervoor kiezen om bepaalde maatwerkvoorzieningen en bij verordening aangewezen algemene voorzieningen vrij te stellen van een eigen bijdrage.

Voorts kan de gemeente ervoor kiezen om bepaalde inkomenscategorieën vrij te stellen van een eigen bijdrage.

Ook kan de gemeente ervoor kiezen om het maximale bedrag van € 19, per maand voor alle cliënten neerwaarts bij te stellen.

De maximale bijdrage van € 19,00 per maand geldt niet voor niet-AOW-gerechtigde eerpersoonshuishoudens. Voor die groep is de eigen bijdrage op nihil vastgesteld (zie het vierde lid van artikel 3.8 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015)

Uitgezonderd van het abonnementstarief zijn de maatwerkvoorzieningen beschermd wonen en maatschappelijke opvang artikel 2.1.4a, vierde lid, van de wet). Hiervoor blijven de inkomensafhankelijke eigen bijdragen gelden die door het CAK worden vastgesteld, de vermogensinkomensbijtelling naar beneden bijgesteld van 8% naar 4%.

Artikel 12

Voor een algemene voorziening waarbij geen sprake is van een duurzame hulpverleningsrelatie mag de gemeente de hoogte van de eigen bijdrage zelf bepalen tot maximaal de kostprijs. De gemeente moet van iedere algemene voorziening waarvoor een eigen bijdrage wordt gevraagd de hoogte van deze eigen bijdrage in de verordening opnemen.

De gemeente kan er ook voor kiezen om bepaalde algemene voorzieningen wel onder het abonnementstarief te laten vallen. Daarbij zal de afweging moeten worden gemaakt of de kosten van het abonnementstarief niet te hoog zijn als de cliënt alleen gebruik maakt van de algemene voorziening.

Ook bij algemene voorzieningen kan de gemeente ervoor kiezen om voor bepaalde inkomensgroepen een lagere eigen bijdrage te bepalen. Het is van belang dat voor het gebruik van algemene voorzieningen zo min mogelijk financiële drempels worden opgeworpen.

mag de gemeente bepalen en deze mogen kostendekkend zijn. Als een algemene voorziening in een individueel geval echter niet financieel toegankelijk is voor de cliënt, en het ook niet mogelijk is ondanks de geldende kortingsregeling (bijvoorbeeld vanwege schulden of andere hoge kosten), dan kan de algemene voorziening dus geen passende bijdrage leveren aan de zelfredzaamheid of participatie van een cliënt. In dat geval is verwijzing naar de bijzondere bijstand ook niet mogelijk. De cliënt komt dan — als de ondersteuning noodzakelijk is — in aanmerking voor een maatwerkvoorziening.

Alle cliënten die gebruik maken van één of meer maatwerkvoorzieningen, met uitzondering van degenen die gebruik maken van beschermd wonen zorg in natura of maatschappelijke opvang betalen, ongeacht inkomen en vermogen, [sinds ~~OF~~ met ingang van] 1

Met opmaak: Inspringsing: Eerste regel: 1,25 cm

januari 2019 een maximale periodebijdrage van € 17,50. Cliënten die gebruik maken van beschermd wonen zorg in natura of maatschappelijke opvang betalen (net als [nu ~~OF~~ voorheen]) een inkomensafhankelijke eigen bijdrage, met dien verstande dat de vermogensinkomensbijtelling [sinds ~~OF~~ met ingang van] 1 januari 2019 4% bedraagt (in plaats van 8%).

Conform het nieuw toegevoegde onderdeel in het vierde lid van artikel 3.8 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015, geldt de maximale periodebijdrage van € 179,050 per maand niet voor niet AOW-gerechtigde meerpersoonshuishoudens. Voor die groep is de eigen bijdrage op nihil vastgesteld.

De hoogte van de eigen bijdrage voor een maatwerkvoorziening wordt door het CAK vastgesteld. Het CAK ziet toe op het niet overschrijden van de kostprijs, bedoeld in artikel 2.1.4, derde zesde lid, van de wet bij het vaststellen van de bijdrage. Het is in een enkel geval mogelijk dat de kostprijs van de maatwerkvoorziening lager is dan de periodebijdrage van € 179,050 per maand.

Bijdrage in de kosten van algemene voorzieningen

Artikel 11 geeft uitvoering aan artikel 2.1.4, eerste lid, aanhef en onder a, van de wet. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de in artikel 2.1.4, tweede lid, aanhef, van de wet geboden mogelijk om de hoogte van de bijdrage voor de verschillende soorten van voorzieningen verschillend vast te stellen (eerste lid). Ook wordt gebruik gemaakt van de in artikel 2.1.4, tweede en vierde lid, aanhef en onder a, van de wet geboden mogelijk om te bepalen dat voor bepaalde groepencategorieën cliënten een korting op de bijdrage van toepassing is (tweede lid). [De hoogte van de bijdragen voor een algemene voorziening wordt jaarlijks geïndexeerd op basis van [gekozen indexeringswijze] (derde lid). Omdat het voor cliënten vooraf duidelijk moet zijn welke bijdrage zij verschuldigd zullen zijn voor het gebruik van een algemene voorziening, is in het vierde lid geregeld dat het college er zorg voor dient te dragen dat de geldende hoogte van de bijdragen voor eenieder kenbaar is. De wijze waarop is vrij, als de kenbaarheid maar in redelijkheid verzekerd is. Gedacht kan worden aan publicatie in het (elektronisch) gemeenteblad, op de gemeentelijke website en/of in een lokaal dagblad, via redactionele aanpassing van de verordening in de Centrale Voorziening Decentrale Regelgeving (onderdeel van www.overheid.nl) en/of door het beschikbaar stellen van een flyer. Verder ligt het voor de hand dat daarnaast met de aanbieders afgesproken wordt dat cliënten, voordat zij gebruik maken van een algemene voorziening, op de hoogte worden gesteld van de bijdrage die zij daarvoor verschuldigd zullen zijn.]

Bijdrage in de kosten van maatwerkvoorzieningen, bij verordening aangewezen algemene voorzieningen en pgb's

Artikel 12 heeft betrekking op maatwerkvoorzieningen, bij verordening aangewezen algemene voorzieningen waarbij een duurzame hulpverleningsrelatie wordt aangegaan tussen degene aan wie een voorziening wordt verstrekt en de hulpverlener en pgb's en geeft uitvoering aan de artikelen 2.1.4, eerste derde lid, en 2.1.4a, eerste tot en met zesde lid, aanhef en onder b, tweede lid, aanhef en onder b, en het derde en zevende lid, en 2.1.5, eerste lid, van de wet. Conform artikel 2.1.4, derde lid, van de wet moet het college in de verordening bepalen welke algemene voorzieningen ter compensatie van beperkingen in de participatie of zelfredzaamheid waarbij een duurzame hulpverleningsrelatie wordt aangegaan tussen degenen aan wie een voorziening wordt verstrekt en de hulpverlener, onder de maximale bijdrage van € 19,00 per maand vallen.

Het totaal van de bijdragen in de kosten van maatwerkvoorzieningen, bij verordening aangewezen algemene voorzieningen dan wel pgb's is als aangegeven gelimiteerd tot een bedrag van maximaal € 179,050 per periodebijdragemaand.

[In het vierde vijfde lid is in afwijking van het eerste lid de bijdrage op nihil vastgesteld voor de genoemde categorieën personen. OF In het vierde vijfde lid is de bijdrage voor de genoemde categorieën personen, in afwijking van artikel 3.8, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015, lager vastgesteld. Te weten € [bedrag] in plaats van € 179,050 per bijdrage periodemaand.]

Vaststellen kostprijs

De wet verplicht tot het vaststellen van de kostprijs van een maatwerkvoorziening (artikel 2.1.4a, zesde lid, van de wet), een bij verordening aangewezen algemene voorziening (artikel 2.1.4a, zesde lid, van de wet) en een algemene maatwerkvoorziening (artikel 2.1.4, derde zesde lid, tweede slotzin, van de wet). Dat kan op drie manieren en deze zijn vastgelegd in sub a van het achtste zevende vijfde lid van artikel 11, achtste lid, onder a, en het tweede lid van artikel 12, tweede lid (door een aanbesteding, na consultatie in de markt of na overleg met de aanbieder).

In het nieuw toegevoegde b van het achtste lid van artikel 11, achtste lid, onder b, is opgenomen dat de kostprijs van een voorziening in de vorm van een hulpmiddel of woningaanpassing ook bepaald wordt door de wijze van verstrekken van de voorziening te weten bruikleen, huur of eigendom.

Het is van belang dat de eigen bijdrage van € 19,00 per maand de kostprijs van de voorziening niet te boven mag gaan. Dit zal zeker bij de voorzieningen waar een dienst wordt geleverd nooit het geval zijn. Het zou wel kunnen voorkomen bij een hulpmiddel of woningaanpassing. Wanneer deze in eigendom wordt verstrekt, kan er een moment komen dat de kostprijs is betaald. Het CAK ziet toe op het niet overschrijden van de kostprijs.

De gemeente mag voor die voorziening dan geen eigen bijdrage meer heffen.

Wanneer de voorziening in bruikleen of huur is verstrekt, kan de eigen bijdrage worden geheven zolang de cliënt van de voorziening gebruik maakt.

Artikel 13. Kwaliteitseisen maatschappelijke ondersteuning

Deze bepaling geeft uitvoering aan artikel 2.1.3, tweede lid, onder c, van de wet, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval wordt bepaald welke eisen worden gesteld aan de kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen.

In het eerste lid is een aantal voor de hand liggende kwaliteitseisen uitgewerkt. De eis dat een voorziening van goede kwaliteit wordt verleend, biedt veel ruimte voor de gemeenten om in overleg met organisaties van cliënten en aanbieders te werken aan kwaliteitsstandaarden voor de ondersteuning. Het in het tweede lid genoemde jaarlijkse cliëntervaringsonderzoek is verplicht op grond van artikel 2.5.1, eerste lid, van de wet.

[Artikel 14. Meldingsregeling calamiteiten en geweld

In artikel 3.4, eerste lid, van de wet is bepaald dat de aanbieder bij de toezichthoudend ambtenaar, bedoeld in artikel 6.1 van de wet onverwijld melding doet van iedere calamiteit die bij de verstrekking van een voorziening heeft plaatsgevonden en van geweld bij de verstrekking van een voorziening. In artikel 6.1 van de wet is bepaald dat het college personen aanwijst die zijn belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de wet.

In aanvulling op het bovenstaande regelt artikel 14 dat er door het college een regeling wordt opgesteld over het doen van meldingen (eerste lid) en dat de toezichthoudend ambtenaar deze meldingen onderzoekt en het college adviseert over het voorkomen van verdere calamiteiten en het bestrijden van geweld (derde lid.)

Artikel 15. Voorkoming en bestrijding ten onrechte ontvangen maatwerkvoorzieningen en pgb's en misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet

Deze bepaling betreft een uitwerking van de verordeningplicht in artikel 2.1.3, vierde lid, van de wet, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval regels worden gesteld voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een pgb, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet. Aan het 'bestrijden' van ten onrechte ontvangen maatwerkvoorzieningen en pgb's gaat als het goed is echter een poging dit te 'voorkomen' vooraf. Duidelijke informatie over enerzijds de rechten en plichten van de cliënt en anderzijds de gevolgen van misbruik en oneigenlijk gebruik spelen hierbij een belangrijke rol. Daarom is in het eerste lid een 'informatieplicht' voor het college opgenomen.

[Het tweede, derde en vijfde lid bevatten grotendeels een herhaling van hetgeen al in de tekst van de wet is opgenomen (artikelen 2.3.8, 2.3.10 en 2.4.1 van de wet). Met opname van deze wettekst in de verordening wordt beoogd een compleet beeld te geven van de regels voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een pgb, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet.

Op grond van het derde lid, onderdeel d, kan het college een beslissing als bedoeld in de artikelen 2.3.5 of 2.3.6 van de wet herzien dan wel intrekken als het college vaststelt dat de cliënt langer dan een [...] aantal weken verblijft in een instelling als bedoeld in de Wet langdurige zorg (hierna: Wlz) of de Zvw. Deze bepaling is toegevoegd naar analogie van artikel 5.20, eerste lid, onderdeel b, van de Regeling langdurige zorg op basis waarvan het zorgkantoor de verleningsbeschikking kan wijzigen of intrekken, indien de verzekerde langer dan twee maanden verblijft in een instelling als bedoeld in de wet of de Zvw. De gemeente kan deze termijn overnemen, maar heeft de beleidsvrijheid om op dit punt eigen regels te stellen. Zie ook de Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 156-157 (bovenaan).]

Het vierde lid is een 'kan'-bepaling. Een pgb wordt verstrekt met de bedoeling dat men daarmee een voorziening treft. Als binnen zes maanden na de beslissing tot het verstrekken van het pgb nog geen voorziening is getroffen, heeft het college de bevoegdheid om de beslissing geheel of gedeeltelijk in te trekken. Deze bepaling is te zien als een verbijzondering van de bepaling in het derde lid, onder f (dat tevens op maatwerkvoorzieningen (in natura) ziet).

In de artikelen 2.4.1 tot en met 2.4.4 van de wet zijn regels voor het verhaal van kosten opgenomen en is de bevoegdheid aan het college gegeven tot het (in geldswaarde) terugvorderen van een ten onrechte verstrekte maatwerkvoorziening of pgb. Hierbij is tevens bepaald dat het college het terug te vorderen bedrag bij dwangbevel kan invorderen. Uit de memorie van toelichting op artikel 2.4.1 van de wet (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 157) wordt duidelijk dat daarnaast de mogelijkheid blijft bestaan om maatwerkvoorzieningen terug te vorderen; 'omdat het niet in alle gevallen mogelijk is een al genoten maatwerkvoorziening terug te vorderen, kan het college de waarde van de genoten maatwerkvoorziening uitdrukken in een bedrag dat voor terugvordering in

aanmerking komt.' In het zesde lid is dan ook een bepaling opgenomen die het college de bevoegdheid geven tot terugvordering van in eigendom of in bruikleen verstrekte voorzieningen.

[Artikel 16. Opschorting betaling uit het pgb

Met deze regeling wordt uitvoering gegeven aan artikel 2.1.3, vierde lid, van de wet, in combinatie met artikel 2, vierde lid, aanhef en onder e, van de Uitvoeringsregeling Wmo 2015, en wordt beoogd misbruik en oneigenlijk gebruik van pgb's te bestrijden. In bepaalde gevallen is (tijdelijke) opschorting van een betaling uit het pgb naar aanleiding van een declaratie een beter instrument dan beëindiging of weigering (op grond van artikel 2, vierde lid, van de Uitvoeringsregeling Wmo 2015) of zelfs intrekken of herzien van het verleningsbesluit (op grond van artikel 2.3.10 van de wet). Middels opschorting kan ruimte geboden worden voor herstelmaatregelen of nader onderzoek. Bijvoorbeeld als het gaat om de overeenkomsten die de budgethouder is aangegaan of bij herziening van de toekenningbeschikking.

Om deze redenen is de mogelijkheid voor het college om de SVB te verzoeken over te gaan tot opschorting aan de verordening toegevoegd. Het college kan een verzoek enkel doen als een ernstig vermoeden is gerezen dat:

- 1) de cliënt onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid,*
- 2) de cliënt niet voldoet aan de aan het persoonsgebonden budget verbonden voorwaarden, of*
- 3) de cliënt het persoonsgebonden budget niet of voor een ander doel gebruikt.*

Van de onder 2 genoemde omstandigheid is ook sprake als de cliënt niet langer voldoende in staat is op eigen kracht, dan wel met hulp uit zijn sociale netwerk of van zijn vertegenwoordiger, de aan een persoonsgebonden budget verbonden taken op verantwoorde wijze uit te voeren, en als niet langer is gewaarborgd dat de diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen die tot de maatwerkvoorziening behoren, veilig, doeltreffend en cliëntgericht worden verstrekt.

Uiteraard moet het college het verzoek goed motiveren en – met inachtneming van de daarvoor geldende regels – de SVB van voldoende informatie voorzien op grond waarvan de SVB over kan gaan tot deugdelijke besluitvorming ten aanzien van het al dan niet nemen van een besluit tot opschorting. Verder kan er voor ten hoogste dertien weken worden opgeschort. Hierbij is aansluiting gezocht bij de termijn zoals deze ook wordt gehanteerd in artikel 4:56 van de Awb en onder de Wlz.

Op grond van het tweede lid kan het college de Sociale verzekeringsbank gemotiveerd verzoeken te beslissen tot een gehele of gedeeltelijke opschorting van betalingen uit het pgb voor de duur van de opname als sprake is van een omstandigheid als bedoeld in artikel 15, derde lid, onder d. Deze bepaling is toegevoegd omdat het voor kan komen dat een cliënt tijdelijk geen gebruik van een maatwerkvoorziening of pgb kan maken door (tijdelijke) opname in een instelling. In dat geval kan het praktischer zijn de maatwerkvoorziening of het pgb tijdelijk op te schorten. Het college stelt de pgb-houder schriftelijk op de hoogte van dit verzoek. Zie artikel 6:3 van de Awb: voorbereiding op eventueel intrekken of herzien.]

[Artikel 17. Onderzoek naar kwaliteit en recht- en doelmatigheid maatwerkvoorzieningen en pgb's
Net als artikel 15 betreft deze bepaling grotendeels een uitwerking van de verordeningsplicht in artikel 2.1.3, vierde lid, van de wet, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval regels

worden gesteld voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een pgb, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet.

Op grond van artikel 2.3.9 van de wet moet het college periodiek onderzoeken of er aanleiding is om een besluit tot verstrekking van een maatwerkvoorziening of toekenning van een pgb te heroverwegen. Soms bestaat er echter twijfel over de kwaliteit, doelmatigheid en rechtmatigheid van geleverde ondersteuning, het onderzoek in het kader van artikel 2.3.9 van de wet biedt dan onvoldoende houvast om hier goed naar te kijken. Daarom is artikel 17 toegevoegd. Op grond van deze bepaling moet het college in aanvulling op het onderzoek overeenkomstig artikel 2.3.9 van de wet ook periodiek, al dan niet steekproefsgewijs onderzoeken of de verstrekte maatwerkvoorzieningen in natura en pgb's worden gebruikt, respectievelijk besteed ten behoeve van het doel waarvoor ze zijn verstrekt, of de besteding op een rechtmatige manier gebeurt en of de geleverde ondersteuning van goede kwaliteit is. Een onderzoek kan zowel betrekking hebben op het handelen van een cliënt of pgb-houder, als op de ondersteuningsverlening door een aanbieder. Het onderzoek kan onder meer bestaan uit: dossieronderzoek, bezoek aan de cliënt, bezoek aan de locatie waar de cliënt ondersteuning krijgt en gesprekken met de aanbieder.]

Artikel 18. Jaarlijkse waardering mantelzorgers

Mantelzorgers van cliënten in de gemeente komen in aanmerking voor een jaarlijkse blijk van waardering (artikel 2.1.6 van de wet). Artikel 1.1.1 van de wet definieert een cliënt als een persoon die gebruik maakt van een algemene voorziening, maatwerkvoorziening of pgb, of door of namens wie een melding is gedaan. Het gaat dus ook om mantelzorgers van cliënten die een behoefte aan maatschappelijke ondersteuning hebben aangemeld, ook al is daar geen voorziening op basis van deze wet uitgekomen. Voorts is de woonplaats van de cliënt bepalend, zodat het dus ook mantelzorgers kan betreffen die in andere gemeenten wonen.

Hier is verder bepaald op welke wijze het college zorg draagt voor de jaarlijkse blijk van waardering. Overeenkomstig de wet moet in de verordening in ieder geval een procedure vastgelegd worden die waarborgt dat alle mantelzorgers, die voldoen aan de voorwaarden, voor het ontvangen van een blijk van waardering in aanmerking kunnen worden gebracht. Kort en goed komt het erop neer dat – met inachtneming van het bovenstaande – mantelzorgers van cliënten in de gemeente via een melding bij het college in aanmerking kunnen worden gebracht voor de jaarlijkse blijk van waardering (eerste lid). Onder andere ten aanzien van de meldingsprocedure kunnen het college nadere regels stellen (derde lid).

NB Individuele gemeenten kunnen naar aanleiding van de gekozen invulling van het tweede lid deze toelichting zelf aanvullen.

[Artikel 19. Tegemoetkoming meerkosten personen met een beperking of chronische problemen
Deze bepaling betreft een uitwerking van artikel 2.1.7 van de wet. Daarin is opgenomen dat bij verordening kan worden bepaald dat door het college aan personen met een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen die daarmee verband houdende aannemelijke meerkosten hebben, een tegemoetkoming wordt verstrekt ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en de

participatie. En als dat mogelijk is, in welke gevallen en in welke mate ((Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 140).

De tegemoetkoming kan op aanvraag kan verstrekt. De beslissing op een dergelijke aanvraag is een beschikking en meer in het bijzonder een subsidiebeschikking. De bepalingen in de Awb, onder andere over bezwaar en beroep en subsidies zijn hierop van toepassing.

De hoogte van de tegemoetkoming wordt jaarlijks geïndexeerd op basis van [gekozen indexeringswijze] (tweede lid). Het college draagt er zorg voor dat de nieuwe bedragen voor iedereen kenbaar kunnen zijn (derde lid). De wijze waarop is vrij, als de kenbaarheid maar in redelijkheid verzekerd is. Gedacht kan worden aan publicatie in het (elektronisch) gemeenteblad, op de gemeentelijke website en/of in een lokaal dagblad, via redactionele aanpassing van de verordening in de Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties (onderdeel van www.overheid.nl) en/of door het beschikbaar stellen van een flyer.]

Artikel 20. Verhouding prijs en kwaliteit levering dienst door derden

Algemeen

Het college kan de uitvoering van de wet, met uitzondering van de vaststelling van de rechten en plichten van de cliënt, door derden (aanbieders) laten verrichten (artikel 2.6.4, eerste lid, van de wet). Met het oog op gevallen waarin dit ten aanzien van een voorziening gebeurt, moeten bij verordening regels worden gesteld ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van een voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan (artikel 2.6.6, eerste lid, van de wet). Daarbij dient in ieder rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de arbeidsvoorwaarden en de op grond van artikel 2.6.6, tweede lid, van de wet, in artikel 5.4 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 gestelde nadere regels. Dat artikel bepaalt aan welke eisen ten minste moet worden voldaan om een goede prijs-kwaliteitverhouding te borgen. Gemeenten kunnen meer zaken hieromtrent regelen; een uitputtende regeling is in het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 niet bedoeld.

De regels hebben tot doel dat een vaste prijs of reële prijs wordt vastgesteld voor diensten die in opdracht van het college door derden worden verleend, zodat de kwaliteit en continuïteit van deze diensten kunnen worden gewaarborgd door het gemeentebestuur (artikel 2.1.1 van de wet) en de gecontracteerde aanbieders (artikel 3.1 van de wet).

Er wordt gerefereerd aan het begrip voorziening dat op grond van artikel 1.1.1 van de wet zowel een algemene voorziening als maatwerkvoorziening kan betekenen. Daarnaast ziet dit artikel enkel op diensten als onderdeel van een voorziening. Dat betekent een beperking van de reikwijdte. De eis voor de continuïteit, bedoeld in het tweede lid, onderdeel b, van artikel 5.4 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 ziet enkel op diensten die in het kader van een maatwerkvoorziening wordt geleverd. Dit volgt uit artikel 2.6.5, tweede lid, van de wet. Voor de volledigheid wordt vermeld dat het artikel alleen toeziet op overeenkomsten die het college sluit met derden over opdrachten in het kader van de uitvoering van deze wet. Het toekennen van een subsidiebeschikking is niet het sluiten van een overeenkomst voor een opdracht voor een dienst. Artikel 5.4 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 en artikel 20 zien dan ook niet toe op subsidies. Denk hierbij aan veelal kleine welzijnssubsidies die een gemeente verstrekt aan bewoners of vrijwilligersorganisaties.

Vanzelfsprekend kan het college bij de bepaling van het toe te kennen subsidiebedrag wel gebruik maken van de genoemde kostprijs-elementen.

Op grond van artikel 5.4, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 dient het college voor het vaststellen van de vaste prijs of reële prijs rekening te houden met de vastgestelde kwaliteit van de dienst en de continuïteit in de relatie tussen cliënt en hulpverlener. Met het derde lid van artikel 5.4 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 wordt een vaste prijs of reële prijs nader gedefinieerd en geconcretiseerd, zodat kan worden beoordeeld of in redelijkheid de kostprijs-elementen zijn verdisconteerd in een reële prijs. De kostprijs-elementen waar het college ten minste een vaste prijs of reële prijs op moet baseren staan hierin vermeld en zijn opgenomen in het derde lid van artikel 20. Het betreft de kosten van de beroepskracht, redelijke overheadkosten en overige kostprijs-elementen.

Een vaste prijs of reële prijs wordt onder andere gebaseerd op de kosten van de beroepskracht (derde lid, onderdeel a, - een beroepskracht is een natuurlijk persoon die de ondersteuning uitvoert; dit kan zowel een zelfstandige zonder personeel zijn als een werknemer), waaronder de loonkosten en overige kosten voortvloeiend uit de toepasselijke collectieve arbeidsovereenkomst, de kosten van wettelijke verplichtingen ter zake van de arbeid en de overige kosten van wettelijke verplichtingen verbonden aan het leveren van een dienst. Het gaat hierbij onder meer om wettelijke verplichtingen als werkgeverspremies, wettelijke sociale verzekeringen en pensioenpremies, wettelijk verlof, wettelijke verplichtingen op het gebied van arbeidsomstandigheden en overige wettelijke verplichtingen die het leveren van de dienst met zich mee brengt.

Als uitgangspunt geldt dat een aanbieder beroepskrachten inzet tegen de arbeidsvoorwaarden die passen bij de vereiste vaardigheden (de eisen aan de kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen, zie artikel 2.1.3, tweede lid, onderdeel c, van de wet). Het college zal zich dus een beeld moeten vormen van de vereiste activiteiten en de daaraan verbonden reële kosten. Het college baseert een reële prijs vervolgens op de collectieve arbeidsovereenkomsten die door de aanbieder in de betreffende sector moeten worden gehanteerd. In Nederland zijn immers bij veel aanbestedingen de algemeen verbindend verklaarde bepalingen van een collectieve arbeidsovereenkomsten van toepassing en daarmee gelden de bepalingen voor alle werknemers in de betreffende sector. Als op een beroepskracht geen collectieve arbeidsovereenkomst van toepassing is, omdat het bijvoorbeeld gaat om een zelfstandige zonder personeel of een buitenlandse aanbieder (Europese aanbesteding), wordt van colleges evengoed verwacht een reële kostprijs te hanteren die qua arbeidsvoorwaarden gelijk is aan de positie van een werknemer (immers de gemeente is al gebonden aan één kwaliteitsniveau) en de wijze van kostprijsopbouw te motiveren. Bij een algemeen verbindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomst kan bij een Europese aanbesteding hetzelfde niveau aan arbeidsvoorwaarden worden geëist. Immers via de Wet arbeidsvoorwaarden grensoverschrijdende arbeid (Waga) waarmee de Europese Detacheringsrichtlijn is omgezet in Nederlandse wetgeving, zijn de kernbepalingen van deze algemeen verbindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomsten ook van toepassing op gedetacheerde werknemers van dienstverleners uit andere EU-lidstaten die hier (tijdelijk) werken. Indien er geen sprake is van een algemeen verbindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomst en de werkgever geen partij is bij een afgesloten bedrijfstak-cao gelden de wettelijke minimumnormen zoals opgenomen in de Wet minimumloon en vakantiebijslag.

Naast de kosten van de beroepskracht is een reële prijs gebaseerd op directe en indirecte kostprijselementen als een redelijke mate van overheadkosten (derde lid, onderdeel b), een voor de sector reële mate van niet-productieve uren van de beroepskrachten als gevolg van verlof, ziekte, scholing en werkoverleg (derde lid, onderdeel c), reis- en opleidingskosten (derde lid, onderdeel d), indexatie van loon en prijs binnen een overeenkomst (derde lid, onderdeel e) en kosten als gevolg van gemeentelijke eisen zoals rapportageverplichtingen en administratieve verplichtingen (derde lid, onderdeel f). Vanuit het oogpunt van kostenbeheersing kunnen colleges en derden afspraken maken om bepaalde kostenverhogende activiteiten die niet aan de directe dienstverlening zijn gerelateerd zoals gemeentelijke rapportageverplichtingen niet meer te doen of de administratieve lasten terug te brengen. Dergelijke afspraken tussen het college en derden kunnen een reële prijs verlagen.

Het vaststellen van een reële prijs door het college sorteert pas effect als duidelijk is voor welk proces het college die prijs dient te gebruiken. De vastgestelde reële prijs dient daartoe zijn plaats te krijgen in de aanbestedingsprocedure en in de overeenkomst met de derde. Er moet na gunning nog een overeenkomst met de betrokken ondernemer worden gesloten. De mededeling van de gunningsbeslissing betekent immers nog niet dat een overeenkomst tot stand is gekomen (zie ook artikel 2.129 van de Aanbestedingswet 2012). Het college dient op grond van artikel 2.114, eerste lid, van de Aanbestedingswet 2012 en artikel 2.6.4, tweede lid, van de wet, de overheidsopdracht te gunnen op grond van het criterium van de economisch meest voordelige inschrijving. Overigens kan het college in afwijking van artikel 2.114, tweede lid, van de Aanbestedingswet 2012 een overheidsopdracht niet enkel op grond van het criterium de laagste prijs gunnen (artikel 2.6.4, derde lid, van de wet). Het college moet bij het criterium "economisch meest voordelige inschrijving" in de aankondiging van de opdracht bekendmaken welke nadere criteria hij toepast met het oog op de toepassing van dat criterium (artikel 2.115 van de Aanbestedingswet 2012). Die nadere criteria kunnen onder meer prijs en kwaliteit betreffen. De toepassing van het criterium "prijs" betekent dat de inschrijving met de laagste prijs het beste scoort op dat criterium. De vastgestelde reële prijs wordt opgenomen in de aankondiging of de aanbestedingsstukken als eis zodat een inschrijving geen prijs bevat die lager is dan de vastgestelde reële prijs. De vaststelling van de reële prijs betreft een besluit van het college ter voorbereiding op een privaatrechtelijke rechtshandeling (gunningsbeschikking) waartegen geen beroep kan worden ingesteld (artikel 8:3 van de Awb). De reguliere rechtsbescherming bij aanbestedingsprocedures staat uiteraard gewoon open. Aan dit besluit moet een zorgvuldige afweging ten grondslag liggen (artikel 3:4 van de Awb). De inschrijvingen die niet voldoen aan de eis van de reële prijs zijn ongeldig. Het college dient ongeldige inschrijvingen ter zijde te leggen, de betrokken ondernemers komen niet meer in aanmerking voor de gunning. Het artikel vormt dus een toetsingskader voor het gunnen van de overheidsopdracht voor maatschappelijke ondersteuning en vult deze bevoegdheden op grond van de Aanbestedingswet 2012 nader in op grond van de artikelen 2.6.4 en 2.6.6 van de wet. Het is dus van belang om de reële prijs goed en objectief te onderbouwen. Deze artikelen vormen een *lex specialis* ten opzichte van de algemene bevoegdheden van de Aanbestedingswet 2012. Artikel 5.4 van de Aanbestedingswet 2012 maakt geen onderscheid tussen diensten in het kader van een algemene voorziening of een maatwerkvoorziening.

Eerste lid

In dit artikel wordt geregeld dat het college voor het leveren van een dienst door een derde als bedoeld in artikel 2.6.4 van de wet, of een vaste prijs vaststelt of een reële prijs vaststelt die geldt als

ondergrens voor een inschrijving en het aangaan van een overeenkomst met de derde of die geldt als ondergrens voor de vaste prijs. In het geval het college een reële prijs vaststelt, is het mogelijk dat inschrijvers een hoger tarief dan de reële prijs neerleggen. Het is niet mogelijk een lagere prijs neer te leggen. Indien het college een vaste prijs vaststelt, dan zal het tarief voor de inschrijvers gelijk zijn aan de vaste prijs.

Tweede lid

Bij het vaststellen van de prijs dient het college rekening te houden met de eisen aan de kwaliteit van die dienst, waaronder de eisen aan de deskundigheid van de beroepskracht, bedoeld in artikel 2.1.3, tweede lid, onderdeel c, van de wet en met de continuïteit in de hulpverlening, bedoeld in artikel 2.6.5, tweede lid, van de wet, tussen degenen aan wie de dienst wordt verstrekt en de betrokken hulpverleners. De invulling van de continuïteit van de hulpverleningsrelatie in financiële zin is nieuw voor de gemeenten. De aanbieder die de opdracht gegund krijgt moet overleggen met de aanbieder die de opdracht tot dan toe had uitgevoerd over de overname van personeel. De gedachte is dat overname van personeel gemakkelijker verloopt indien de gemeente een reële prijs betaalt voor de opdracht.

Derde lid

Het college moet de vaste prijs of de reële prijs minimaal baseren op de in dit artikel genoemde kostprijs-elementen. De opsomming in dit lid is niet uitputtend. De gemeente kan er elementen aan toevoegen.

[Vierde lid

Dit lid is hier opgenomen ter wille van de leesbaarheid en de samenhang van het hele artikel 20. Het vierde lid biedt het college de mogelijkheid om geen vaste of reële prijs te bepalen op basis van de genoemde kostprijs-elementen maar de bepaling van de hoogte van een reële prijs over te laten aan de inschrijvende partijen. Het college legt hierover verantwoording af aan de gemeenteraad.]

[Vijfde lid

Dit lid is hier [eveneens] opgenomen ter wille van de leesbaarheid en de samenhang van het hele artikel 20. Het college bepaalt met welke derde hij een overeenkomst aangaat. Hieronder wordt verstaan een aanbieder, te weten een natuurlijke persoon of een rechtspersoon die jegens het college gehouden is een voorziening te leveren. Het overeenkomen van contracten is het primaat van het college. Het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 treedt dan ook niet in de contractvrijheid van het gemeentebestuur. Het college legt hierover verantwoording af aan de gemeenteraad.]

Artikel 21. Klachtregeling

[Eerste lid

Het eerste regelt het gemeentelijke klachtrecht in het kader van de wet. De gemeente is al op grond van de Awb in het algemeen verplicht tot een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over gedragingen van bestuursorganen en personen die onder haar verantwoordelijkheid werkzaam zijn. Gelet op het van toepassing zijnde hoofdstuk 9 van de Awb, waarin een uitvoerige regeling omtrent klachtbehandeling is gegeven, en ook het recht is neergelegd om na de afhandeling van de klacht de bevoegde ombudsman te verzoeken een onderzoek in te stellen, kan in deze

verordening met een enkele bepaling worden volstaan.]

Tweede lid

In het tweede lid is overeenkomstig artikel 2.1.3, tweede lid, onder e, van de wet een regeling over klachten ten aanzien van aanbieders opgenomen. De aanbieder is ten aanzien van de hier in de verordening genoemde voorzieningen verplicht een klachtregeling op te stellen (artikel 3.2, eerste lid, onder a, van de wet).

In de memorie van toelichting (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 57-58) staat dat cliënten in beginsel moeten kunnen klagen over alles wat hen niet aanstaat in de manier waarop zij zich bejegend voelen. De cliënt kan ontevreden zijn over het gedrag van een gemeenteambtenaar, bijvoorbeeld over de wijze waarop een gesprek is gevoerd of over diens (vermeende) gebrek aan deskundigheid. Is de cliënt niet tevreden over een gedraging van de aanbieder, dan kan het ook gaan om bijvoorbeeld de kwaliteit van de geleverde maatschappelijke ondersteuning (in verband met de deskundigheid van de medewerker of een bepaalde houding of uitlating, gebrekkige communicatie of (on)bereikbaarheid van de aanbieder).

Het ligt voor de hand dat cliënten die zich benadeeld voelen zo veel mogelijk deze klacht eerst bij de betreffende aanbieder deponeren. Zij moeten erop kunnen vertrouwen dat de aanbieder de klacht snel in behandeling neemt en de klacht ook snel afhandelt. Daar waar de afhandeling niet naar wens is, staat de weg naar de gemeente voor het indienen van de klacht open.

Derde lid

In het derde lid zijn een aantal instrumenten voor het college aangegeven om te zorgen dat de klachtregelingen door aanbieders goed wordt uitgevoerd

NB Individuele gemeenten kunnen naar aanleiding van de gekozen invulling van het tweede lid deze toelichting zelf aanvullen.

Artikel 22. Medezeggenschap bij aanbieders van maatschappelijke ondersteuning

Dit artikel geeft uitvoering aan artikel 2.1.3, tweede lid, onder e, van de wet, waarin is bepaald dat in ieder geval moet worden bepaald ten aanzien van welke voorzieningen een regeling voor medezeggenschap van cliënten over voorgenomen besluiten van de aanbieder welke voor de gebruikers van belang zijn, vereist is. Het gaat dus uitdrukkelijk om medezeggenschap van cliënten tegenover de aanbieder. In het verleden moest de aanbieder voldoen aan de in de Wet klachtrecht cliënten en de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (hierna: Wmcz) gestelde regels. Onder de Wmcz werd inspraak tegenover de aanbieder reeds verwezenlijkt via de cliëntenraad. Onder de Wmo 2015 is het stellen van regels geheel aan gemeenten overgelaten. In het eerste lid is dit uitgewerkt door te bepalen dat aanbieders een regeling voor medezeggenschap dienen vast te stellen. De aanbieder is ten aanzien van de hier in de verordening genoemde voorzieningen verplicht een medezeggenschapsregeling op te stellen (artikel 3.2, eerste lid, onder b, van de wet).

In het tweede lid zijn een aantal instrumenten voor het college aangegeven om te zorgen dat de verplichting tot medezeggenschap door aanbieders goed wordt uitgevoerd.

NB Individuele gemeenten kunnen naar aanleiding van de gekozen invulling van het eerste lid deze toelichting zelf aanvullen

Artikel 23. Betrekken van ingezetenen bij het beleid

Deze bepaling geeft uitvoering aan artikel 2.1.3, derde lid, van de wet. Met het derde lid wordt het aan het college overgelaten om de exacte invulling van de medezeggenschap vorm te geven.

Implementatiehandleiding bij Model Verordening maatschappelijke ondersteuning (gewijzigd model, juni 2019)

Algemeen

De Model Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015 (hierna: Model Verordening Wmo 2015) kent een aantal bepalingen die als 'facultatief' zijn aangemerkt (deze zijn te herkennen aan de cursieve tekst). Uiteraard is het hele model in zekere zin facultatief. Facultatief, zoals aangeduid in het model, betekent dat de keuze om die onderdelen in het model op te nemen een bewuste keuze van een individuele gemeente hoort te zijn. Hierbij is ervoor gezorgd dat gemeenten door het niet overnemen van deze bepalingen niet in de problemen komen met de Wet maatschappelijke ondersteuning (hierna: wet), voor zover deze wet gemeenten verplicht bepaalde zaken te regelen. Daarnaast is ervoor gezorgd dat met het niet overnemen van de facultatieve bepalingen de systematiek van de verordening niet doorbroken wordt. Gemeenten die ervoor kiezen om andere bepalingen dan de facultatieve bepalingen niet over te nemen, deze in gewijzigde vorm over te nemen of deze aan te vullen, moeten er zelf scherp op zijn dat deze keuzes zowel in lijn zijn met de wet als dat deze stroken met de systematiek van de bepalingen die de gemeente wel overneemt. Afhankelijk van de keuzes die gemaakt worden, kan het noodzakelijk zijn om artikelen of artikelleden te vernummeren. Verder is de toelichting grotendeels zo opgesteld dat gemeenten die kunnen overnemen als ze ook de bepaling waarbij deze hoort overnemen. Afhankelijk van de gemaakte keuzes zullen dus ook bepaalde onderdelen van de toelichting wel of juist niet geschikt zijn voor overname. Toelichting bij facultatieve bepalingen is eveneens als facultatief aangemerkt (lees: cursief gemaakt).

Eerder gemaakte keuzes

Artikelen die in het kader van de wijziging mei 2019 gewijzigd worden bevatten facultatieve of nader door de gemeente in te vullen onderdelen of varianten. Veelal zullen de daarbij te maken keuzes al gemaakt zijn bij de eerste implementatie. Uiteraard kunnen er met de onderhavige wijziging andere keuzes gemaakt worden. Zie voor de overige modelbepalingen de implementatiehandleiding (bijlage 8) bij de VNG ledenbrief [Lbr. 19/019 van 17 april 2019](#). De wijzigingen worden hieronder toegelicht.

Aanhef

De wet kent enkele verordenende bevoegdheden waaraan verplicht uitvoering gegeven moet worden (te weten: de artikelen 2.1.3, eerste tot en met vierde lid, 2.1.4, derde en zesde lid, 2.1.4a, zesde lid, 2.1.4b, tweede lid, 2.1.6 en 2.6.6, eerste lid), daarnaast zijn er enkele verordenende bevoegdheden waaraan uitvoering gegeven kan worden (te weten: de artikelen 2.1.4, eerste, tweede, vierde en zevende, 2.1.5, eerste lid, 2.1.7 en 2.3.6, vierde lid). Ook het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 bevat nog een grondslag (artikel 3.8, tweede lid) waaraan uitvoering gegeven kan worden en grondslagen (artikelen 3.8, eerste lid, en 5.4) waaraan uitvoering gegeven moet worden. In de aanhef, na gelet op,

moeten enkel die artikelen vermeld worden waaraan in de verordening daadwerkelijk uitvoering wordt gegeven.

Artikel 11. Bijdrage in de kosten van maatwerkvoorzieningen en pgb's en bij verordening aangewezen algemene voorzieningen

Op grond van artikel 2.1.4a, eerste tot en met derde en vijfde lid, van de wet kunnen gemeenten bepalen dat cliënten voor maatwerkvoorzieningen een eigen bijdrage verschuldigd zijn tot een maximum bedrag van € 19,00 per maand. Hierbij kan tevens worden bepaald dat een lager bedrag kan worden vastgesteld voor alle cliënten of voor bepaalde inkomensgroepen de bijdrage op nihil kan worden gesteld.

Welke voorzieningen bij verordening worden aangewezen moet worden opgenomen in de verordening (derde lid). Er zijn in de verordening twee varianten uitgewerkt voor de regeling van de korting op de bijdrage in de kosten voor maatwerkvoorzieningen en pgb's.

Variant A: Voor als het de wens is om de bijdrage voor de in artikel 3.8, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 genoemde categorieën personen op nihil te stellen (de inkomensbedragen dienen nog ingevuld te worden).

Variant B: Voor als het de wens is om de bijdrage voor al de in artikel 3.8, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 genoemde categorieën personen in gelijke mate lager vast te stellen (de hoogte van de lagere bijdrage dient nog ingevuld te worden).

De gemeente kan in de verordening voorts aangeven voor welke maatwerkvoorzieningen en voor welke algemene voorzieningen geen eigen bijdrage wordt gevraagd.

Op grond van artikel 2.1.4, derde lid, van de wet wijst de gemeente bij verordening algemene voorzieningen aan die onder de maximale eigen bijdrage van € 19,00 per maand vallen. Waaronder in ieder geval die algemene voorzieningen moeten worden aangewezen waarbij een duurzame hulpverleningsrelatie wordt aangegaan tussen degenen aan wie een voorziening wordt verstrekt en de hulpverlener.

Op grond van artikel 2.1.4a, derde lid, van de wet kan de gemeente in de verordening bepalen dat het (collectief) vervoer zowel in de vorm van een maatwerkvoorziening als in de vorm van een algemene voorziening niet onder de maximale eigen bijdrage van € 19,00 per maand wordt gebracht. De gemeente mag voor deze voorziening zelf een eigen bijdrage bepalen.

De gemeente dient in de verordening aan te geven hoe de hoogte van de kostprijs van de maatwerkvoorziening of bij verordening aangewezen algemene voorziening tot stand komt.

Daarnaast kunnen gemeenten op grond van artikel 2.1.4b, tweede lid, van de wet bepalen dat de bijdragen voor opvangvoorzieningen door een andere instantie dan het CAK worden vastgesteld en geïnd.

Verder kunnen gemeenten op grond van artikel 2.1.5, eerste lid, van de wet bepalen dat in geval van een minderjarige cliënt die niet zelf de eigenaar is van de woning, de bijdrage wordt opgelegd aan diens onderhoudsplichtige ouders en degene die anders dan als ouder samen met de ouder het gezag over de cliënt uitoefent. Gemeenten hoeven dit echter niet – of niet allemaal – te bepalen,

desondanks is de regeling van de bijdrage en de korting niet als facultatief aangemerkt. Het wordt namelijk onwaarschijnlijk geacht dat gemeenten geen eigen bijdragen zullen willen hanteren.

Artikel 12. Bijdrage in kosten van algemene voorzieningen, met uitzondering van de bij verordening aangewezen algemene voorzieningen

Op grond van artikel 2.1.4, eerste, tweede en vijfde lid, van de wet kunnen gemeenten bepalen dat cliënten voor algemene voorzieningen, niet zijnde cliëntondersteuning, en met uitzondering van bij verordening aangewezen algemene voorzieningen waarbij sprake is van een duurzame hulpverleningsrelatie, een bijdrage verschuldigd zijn en dat de hoogte van de bijdrage voor de verschillende soorten van voorzieningen, verschillend wordt vastgesteld. Hierbij kan tevens worden bepaald dat op de bijdrage in de kosten voor een algemene voorziening een korting wordt bepaald voor bij verordening omschreven categorie van cliënten.

De bijdragen in de kosten van algemene voorzieningen mag de gemeente bepalen en deze mogen kostendekkend zijn. In de nota naar aanleiding van het verslag (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 34, blz. 95) staat hierover dat de regering gemeenten beleidsruimte geeft door hen de mogelijkheid te bieden om in de verordening te bepalen welke eigen bijdrage een cliënt verschuldigd is voor een algemene voorziening. Bij het bieden van deze beleidsruimte gaat de regering ervan uit dat gemeenten hier verstandig mee omgaan en voorzieningen, zoals laagdrempelige informatievoorziening, uit zal sluiten van eigen bijdragen. Gemeenten hebben er zelf belang bij om een algemene voorziening (financieel) laagdrempelig te maken, zodat de druk op vaak duurdere maatwerkvoorzieningen wordt beperkt.

Het is dus van belang – om een passende bijdrage te kunnen leveren aan de zelfredzaamheid of participatie van een cliënt – dat een algemene voorziening financieel toegankelijk is voor de cliënt. In individuele gevallen is het mogelijk dat dit niet het geval is ondanks de geldende kortingsregeling (bijvoorbeeld vanwege schulden of andere hoge kosten). In dat geval is verwijzing naar de bijzondere bijstand niet mogelijk en komt de cliënt – als de ondersteuning noodzakelijk is – in aanmerking voor een maatwerkvoorziening.

Algemene voorzieningen & duurzame hulpverleningsrelatie

Deze handreiking bevat een uitleg van het begrip 'duurzame hulpverleningsrelatie'. Het is een toelichting op het juridisch kader, het juridisch kader is leidend. In deze handreiking is alle informatie over algemene voorzieningen waarbij sprake is van een duurzame hulpverleningsrelatie, bij elkaar gebracht. Dit is relevant om te bepalen voor welke voorzieningen het abonnementstarief gaat gelden. De handreiking kan gemeenten en cliëntenorganisaties (lokale belangenbehartigers) ondersteunen bij de lokale keuzes die gemaakt moeten worden op dit thema. Ook na invoering van het abonnementstarief zal maatwerk, passende zorg en ondersteuning in de betreffende situatie, het uitgangspunt blijven.

Aanleiding

Algemene voorzieningen waarbij sprake is van een duurzame hulpverleningsrelatie, worden onder het abonnementstarief gebracht. Het belangrijkste doel van het abonnementstarief is het beperken van de stapeling van zorgkosten voor mensen. Door ook een substantieel deel van de algemene voorzieningen onder het abonnementstarief te brengen, wordt dit doel beter bereikt.

Niet alle algemene voorzieningen worden onder het abonnementstarief gebracht. Er zijn tal van laagdrempelige algemene voorzieningen waarbij een maandelijkse bijdrage van 19 euro niet passend is. Bovendien zou dit leiden tot een ongewenste toename aan bureaucratie en administratieve lasten. Met het oog op deze overwegingen is het begrip 'duurzame hulpverleningsrelatie' geïntroduceerd zodat een deel van de algemene voorzieningen onder het abonnementstarief kan worden gebracht.

Hoe bepaalt de gemeente of er sprake is van duurzame hulpverleningsrelatie?

Het begrip duurzame hulpverleningsrelatie is alleen relevant om te bepalen welke voorzieningen onder het abonnementstarief moeten worden gebracht én heeft dus alleen een functie om te bepalen welke bijdrage betaald moet worden. Het begrip staat los van de vraag welke ondersteuning voor een cliënt passend is.

Om te bepalen of er sprake is van een algemene voorziening waarbij een duurzame hulpverleningsrelatie wordt aangegaan, is met name *de aard van de band tussen de cliënt en hulpverlener* van belang. Deze afweging wordt per voorziening gemaakt, niet per cliënt. Bij een duurzame hulpverleningsrelatie gaat het om algemene voorzieningen waar(bij):

- er in belangrijke mate sprake is van *persoonlijke hulpverlening (en waarbij arbeid verreweg de grootste kostencomponent is)*.
- de *continuïteit* van de band tussen cliënt en hulpverlener belangrijk is voor de ondersteuning van de cliënt.
- *langdurig* gebruik van wordt gemaakt. Voorzieningen waar cliënten incidenteel gebruik van maken hoeven niet onder het abonnementstarief gebracht te worden.

Gemeenten brengen een algemene voorziening als geheel onder het abonnementstarief als aan *alle drie* de voorwaarden wordt voldaan. Gemeenten maken hierbij de afweging of de algemene voorziening voor het *merendeel van de cliënten een duurzame hulpverleningsrelatie betreft*. Indien dit het geval is dienen deze voorzieningen onder het abonnementstarief gebracht te worden.

Op individueel niveau, blijft het uitgangspunt van de Wmo om in samenspraak tot maatwerk, passende zorg en ondersteuning, te komen. Bij een aanvraag zal de gemeente na het onderzoek kijken welke vorm (maatwerk of algemene voorziening) van ondersteuning beschikbaar, betaalbaar en passend in de betreffende situatie is.

Voorbeelden

Hieronder staan enkele voorbeelden van voorzieningen die in sommige gemeenten worden vormgegeven als algemene voorziening en waarbij gemeenten de afweging moeten maken of er sprake is van een duurzame hulpverleningsrelatie. Als de voorziening is vormgegeven als maatwerkvoorziening, geldt sowieso het abonnementstarief.

- Bij **begeleiding en huishoudelijke hulp** is er in de meeste gevallen sprake van persoonlijke hulpverlening waarbij arbeid de grootste kostencomponent is. Continuïteit is van belang. De professional komt regelmatig bij de cliënt in huis en heeft veel persoonlijk contact. Het is daarom van toegevoegde waarde voor de ondersteuning van de cliënt, dat de cliënt een vaste begeleider/hulp heeft. Cliënten maken meestal gedurende langere tijd gebruik van deze voorziening (bijvoorbeeld meer dan zes maanden). Er is hiermee sprake van een duurzame hulpverleningsrelatie.
- Bij een voorziening als **tafeltje-dekje**, waar het eten thuis wordt afgeleverd, speelt een duurzame relatie niet of nauwelijks een rol. De kosten van voeding zijn in het merendeel van de situaties aan te merken zijn als algemeen gebruikelijk én de band tussen de bezorger en de cliënt is van beperkte betekenis voor de ondersteuning van de cliënt. Er is hiermee geen sprake van een duurzame hulpverleningsrelatie. Daar waar dit in (individuele) situaties anders ligt (bijvoorbeeld daar waar het gaat om **'maaltijdondersteuning'**), is het aan de gemeente om een afweging te maken of het passend is om de voorziening onder het abonnementstarief te brengen.
- Van **respijtzorg** maken de meeste mensen maar enkele keren per jaar gebruik. Het is daarom vaak onwenselijk dat cliënten vast zitten aan een maandelijks tarief. Omdat er geen sprake is van langdurig gebruik, betreft dit in deze gevallen geen duurzame hulpverleningsrelatie. Afhankelijk van hoe respijtzorg is vormgegeven, kan er soms wel sprake zijn van een duurzame hulpverleningsrelatie. Als respijtzorg bijvoorbeeld hoofdzakelijk gericht is op cliënten die regelmatig gebruik maken van de voorziening, zoals gezinnen met een kind met een levenslange (verstandelijke) beperking of iemand met een chronische aandoening, kan er sprake zijn van een duurzame hulpverleningsrelatie en moet deze onder het abonnementstarief gebracht worden.
- In de meeste gevallen is **dagbesteding** vormgegeven als voorziening waarbij er sprake is van een duurzame hulpverleningsrelatie. Er zijn vormen van dagbesteding denkbaar waarbij hier geen sprake van is. Te denken valt aan een buurthuis in de wijk waar wisselende vrijwilligers werken en mensen binnen kunnen lopen wanneer zij dit willen.
- Algemene voorzieningen worden bij verordening aangewezen voor het abonnementstarief. Het kan voorkomen dat er voor een **individuele cliënt** sprake is van een duurzame hulpverleningsrelatie, terwijl die bij verordening niet is aangewezen en er ook voor het merendeel van de cliënten geen duurzame hulpverleningsrelatie bestaat. Dit kan voor deze individuele cliënt als gevolg hebben dat voor hem/haar de bijdrage flink oploopt. Het is in deze gevallen specifiek van belang om te onderzoeken of een algemene voorziening financieel passend is voor de cliënt (zoals ook is verplicht op basis van jurisprudentie van de CRvB). Mocht dit niet zo zijn, dan moet een alternatief geboden worden in de vorm van een maatwerkvoorziening waarvoor het abonnementstarief geldt of een korting voor de minima.

Vervolgstappen

- Het is aan gemeenten om te bepalen bij welke van hun algemene voorzieningen sprake is van een duurzame hulpverleningsrelatie en dit vast te leggen in de verordening. Het is belangrijk om ook vertegenwoordigers van cliënten bij deze afweging te betrekken. Gemeenten hebben hier altijd de vrijheid om algemene voorzieningen onder het abonnementstarief te brengen, ook als er geen sprake is van een duurzame hulpverleningsrelatie. Ook kunnen gemeenten er voor kiezen om geen bijdrage te vragen voor een algemene voorziening.
- Daarna is het van belang om duidelijk richting cliënten te communiceren, zodat cliënten weten voor welke voorzieningen het abonnementstarief van toepassing is.

HANDREIKING

Gegevensuitwisseling Abonnementstarief 2020 (GA2020)

Toelichting informatiemodel (iEb)

Auteur: project GA2020

Datum: 16-5-2019

Contact: GA2020@hetcak.nl

Handreiking informatiemodel GA2020

Met de komst van het abonnementstarief in de Wmo betaalt een huishouden 19 euro per maand voor voorzieningen die zijn vastgelegd in de gemeentelijke verordening, ongeacht het inkomen en vermogen en de (hoeveelheid) geleverde ondersteuning. Bij de meeste gemeenten betreft dit extramurale maatwerkvoorzieningen en algemene voorzieningen waarbij er sprake is van een langdurige hulpverleningssituatie. De bijdrage wordt per huishouden vastgesteld en geïnd door het CAK. De meerpersoonshuishoudens waarvan minstens één persoon onder de AOW gerechtigde leeftijd valt, zijn vrijgesteld van het betalen van een eigen bijdrage.

Voor uitvoering van het abonnementstarief is een nieuwe gegevensuitwisseling ontwikkeld die een systematiek voor het aan- en afmelden (starten en stoppen) kent. Het is aan gemeenten om de bijdrage te starten bij een eerste (Wmo) verstrekking aan de burger en te stoppen wanneer alle verstrekkingen beëindigd zijn. Bij hulpmiddelen en woningaanpassingen in eigendom verstrekt wordt bewaakt dat de kostprijs niet overschreden wordt.

Deze toelichting bij het informatiemodel (handreiking) beschrijft een aantal belangrijke begrippen van het [Wmo abonnementstarief 2020](#). Het gaat om de startdatum, (tijdelijke) stopdatum en de kostprijs. De invulling hiervan bepaalt hoe de processen ingericht kunnen worden. Om te beginnen worden de verschillende gegevensstromen toegelicht die nodig zijn voor de uitvoering in 2020.

GEGEVENSUITWISSELING WMO 2020

Inleiding

Voor de uitvoering van het abonnementstarief 2020 zijn verschillende gegevens nodig. Naast het starten en stoppen van de bijdrage voor het abonnementstarief en beschermd wonen kunnen gemeenten decentraal beleid voeren en worden rapportages uitgewisseld. Uitvoering van het abonnementstarief 2020 is een verantwoordelijkheid van (en belegd bij) gemeenten en het CAK. Vandaar dat uitsluitend deze partijen gegevens met elkaar uitwisselen.

Abonnementstarief

Per 2020 wordt een abonnementstarief (19 euro per maand) voor de eigen bijdrage Wmo ingevoerd. In 2019 is via een tussenvariant (maximale eigen bijdrage van 17,50 per periode) een stap gezet richting de invoering van het abonnementstarief. Gemeenten kunnen per 2020 het abonnementstarief opleggen bij gebruik van maatwerkvoorzieningen en een deel van de algemene voorzieningen (met een duurzame hulpverleningsrelatie) bij de uitvoering van de Wmo2015. Het CAK heeft de wettelijke taak tot vaststelling en inning van het abonnementstarief 2020 uit te voeren.

Voor de uitvoering van het abonnementstarief 2020 is een nieuwe gegevensuitwisseling tussen gemeenten en het CAK ontwikkeld: [de iEb \(eigen bijdrage\)](#). Deze gegevensstandaard is geënt op iWmo berichtenverkeer via het Gemeentelijk Gegevensknooppunt (GGk). Dit document geeft een nadere toelichting op het gebruik van de iEb.

Gemeentelijk beleid

Daarnaast kunnen gemeenten in 2020 decentraal beleid voeren, passend bij de (individuele) situatie van hun burgers.

- Verlagen abonnementstarief

Ieder jaar stelt het ministerie van VWS het nationaal tarief vast. In 2020 is het tarief 19 euro per maand. Gemeenten kunnen besluiten af te wijken van het nationaal tarief. Het nationaal tarief kan

alleen verlaagd worden voor de gehele populatie. Dat kan jaarlijks worden doorgegeven aan het CAK via een portaal.

- **Minimabeleid**

Het voeren van minimabeleid is in 2020 nog steeds mogelijk. Gemeenten kunnen inkomensgrenzen per type huishouden doorgeven aan het CAK. Huishoudens met een inkomen en vermogen onder de aangeleverde inkomensgrens, worden vrijgesteld van het betalen van een eigen bijdrage. De inkomensgrenzen voor minimabeleid kunnen jaarlijks worden doorgegeven aan het CAK via een portaal.

- **Vrijstellingen (hardheidsclausule, schuldenproblematiek en zorgmijding)**

De Wmo 2015 kende al de hardheidsclausule. Hiermee heeft de gemeente de mogelijkheid een huishouden geen bijdrage op te leggen als er een kind in het geding is. Vanaf 2018 hebben gemeenten ook de bevoegdheid een burger vrij te stellen voor de eigen bijdrage Wmo als er sprake is van problematische schulden of ter voorkoming van zorgmijding. Hiermee kunnen gemeenten een uitzondering voor een individu maken. Het huishouden van deze burger hoeft dan geen eigen bijdrage te betalen. Vrijstellingen kunnen worden doorgegeven aan het CAK via een portaal.

Rapportages

Het CAK verantwoordt zich met behulp van rapportages over de uitvoering van het Wmo abonnementstarief. De inhoud van de rapportages moet nog worden afgestemd. Voorbeelden van rapportages kunnen zijn:

- Lopende bijdragen
- Aflopende kostprijzen
- Bezwaar- en beroepzaken
- Afdrachten

Beschermd wonen

Sinds 2015 valt beschermd wonen onder de Wmo. Beschermd wonen (intramuraal) kent een andere bijdragesystematiek dan die van het abonnementstarief. Deze bijdrage is wel inkomensafhankelijk en gaat er vanuit dat de burger niet meer thuis woont. De bijdrageregeling beschermd wonen (intramuraal) verandert niet in 2020 en daarmee blijft het huidige aanleverproces gehandhaafd. Gegevensuitwisseling vindt plaats via het verblijfrecord volgens de H&V-standaard. Gegevens kunnen via een portaal van het CAK geautomatiseerd in bulk of via een applicatie (handmatig) aangeleverd worden.

START EIGEN BIJDRAGE

Definitie

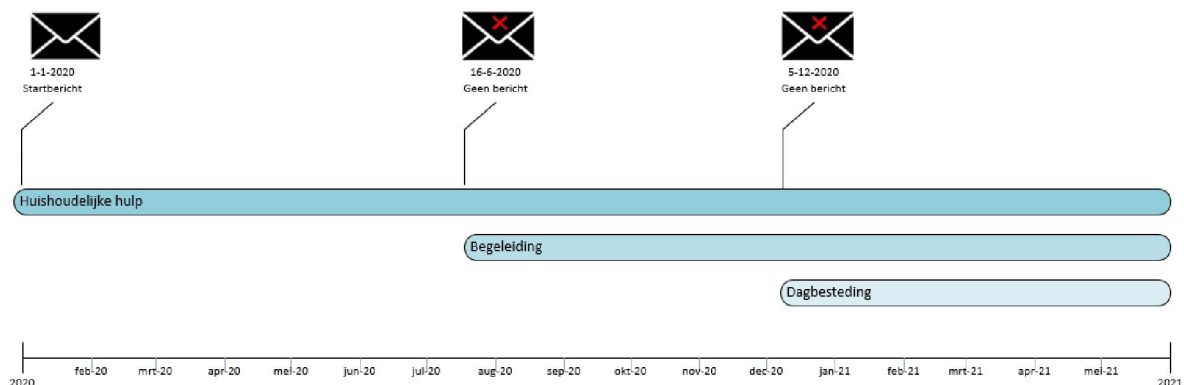
De huidige (Wmo)keten kent verschillende start- en stopmomenten. Zo is er een beschikingsdatum of toewijzingsdatum, de datum van een eerste intakegesprek of de datum waarop de ondersteuning/voorziening daadwerkelijk is geleverd. Deze datum kan verschillen per type ondersteuning. Welke datum de gemeente ook gebruikt, voor de eigen bijdrage (het abonnementstarief) wordt de aangeleverde startdatum aan het CAK geïnterpreteerd als datum waarop de eigen bijdrage moet starten. Het CAK start de maand volgend op de startdatum met het innen van de eigen bijdrage.

Uitgangspunten

- De gemeente bepaalt in 2020 zelf de startdatum van het abonnement (de eigen bijdrage) voor inwoners die gebruik maken van de ondersteuning die onder het Wmo abonnementstarief valt.
- Het CAK start met innen in de maand volgend op de maand van de startdatum. Alleen bij een startdatum gelegen op de eerste van de maand, wordt wel al de volledige maand geïnd.
- Alleen de startdatum van de eerste verstrekking wordt naar het CAK gestuurd. Voor een aanvullende verstrekking wordt geen nieuwe startdatum gestuurd. De gegevensuitwisseling vindt dus niet plaats op toewijzingsniveau (per verstrekking) maar op persoonsniveau. De Wmo-bijdrage (het abonnement) kan 'aan' en 'uit' gezet worden.
- De startdatum voor de eigen bijdrage moet binnen één maand bij het CAK aangeleverd worden. Echter, het CAK stelt de eigen bijdrage nog vast tot maximaal een jaar in het verleden. Daarmee worden startberichten met een datum tot 12 maanden geleden verwerkt.

Proces

Ongeacht de keuze van de gemeente voor een startmoment wordt de startdatum eigen bijdrage van een eerste verstrekking naar het CAK gestuurd. Als daar meer verstrekkingen (zonder kostprijs) bijkomen leidt dat niet tot een bericht aan het CAK; de eigen bijdrage (het abonnement) loopt immers al. In onderstaand figuur is deze situatie weergegeven.

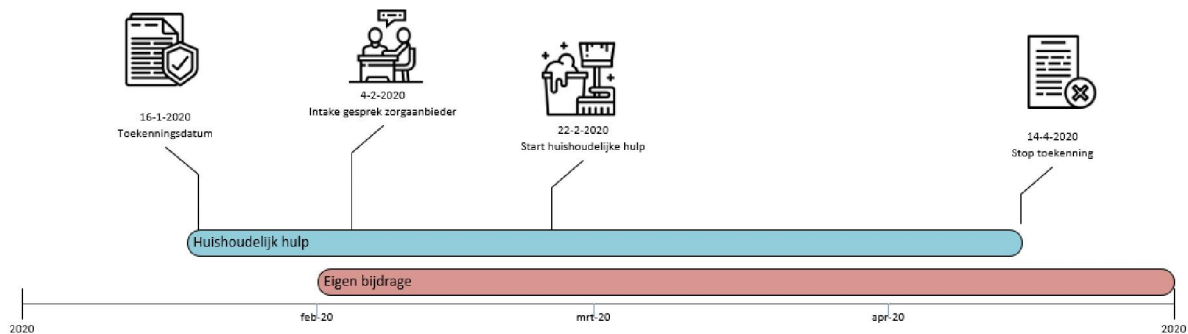

Figuur 1: Startbericht bij meerdere verstrekkingen

Definitiekeuze

De gemeente kan ervoor kiezen de startdatum van de eigen bijdrage op de toekennings- of beschikingsdatum te baseren. In tegenstelling tot de datum waarop de ondersteuning daadwerkelijk start, is de toekenningsdatum vroeg in het proces beschikbaar bij de gemeente. Als de ondersteuning

na toekennen binnen 4 tot 8 weken start, betaalt de burger een eigen bijdrage vanaf de maand waarin de ondersteuning daadwerkelijk geleverd wordt. De start van de inning van de eigen bijdrage valt dan binnen de termijn waarop de ondersteuning start. Figuur 2 illustreert dat. De gemeente levert als startdatum eigen bijdrage 16-1-2020 aan (gebaseerd op de toekenningsdatum). Het CAK start de inning van de eigen bijdrage per februari (in de maand volgend op de startdatum) en stopt de inning van de eigen bijdrage per mei (in de maand volgend op de stopdatum).

Figuur 2: Keuze startdatum eigen bijdrage

Gemeenten beschikken over de toekenningsdatum, zorgaanbieders en leveranciers over de datum waarop de ondersteuning daadwerkelijk is geleverd. Toekenningsgegevens zijn gemakkelijker en eerder te verkrijgen dan gegevens van de daadwerkelijke geleverde ondersteuning. Daarmee heeft gebruik van de toekenningsdatum een positief effect op het verminderen van administratieve lasten en het verminderen van de kans op stapelfacturen.

Het grote nadeel van het gebruik de toekenningsdatum is dat er situaties zijn waarbij ondersteuning niet (direct) wordt verzilverd of geleverd. In deze gevallen gaat het abonnementstarief (de bijdrage) al lopen zonder dat er gebruik gemaakt wordt van de ondersteuning.

Gemeenten moeten een goede afweging maken in de keuze voor een startmoment. Onderzocht wordt in hoeverre eenduidigheid en standaardisatie na 1-1-2020 mogelijk en gewenst is. Met name voor de burger en zorgaanbieders zorgt eenduidigheid voor meer transparantie.

(TIJDELIJKE) STOP EIGEN BIJDRAGE

Definitie

Net als bij de definitie van een startdatum zijn verschillende definities van de stopdatum mogelijk. Welke datum de gemeente ook gebruikt, voor de eigen bijdrage (het abonnementstarief) wordt de aangeleverde stopdatum aan het CAK geïnterpreteerd als datum waarop de eigen bijdrage moet stoppen. Het CAK stopt de eigen bijdrage vanaf de maand volgend op de stopdatum.

Verder kunnen gemeenten de bijdrage opschorten (pauzeren). Dat kan door een stopbericht te sturen en later weer een startbericht te sturen. Het opschorten van de eigen bijdrage is alleen zinnig als de stopdatum niet in dezelfde maand ligt als de startdatum. Met andere woorden: een pauze heeft alleen effect op de eigen bijdrage als de pauze minimaal een maand duurt. Ook is het opschorten van de eigen bijdrage niet toepasbaar op iedere vorm van Wmo-ondersteuning. Zo is een pauze voor een woningaanpassing of hulpmiddel niet logisch. De aanpassing of het hulpmiddel wordt immers niet ingeleverd wanneer er geen gebruik van wordt gemaakt.

Uitgangspunten

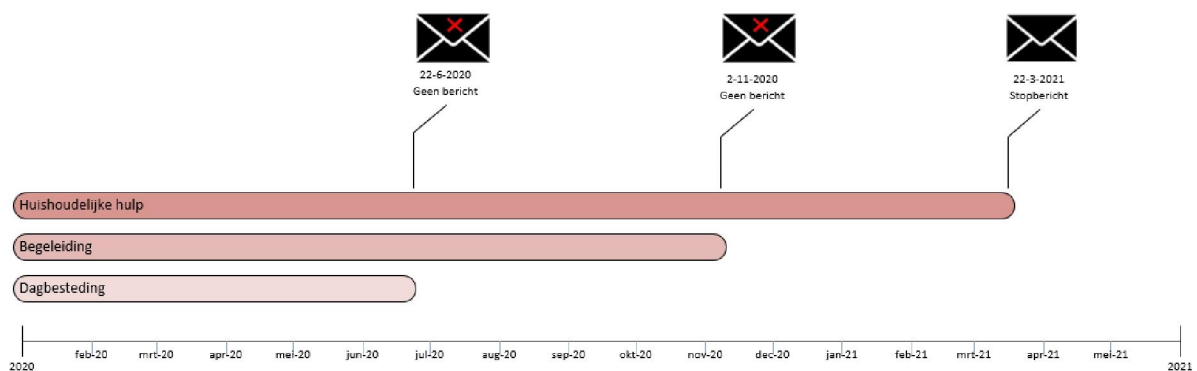
- Alleen wanneer alle Wmo-verstrekkingen zijn gestopt of wanneer de kostprijs is bereikt en er verder geen andere voorzieningen zijn, wordt er een stopbericht naar het CAK gestuurd. De

gegevensuitwisseling vindt dus niet plaats op toewijzingsniveau (per verstrekking) maar op persoonsniveau.

- De gemeente bepaalt in 2020 zelf de stopdatum van het abonnement (de eigen bijdrage) voor inwoners die gebruik maken van de ondersteuning die onder het Wmo abonnementstarief valt.
- Nader onderzoek naar eenduidigheid en standaardisatie vindt plaats in 2020.
- Het CAK stopt met innen in de maand na de maand van de stopdatum.
- Gemeenten sturen altijd een stopbericht als de inning van de eigen bijdrage moet stoppen. Ook als de burger verhuist of overlijdt.

Proces

De eigen bijdrage wordt pas gestopt als alle verstrekkingen zijn beëindigd. In onderstaande figuur (3) wordt dus pas een stopbericht gestuurd als de laatste verstrekking is geëindigd. Met een stopbericht wordt de eigen bijdrage voor een persoon volledig gestopt en stuurt het CAK een stopbrief naar de burger. In het geval dat de laatste verstrekking afloopt en overgaat in een nieuwe verstrekking die nog niet is verwerkt in het gemeentelijke systeem, kan het daarmee verstandig zijn de stopberichten aan het CAK te 'bufferen'. Zo wordt voorkomen dat een stopbericht wordt gestuurd die na verwerking van de nieuwe verstrekking weer gestart wordt (met alle bijbehorende, onterechte uitingen van het CAK naar de burger tot gevolg).

Figuur 3: Stopbericht bij meerdere verstrekkingen

Gemeenten kunnen de eigen bijdrage opschorten (pauzeren, tijdelijk stoppen). Dat kan door een stopbericht te sturen, gevolgd door een startbericht als de bijdrage weer hervat moet worden. In figuur 4 is deze situatie weergegeven.

Figuur 4: Opschorten eigen bijdrage (pauzeren/tijdelijk stoppen)

KOSTPRIJS EIGEN BIJDRAGE

Definitie

In de gemeentelijke verordeningen is opgenomen hoe Wmo ondersteuning wordt verstrekt en hoe de kostprijs daarvan is opgebouwd. Bij hulpmiddelen en woningaanpassingen verstrekt in eigendom en in bruikleen wordt de kostprijs bewaakt. Dat is zo in de wet opgenomen. Het CAK bewaakt de kostprijs. De kostprijs moet derhalve meegegeven worden in het startbericht. De gemeente geeft naast een startdatum ook het bedrag (de kostprijs) mee dat bewaakt moet worden.

Het CAK bewaakt de kostprijs als volgt. Het CAK bouwt maandelijks de kostprijs af op basis van het nationaal tarief (in 2020 is dat 19 euro per maand, zie berekening bij 'proces'). Wanneer volgens deze methode de kostprijs wordt bereikt, geeft het CAK met behulp van een signaal (vooraf, buiten berichtenverkeer om) aan de gemeente die vervolgens kan bepalen of de eigen bijdrage daadwerkelijk moet stoppen. Mogelijk dat na het bereiken van de kostprijs een nieuwe verstrekking afgegeven wordt en daarmee een nieuwe kostprijs moet worden doorgegeven en bewaakt. Ook kan het zo zijn dat er nog andere verstrekkingen lopen zonder kostprijs, waardoor de eigen bijdrage nog niet moet worden gestopt. Het CAK int geen eigen bijdrage lager dan het vastgestelde abonnementstarief. Als de gemeente een stopbericht stuurt brengt het CAK daarom geen (rest)bedragen lager dan het geldende gemeentelijk- of nationaal tarief in rekening.

Gemeenten kunnen meerdere hulpmiddelen en woningaanpassingen (met kostprijs) aan een burger verstrekken. In dat geval moet alleen de langst lopende kostprijs bewaakt worden (zie voorbeeld berekening bij 'proces'). Met langst lopende kostprijs wordt de verstrekking bedoeld waarbij het moment van volledig afbetalen het verst in de toekomst ligt. Om de langst lopende kostprijs te berekenen moet de gemeente een 'virtuele' einddatum van de lopende kostprijzen bijhouden. Hierbij kan gerekend worden met het nationale tarief (in 2020 is dat 19 euro per maand). Het is niet mogelijk en de bedoeling de einddatum direct mee te leveren. Om mutaties te voorkomen mag een stopdatum maximaal één maand in de toekomst liggen.

Uitgangspunten

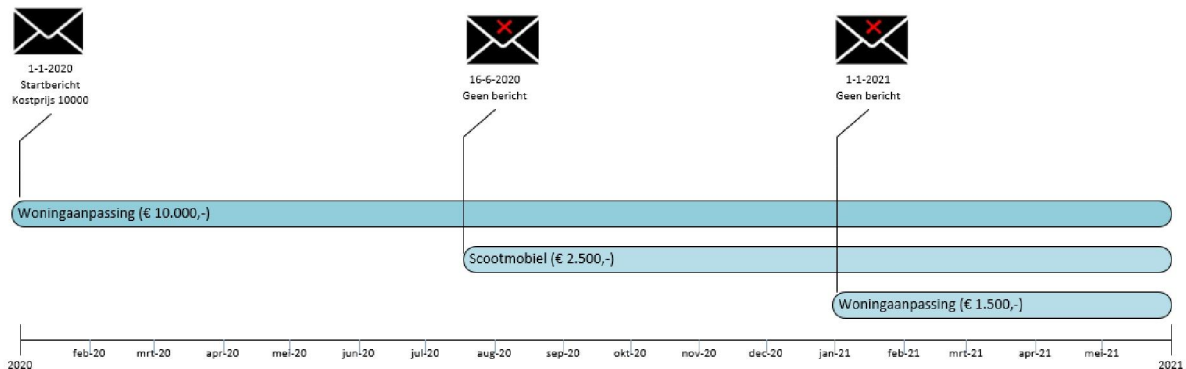
- Kostprijsbewaking (voor hulpmiddelen en woningaanpassingen verstrekt in eigendom en bruikleen) vindt centraal bij het CAK plaats.
- Het CAK stopt niet bij het bereiken van de kostprijs maar signaleert vooraf aan de gemeente. De gemeente kan vervolgens beslissen om de eigen bijdrage te stoppen.
- Het CAK bewaakt de kostprijs van hulpmiddelen en woningaanpassingen.
- Alleen de langst lopende kostprijs wordt aangeleverd bij het CAK. Om die te kunnen bepalen moet de gemeente de virtuele einddatum van de kostprijs per verstrekking berekenen.
- Het rapporteren/signaleren van aflopende kostprijzen verloopt niet via iWmo berichtenverkeer.
- Het nationaal tarief (geldend bij de startdatum) wordt gebruikt in de berekening voor (looptijd) kostprijsbewaking.
- Het CAK bouwt de kostprijs af tegen nationaal tarief.
- Als de gemeente een stopbericht heeft gestuurd worden (rest)bedragen minder dan 19 euro niet gefactureerd.
- Voorzieningen verstrekt in bruikleen met een maandbedrag van meer dan 19 euro kunnen de kostprijs niet overschrijden en daarmee wordt de kostprijs niet meegegeven in het berichtenverkeer. Voor huur en leaseconstructies met een kostprijs van minder dan 19 euro per maand kunnen gemeenten een fictieve kostprijs (bijvoorbeeld gebaseerd op de marktwaarde) doorgeven aan het CAK.
- De afbouw van kostprijs vindt ook plaats als de burger is vrijgesteld van het betalen van de eigen bijdrage.

Proces

Als er sprake is van ondersteuning (hulpmiddelen en woningaanpassingen) in eigendom verstrekt, levert de gemeente een startbericht met de te bewaken kostprijs aan. In het geval van meerdere verstrekkingen met een kostprijs moet alleen de langst lopende kostprijs aangeleverd worden. Om te bepalen welke verstrekking het langst loopt kan de volgende berekening plaatsvinden:

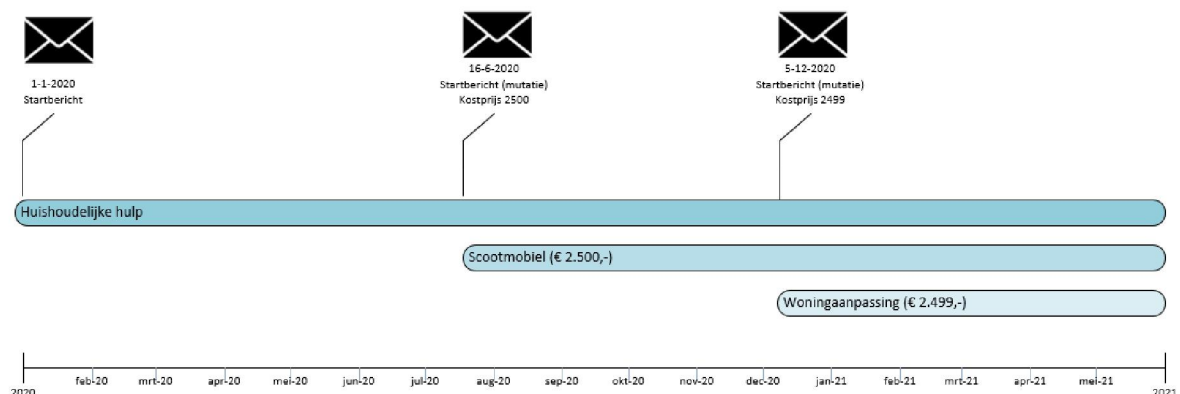
1. Kostprijs / nationaal tarief = aantal maanden
 2. Startmaand eigen bijdrage + aantal maanden = virtuele stopmaand eigen bijdrage
- (1) Woningaanpassing: $10.000/19 = 526,3$ → (2) start januari 2020, stop november 2063
 - (1) Scootmobiel: $2.500/19 = 131,6$ → (2) start augustus 2020, stop augustus 2030
 - (1) Woningaanpassing: $1.500/19 = 78,9$ → (2) start januari 2021, stop augustus 2026

Volgens bovenstaande berekening loopt de woningaanpassing van €10.000,- het langst. Daarmee hoeft alleen deze kostprijs bij het CAK aangeleverd te worden. De situatie is weergegeven in figuur 5.

Figuur 5: Startbericht kostprijs meerdere verstrekkingen

Naast een woningaanpassing of scootmobiel kan een burger ondersteuning ontvangen waar geen kostprijsbewaking van toepassing is. Als een burger gebruik maakt van huishoudelijke hulp en daar een verstrekking met kostprijs aan toegevoegd wordt, moet alsnog de kostprijs aan het CAK kenbaar gemaakt worden. Dat kan door een mutatie startbericht met 'startdatum kostprijs' en 'kostprijs' te sturen. Wanneer daar vervolgens een woningaanpassing met een latere (virtuele) stopdatum bij komt, moet de kostprijs en bijbehorende startdatum weer gemuteerd worden. Onderstaande figuur geeft de situatie weer.

Figuur 6: Startbericht kostprijs meerdere verstrekkingen zonder kostprijsbewaking

Het CAK signaleert vooraf aan de gemeente dat kostprijzen aflopen. Hoe het signaal er precies uit ziet moet nog worden afgestemd. Vooralsnog gebeurt dat niet middels berichtenverkeer. Op het moment dat de gemeente het signaal van het CAK krijgt kan er het volgende aan de hand zijn:

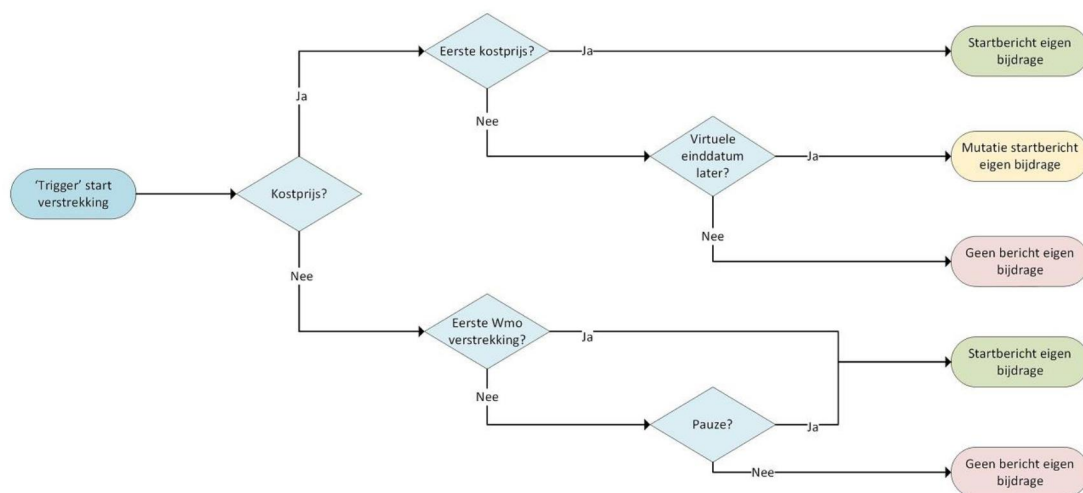
- De burger heeft geen andere verstrekkingen meer en de gemeente kan dus een stopbericht eigen bijdrage naar het CAK sturen.
- De burger heeft andere verstrekking(en) met kostprijs en de gemeente berekent opnieuw of er een gewijzigde kostprijs moet worden doorgegeven.
- De burger heeft al andere verstrekking(en) zonder kostprijs en de gemeente stuurt een mutatie startbericht waarbij de kostprijs-elementen leeg worden gelaten.

Casuïstiek

De grote verandering in de gegevensuitwisseling vanaf 2020 zit hem in het niet meer uitwisselen op 'verstrekkingniveau'. Als de burger gebruik maakt van een Wmo voorziening kan de gemeente de eigen bijdrage 'aan' en 'uit' zetten. Dat betekent dat van gemeenten wordt verwacht per burger het volledige Wmo-overzicht te hebben.

Ongeacht de keuze voor een start- en stopmoment zullen gemeenten 'triggers' moeten inbouwen voor het versturen van start- en stopberichten aan het CAK voor de eigen bijdrage. Voorbeelden van 'triggers' zijn het afgeven van een beschikking (de toekenning), het ontvangen van een regiebericht (start en stop zorg) of het ontvangen van een declaratie van de zorgaanbieder. De gemeente bepaalt vervolgens of de 'trigger' leidt tot een bericht voor de eigen bijdrage. Dat kan op verschillende manieren.

- Gaat het om de eerste Wmo verstrekking voor de burger? Als een eerste verstrekking voor Wmo ondersteuning wordt afgegeven moet een startbericht gestuurd worden naar het CAK. Wanneer er al verstrekkingen lopen is er al een startbericht gestuurd en wordt derhalve geen bericht naar het CAK gestuurd. Alleen als de bijdrage is opgeschort (gepauzeerd) en weer hervat wordt, moet een startbericht gestuurd worden terwijl de eerste verstrekking al is afgegeven.
- Heeft de verstrekking een kostprijs? De kostprijs hoeft alleen doorgegeven te worden als het om een hulpmiddel of woningaanpassing gaat die in eigendom is verstrekt.
- Betreft het de eerste kostprijs verstrekt aan de burger? Als al eerder verstrekkingen met kostprijs zijn afgegeven is hierover al een bericht naar het CAK gestuurd. Of in deze situatie een bericht naar het CAK moet hangt af van de virtuele einddatum.
- Ligt de virtuele einddatum van de kostprijs verder dan die van de eerder aangeleverde kostprijs? Gemeenten kunnen per verstrekking een virtuele einddatum berekenen. De verstrekking met de einddatum het verst in de toekomst moet naar het CAK gestuurd worden.

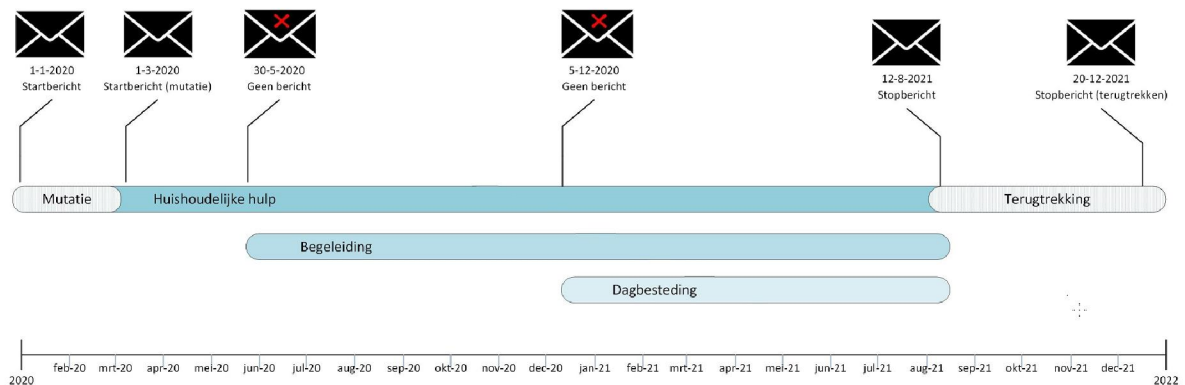
Figuur 7: Wel of geen startbericht naar het CAK?

Voor het stopbericht geldt dat alle verstrekkingen, met of zonder kostprijs, (tijdelijk) beëindigd moeten zijn. Als er voor een burger nog een verstrekking loopt, ontvangt de burger nog ondersteuning vanuit de Wmo en moet derhalve nog geen stopbericht verstuurd worden.

VOORBEELDEN

Onderstaand worden voorbeelden (3) gegeven van verschillende situaties die zich voor kunnen doen. Bij ieder voorbeeld worden de te versturen berichten toegelicht en is een figuur ter illustratie toegevoegd.

1. Starten en stoppen zonder kostprijbewaking

Figuur 8: Voorbeeld 1

Mevrouw van Heteren maakt gebruik van ondersteuning vanuit de Wmo. Vanaf 1 januari 2020 maakt ze gebruik van huishoudelijke hulp. Eind mei komt daar begeleiding bij en vanaf december gaat ze een aantal dagdelen per week naar de dagbesteding.

In deze situatie stuurt de gemeente alleen een startbericht met startdatum 1-1-2020 naar het CAK. Het verstrekken van begeleiding en dagbesteding leidt niet tot een bericht aan het CAK.

Bericht	BSN	Status aanlevering	Startnummer	Startdatum EB
Start 401	#	1	999	1-1-2020

De huishoudelijke hulp voor mevrouw van Heteren is door omstandigheden niet op 1 januari gestart maar pas op 1 maart 2020.

De gemeente moet de startdatum muteren door een startbericht te sturen met Status aanlevering 2 waarin de gewijzigde startdatum staat.

Bericht	BSN	Status aanlevering	Startnummer	Startdatum EB
Start 401	#	2	999	1-3-2020

De dochter van mevrouw van Heteren heeft vanaf medio 2021 meer tijd om haar moeder te verzorgen. In al haar enthousiasme wilt ze alle Wmo-ondersteuning overnemen.

De ondersteuning stopt per 12-8-2021 en daarmee levert de gemeente een stopbericht aan waarmee de inning van de eigen bijdrage volledig stopt.

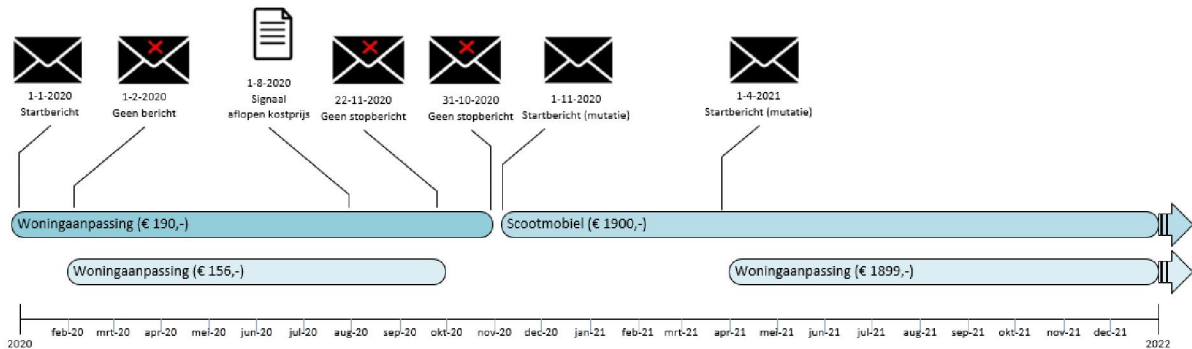
Bericht	BSN	Status aanlevering	Startnummer	Datum
Stop 403	#	1	999	12-8-2021

Nog voordat de huishoudelijke hulp daadwerkelijk stopt komt de dochter van mevrouw van Heteren terug op haar besluit en wordt de huishoudelijke hulp gecontinueerd.

De gemeente moet de einddatum terugtrekken omdat de eigen bijdrage moet doorlopen.

Bericht	BSN	Status aanlevering	Startnummer	Datum
Stop 403	#	3	999	12-8-2021

2. Starten en stoppen met kostprijs

Figuur 9: Voorbeeld 2.

Meneer Harteveld heeft per 1-1-2020 de drempels in zijn woning laten verwijderen (€ 190,-). Daarnaast zijn er op 1-2-2020 handgrepen in de badkamer geplaatst (€ 156,-).

De gemeente levert in deze situatie alleen de woningaanpassing met een kostprijs van € 190,- bij het CAK aan. De woningaanpassing (handgrepen in de badkamer van € 156,-) kent namelijk een (virtuele) einddatum die minder ver in de toekomst ligt dan de woningaanpassing van € 190,-.

Bericht	BSN	Status aanlevering	Startnummer	Startdatum EB	Datum kostprijs	Kostprijs
Start 401	#	1	123	1-1-2020	1-1-2020	190

Het CAK signaleert vanaf 1-8-2020 maandelijks dat de kostprijs van meneer Harteveld afloopt. Vanaf dan kan de gemeente onderzoeken of de eigen bijdrage daarmee stopt of dat er een nieuwe/gewijzigde verstrekking wordt afgegeven. Dat laatste is het geval. De scootmobiel van meneer Hendriks wordt (aansluitend) op 1-11-2020 geleverd door de hulpmiddelenleverancier.

De gemeente stuurt geen stopbericht na het aflopen van de kostprijs omdat er aansluitend een hulpmiddel wordt afgenomen. De kostprijs van de scootmobiel (€ 1900,-) moet opnieuw worden doorgegeven en bewaakt. Er volgt dus een mutatie op het startbericht met een nieuwe kostprijs.

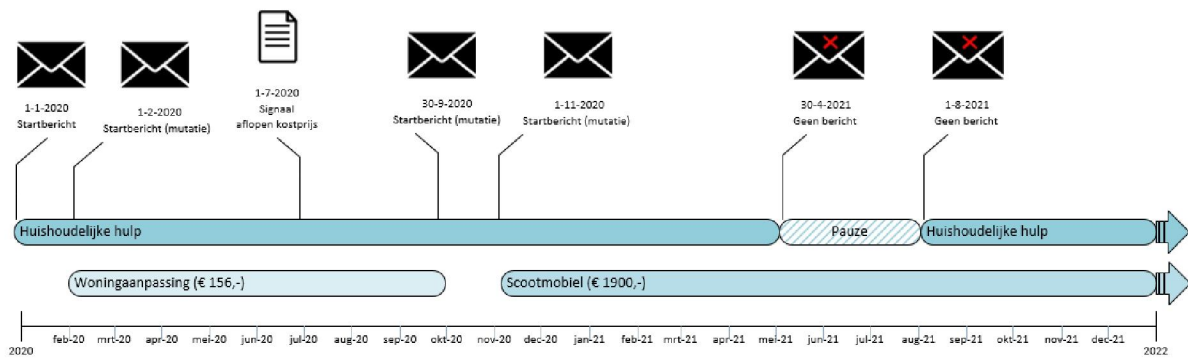
Bericht	BSN	Status aanlevering	Startnummer	Startdatum EB	Datum kostprijs	Kostprijs
Start 401	#	2	123	1-1-2020	1-11-2020	1900

In april 2021 wordt een tralift (met kostprijs € 1899,-) bij meneer Harteveld geïnstalleerd.

Omdat de (virtuele) einddatum van de tralift later ligt dan die van de scootmobiel, moet de gemeente een mutatie op de kostprijs aanbrengen.

Bericht	BSN	Status aanlevering	Startnummer	Startdatum EB	Datum kostprijs	Kostprijs
Start 401	#	2	123	1-1-2020	1-4-2021	1899

3. Starten en stoppen met en zonder kostprijs

Figuur 10: Voorbeeld 3.

Mevrouw Brok ontvangt vanaf 2020 huishoudelijke hulp vanuit de Wmo. Per februari worden enkele kleine aanpassingen in haar woning uitgevoerd met een kostprijs van € 156,-.

De gemeente stuurt voor de huishoudelijke hulp een startbericht met startdatum 1-1-2020 naar het CAK. Wanneer daar een woningaanpassing bij komt wordt een mutatie op het startbericht gestuurd waarbij de kostprijs en startdatum van de kostprijs worden toegevoegd.

Bericht	BSN	Status aanlevering	Startnummer	Startdatum EB	Datum kostprijs	Kostprijs
Start 401	#	1	555	1-1-2020		
Start 401	#	2	555	1-1-2020	1-2-2020	156

Het CAK signaleert vanaf juli maandelijks dat de kostprijs van mevrouw Brok afloopt in oktober. Mevrouw Brok heeft een scootmobiel aangevraagd maar omdat deze pas in november wordt verwacht, moet de aflopende kostprijs voor de woningaanpassing worden afgemeld.

De gemeente stuurt een mutatie op het startbericht en laat daarbij de kostprijsvelden leeg (NULL). Zo weet het CAK dat de kostprijsbewaking (en signalering) gestopt kan worden.

Bericht	BSN	Status aanlevering	Startnummer	Startdatum EB	Datum kostprijs	Kostprijs
Start 401	#	2	555	1-1-2020		

De scootmobiel van mevrouw Brok wordt in november 2020 geleverd. Dat moet gemeld worden bij het CAK zodat de kostprijs bewaakt kan worden.

De gemeente stuurt een mutatie op het startbericht waarbij de startdatum en kostprijs van de scootmobiel worden toegevoegd.

Bericht	BSN	Status aanlevering	Startnummer	Startdatum EB	Datum kostprijs	Kostprijs
Start 401	#	2	555	1-1-2020	1-11-2020	1900

In de zomer van 2021 verblijft mevrouw Brok een paar maanden bij een goede vriend in Spanje. Ze meldt bij de zorgaanbieder dat de huishoudelijke hulp een paar maanden niet hoeft te komen. Omdat mevrouw Brok naast huishoudelijke hulp ook een scootmobiel gebruikt, worden in dit geval geen stop- en startberichten gestuurd. Ondanks dat de scootmobiel niet wordt gebruikt, kan deze niet (tijdelijk) ingeleverd worden en wordt de eigen bijdrage niet opgeschort.